

Euroopa Liidu Teataja

C 79

53. aastakäik

27. märts 2010

Eestikeelne väljaanne

Teave ja teatised

Teatis nr	Sisukord	Lehekülg
I	<i>Resolutsioonid, soovitused ja arvamused</i>	
	ARVAMUSED	
	Regioonide Komitee	
	Täiskogu 81. istungjärg 5.–7. oktoobrini 2009	
2010/C 79/01	Regioonide Komitee arvamus teemal „ELi Doonau piirkonna strateegia”	1
2010/C 79/02	Regioonide Komitee omaalgatuslik arvamus teemal „Kohalike ja piirkondlike omavalitsuste esmatähtsad meetmed naistevastase vägivalla vältimiseks ja ohvriabi parandamiseks”	7
2010/C 79/03	Regioonide Komitee arvamus teemal „Valge raamat „Kliimamuutustega kohanemine: Euroopa tegevusraamistik”	13
2010/C 79/04	Regioonide Komitee arvamus teemal „Ühenduse lähenemisviis loodusõnnetuste ja inimtegevusest tingitud kataastroofide ennetamisele”	19
2010/C 79/05	Regioonide Komitee arvamus teemal „Roheline raamat „Üleeuroopaline transpordivõrk: poliitika läbivaatamine”	23
2010/C 79/06	Regioonide Komitee arvamus teemal „Ajakohastatud strateegiline raamistik üleeuroopaliseks koostööks hariduse ja koolituse alal”	27
2010/C 79/07	Regioonide Komitee arvamus teemal „Lihtsustatud ühine põllumajanduspoliitika Euroopas toob kõigile edu”	33
2010/C 79/08	Regioonide Komitee arvamuse eelnõu teemal „Stockholmi programm: vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneva ala uue mitmeaastase programmi väljakutsed ja võimalused”	37

ET

Hind: 4 EUR

(Jätkub pöördel)

III Ettevalmistavad aktid

Regioonide Komitee**Täiskogu 81. istungjärg 5.–7. oktoobrini 2009**

2010/C 79/09	Regioonide Komitee arvamus teemal „Konkurentsivõimeline kaubaveoks kasutatav raudteevõrgustik”	45
2010/C 79/10	Regioonide Komitee arvamus teemal „Farmaatsiatoodete pakett”	50
2010/C 79/11	Regioonide Komitee arvamus teemal „Euroopa ühise varjupaigasüsteemi tulevik II”	58
2010/C 79/12	Regioonide Komitee arvamus teemal „Mikrokrediidirahastu „Progress””	71

I

(Resolutsioonid, soovitused ja arvamused)

ARVAMUSED

REGIOONIDE KOMITEE

TÄISKOGU 81. ISTUNGJÄRK 5.–7. OKTOOBRIINI 2009

Regioonide Komitee arvamus teemal „ELi Doonau piirkonna strateegia”

(2010/C 79/01)

REGIOONIDE KOMITEE

- tervitab asjaolu, et 18. ja 19. juunil 2009 esitas ka Euroopa Liidu Nõukogu komisjonile taotluse koostada 2010. aasta lõpuks ELi Doonau piirkonna strateegia;
- viitab sellele, et ELi Doonau piirkonna strateegia eesmärk on tagada kodanikele suurem heaolu, turvalisus ja rahu. See asjaolu toob kasu kogu Euroopa Liidule tervikuna, kaasa arvatud kohalikele ja piirkondlikele omavalitsustele;
- sedastab, et Doonau piirkond koosneb nii Doonau äärsetest riikidest kui ka Doonau vesikonnas olevatest riikidest. Lisaks sedastab komitee, et Doonau piirkond koosneb ELi liikmesriikidest, ELi kandidaatriikidest, potentsiaalsetest kandidaatriikidest ja ELi naabruspoliitikasse kaasatud riikidest;
- peab kohalikke ja piirkondlikke omavalitsusi ning samuti regionaalarengu eest vastutavaid asutusi Doonau piirkonna strateegia vältimatuteks partneriteks. Nimetatud omavalitsused annavad olulise panuse Euroopa Komisjoni territoriaalse ühtekuuluvuse ning piiriülese koostöö kontseptsiooni edukasse väljakujundamisse. Oluline roll on sealjuures majanduse, teaduse ja kultuuri valdkonna sidusrühmadel, samuti keskkonnakaitse organisatsioonidel ja ühiskondlikel asutustel;
- peab ELi Doonau piirkonna strateegia keskseteks valdkondadeks strateegilisi poliitikavaldkondi, nagu transport, keskkonnakaitse ja energiajulgeolek, majandus, turvalisus, haridus ja kultuur, töö, tervishoid ja sotsiaalsfäär;
- märgib, et seepärast tuleks Doonau piirkonda tema majandusliku, sotsiaalse, ökoloogilise ja kultuurilise potentsiaali täielikuks ärakasutamiseks käsitleda Euroopa Liidu ühe riikideülese arenduspiirkonnana.

Raportöör: prof dr Wolfgang Reinhart (DE/EPP), Baden-Württembergi liidumaa föderaal- ja Euroopa asjade minister

I. ÜLDISED MÄRKUSED

REGIOONIDE KOMITEE

1. tervitab asjaolu, et Euroopa Komisjon teatas Regioonide Komitee täiskogu istungjärgul 8. oktoobril 2008 Brüsselis, et laseb välja töötada ELi Doonau piirkonna strateegia, mis oleks võrreldav Läänemere piirkonna strateegiaga ⁽¹⁾;

2. tervitab asjaolu, et 18. ja 19. juunil 2009 esitas Euroopa Liidu Nõukogu komisjonile taotluse koostada 2010. aasta lõpuks ELi Doonau piirkonna strateegia;

3. tervitab piirkondadevahelise rühma „Doonau piirkond” loomist Regioonide Komitees 27. novembril 2008 ja toetab selle tööd;

4. tervitab tähelepanu, mida Euroopa Parlament Doonau piirkonnale pöörab, ning püüdlusi luua fraktsiooniülene rühm ka Euroopa Parlamendis ⁽²⁾;

5. viitab sellele, et ELi Doonau piirkonna strateegia eesmärk on tagada kodanikele suurem heaolu, turvalisus ja rahu. See asjaolu toob kasu kogu Euroopa Liidule tervikuna, kaasa arvatud kohalikele ja piirkondlikele omavalitsustele;

6. sedastab, et 27 liikmesriigist koosnevas ELis etendavad makropiirkonnad aina olulisemat rolli eeskätt ELi territoriaalse ühtekuuluvuse kontseptsiooni puhul;

7. sedastab, et Doonau piirkond koosneb nii Doonau äärsetest riikidest kui ka Doonau vesikonnas olevatest riikidest. Lisaks sedastab komitee, et Doonau piirkond koosneb ELi liikmesriikidest, ELi kandidaatriikidest, potentsiaalsetest kandidaatriikidest ja ELi naabruspoliitikasse kaasatud riikidest;

8. rõhutab Doonau piirkonna Euroopa perspektiivi. Samas rõhutab komitee ka Doonau piirkonna välismõõdet ja juhib tähelepanu sellele, et Doonau piirkonnast võib võtta eeskujulist koostööteostumist kolmandate riikidega;

9. viitab põhjalikele poliitilistele, majanduslikele ja sotsiaalsetele reformidele, mis Doonau piirkonnas on raudse eesriide lange misest alates läbi viidud, mistõttu Euroopa Komisjon on kajastanud neid muutusi teemana 2009. aasta oma tööprogrammis ⁽³⁾ ja teatises „Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele, Regioonide Komiteele ning Euroopa Keskpankale: viis aastat ELi laienemisest – majandussaadused ja väljakutsed” ⁽⁴⁾;

10. näeb Doonau piirkonna toetavat mõju Euroopa tasandil, demokraatia ja õigusriikluse edenemist selles piirkonnas ning toetab eelkõige neid Doonau piirkonna riike, mis ei ole ELi liikmesriigid, nende teel demokraatliku arengu poole;

11. omistab kandva rolli piirkondlikul ja kohalikul tasandil toimuvale koostööle euroopalike subsidiaarsuse, kodanikuläheduse ja partnerluse põhimõtete rakendamisel ning vastutustundlikule valitsemisele kolmandates riikides ja viitab Doonau piirkonnas kandidaatriikide ja potentsiaalsete kandidaatriikide Euroopa Liiduga ühinemise nimel tehtava piirkondliku ja kohaliku koostöö lisaväärtusele;

12. kinnitab Doonau piirkonna traditsioonilist kultuurilist ja ajaloolist ühtekuuluvust ja rõhutab eeskätt selles valdkonnas piirkondlike ja kohalike omavalitsuste panust;

13. võtab arvesse olemasolevaid rahvusvahelisi, riiklikke, piirkondlikke ja kohalikke koostööprojekte, võrgustikke ja institutsioone, mis tegutsevad Doonau piirkonnas, ja viitab sellele, et nende kogemused ja teadmised tuleb kaasata dialoogi Euroopa Liidu institutsioonidega;

14. toetab Euroopa Komisjoni tõhusate ja ulatuslike suhete loomist naaberriikidega ning kohaste poliitiliste ja majanduslike suhete sõlmimisel eri piirkondade ja partneritega;

⁽¹⁾ Euroopa Komisjoni volinik Danuta Hübner taotleb ELi strateegiat Doonau piirkonna jaoks IP/08/1461.

⁽²⁾ Victor Bostinaru ja Daciana Octavia Sârbu kirjalik avaldus tööühma loomise kohta Doonau piirkonna strateegia väljatöötamiseks ja rakendamiseks: PE422.681v01-00, esitatud 23. märtsil 2009.

⁽³⁾ „Komisjoni teatis nõukogule, Euroopa Parlamendile, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele: Komisjoni 2009. aasta õigusloome- ja tööprogramm. Parema Euroopa nimel”, KOM (2008) 712 lõplik.

⁽⁴⁾ „Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele, Regioonide Komiteele ning Euroopa Keskpankale: viis aastat ELi laienemisest – majandussaadused ja väljakutsed” KOM (2009) 79 lõplik

15. rõhutab ELi liikmesriikidest, ELi kandidaatriikidest, potentsiaalsetest kandidaatriikidest ja ELi naabruspoliitikasse kaasatud riikidest koosneva Doonau piirkonna erilist tähtsust, rolli ja vastutust; See piirkond kujutab endast ühtekuuluvuspoliitika raames läbiviidavate Euroopa Liidu programmide, kandidaatriikide ja potentsiaalsete kandidaatriikide heaks rakendatavate meetmete ning Euroopa Liidu naabruspoliitika raames kavandatud programmide kokkupuutepunkti;

16. rõhutab Regioonide Komitee poliitilist rolli strateegilises raamistikus, mille eesmärk on saavutada Euroopa Komisjoni Euroopa naabruspoliitika ja ELi Doonau piirkonna strateegia omavaheline haakumine. Regioonide Komiteele on teada kohapealsed vajadused, mistõttu suudab komitee väga hästi hinnata sedalaadi meetmete ja programmide mõjusid;

17. rõhutab Doonau makropiirkonna Euroopa ühtekuuluvuspoliitikas tunnustamise olulisust ja rolli tulevases territoriaalses arengus ELis ja naaberriikides, samamoodi, nagu tunnustatakse Läänemere ja Musta mere piirkondi;

18. näeb eelkõige ELi Läänemere piirkonna strateegia sisulises kontseptsioonis eeskujuna Doonau piirkonnale. Mõlemad makropiirkonnad soodustavad endiste kommunistlike riikide integreerumist Euroopa Liitu ning koostööd kolmandate riikidega. Mõlemas piirkonnas haakuvad ELi sisesed strateegiad kolmandate riikidega tehtava koostöö eri vormidega. Sellega seoses tasub viidata ka äärepoolseimates riikides koos ümbritsevate kolmandate riikidega kohaldatud Euroopa naabruspoliitikaga saadud kogemusele;

II. POLIITILISED SOOVITUSED

REGIOONIDE KOMITEE

ELi Doonau piirkonna strateegia

19. näeb Euroopa Liidu Nõukogu taotluses komisjonile esitada 2010. aasta lõpuks ELi Doonau piirkonna strateegia Doonau piirkonna tähtsuse tunnustamist Euroopa tulevase arengu ning ELi ja tema naaberriikide suhete seisukohast; palub komisjonil kaasata piirkondlikud ja kohalikud omavalitsused ning institutsioonid ELi strateegia koostamisse, austada rakendamisel liikmesriikide ja kohalike ja piirkondlike omavalitsuste volitusi ning nende sisest pädevuste jaotust, samuti kasutada ära olemasolevad institutsioonid, aruandluskohustused ja järelevalveprotsessid;

20. peab kohalikke ja piirkondlikke omavalitsusi ning samuti regionaalarengu eest vastutavaid asutusi Doonau piirkonna strateegia vältimatuteks partneriteks. Nimetatud omavalitsused annavad olulise panuse Euroopa Komisjoni territoriaalse ühtekuuluvuse ning piiriülese koostöö kontseptsiooni edukasse

väljakujundamisse. Oluline roll on sealjuures majanduse, teaduse ja kultuuri valdkonna sidusrühmel, samuti keskkonnakaitse organisatsioonidel ja ühiskondlikel asutustel;

21. juhib tähelepanu sellele, et kohalikele ja piirkondlikel omavalitsustele ning regionaalarengu asutustele ja organisatsioonidele – kes tänu kodanikulähedusele tunnevad kodanike vajadusi ja probleeme väga hästi, kuulub keskne roll ELi Doonau piirkonna strateegia kavandamisel, rakendamisel ja edasiarendamisel, nii nagu Euroopa Komisjon selle välja on kuulutanud;

22. rõhutab Doonau piirkonna arendamise olulisust selle piirkonna riikide, piirkondade, kohalike omavalitsuste ja kodanike Euroopa integratsiooni tähtsa elemendina ja toetab Euroopa Parlamenti, Euroopa Liidu Nõukogu ja Euroopa Komisjoni nende püüdlustes seda integratsiooni jätkuvalt edendada;

23. toetab Lõuna-Euroopa stabiilsuspakti väljavahetamist piirkondliku koostöövõrgustiku vastu (Regional Cooperation Council, RCC), mis töötab Kagu-Euroopa koostööprotsessi (SEEC) egiidi all. See piirkondlik lähenemine tuleb Doonau piirkonna erivajaduste ja -nõudmiste arvestamisele kasuks;

Strateegilised poliitikavaldkonnad

24. peab ELi Doonau piirkonna strateegia kesksed valdkonnadeks strateegilisi poliitikavaldkondi, nagu transport, keskkonnakaitse ja energiapoliitika, majandus, turvalisus, haridus ja kultuur, töö, tervishoid ja sotsiaalsfäär;

25. viitab suurtele territoriaalsetele erinevustele majanduslikus suutlikkuses Doonau piirkonnas ja näeb Doonau piirkonna lisa-mises Euroopa Komisjoni 2010. aasta töö prioriteetide hulka ja Doonau piirkonna tunnustamises ühtse piirkonnana eeldust selle piirkonna jätkuvaks integratsiooniks ja säästvaks majanduslikuks arenguks;

Transport

26. palub Euroopa Komisjonil, kooskõlas ELi säästva arengu strateegiaga, arvestada Doonau erilist rolli heade tulevikuväljavaadete üleeuroopalise transpordi- ja veeteena, mis võib vähendada Euroopa teiste transporditeede koormust. Infrastruktuuride väljaarendamine – nii vee peal kui ka maal – aitab kogu piirkonnas kasutada oma rolli ühenduslülina lääne ja ida, samuti põhja ja lõuna vahel ning parandada eelkõige oma piirkonna konkurentsivõimet;

27. teeb ettepaneku üleeuroopalise transpordivõrgu infrastruktuuriprojektid kiiresti lõpule viia, kuna need annavad jätkusuutliku panuse Doonau piirkonna paremasse ühendamisse Euroopa transporditeedega ja Doonau riikide omavahelisse ühendamisse. Komitee kutsub sellega seoses asjaomaseid kohalikke ja piirkondlikke omavalitsusi üles leidma lahendused juba kaua püsinud probleemidele ja kitsaskohtadele ning neid säästva arengu vaimus rakendada;

28. rõhutab, et transport ja keskkonnakaitse ei tohi teineteist välistada, vaid vastupidi, need peavad käikäes käima. Komitee juhib tähelepanu sellele, et Doonau piirkonna säästev areng peaks olema ülim eesmärk. Sama oluline on rakendada aluspõhimõtteid, mis on esitatud Doonau jõe kaitse rahvusvahelise komisjoni (ICPDR) ja Sava piirkonna rahvusvahelise komisjoni (ISRBC) ühisavalduses Doonau piirkonna siseveeliikluse ja keskkonnakaitse kohta;

Keskkonnakaitse ja energiajulgeolek

29. viitab sellele, et ökoloogia, kliimamuutuste mõju vastase ühise võitluse ja ülejutuste ärahoidmise valdkondades on piiriülene koostöö vältimatu;

30. omistab Doonau piirkonna riikidele olulise rolli energiajulgeoleku tagamisel ja rõhutab ka Doonau rolli loodusliku ja taastuva energiaressursina, mis pakub väärtuslikku vee-energia potentsiaali; kasutamist tuleks soodustada eelkõige seal, kus ökoloogia ja majandus tuleb viia omavahel kooskõlla;

31. viitab sellega seoses sellistele konventsioonidele nagu Doonau jõe kaitse ja säästva kasutamise alasele koostöö konventsioonile (Doonau kaitse konventsioon), ⁽⁵⁾ millega loodi Doonau jõe kaitse rahvusvaheline komisjon (ICPDR) ning mis jõustus 1998. aastal ja Karpaatide kaitse ja säästva arengu konventsiooni (Karpaatide konventsioon). Dokument „Joint Statement on Guiding Principles for the Development of Inland Navigation and Environmental Protection in the Danube River Basin” ⁽⁶⁾ on juba suurepärane näide sellisest koostööst;

32. kutsub Doonau piirkonna liikmesriike, kohalikke ja piirkondlikke omavalitsusi ning regionaalarengu eest vastutavaid asutusi üles osalema Euroopa Komisjoni toetatavates keskkonnaprogrammides, nagu LIFE⁺ programm (jõgede ning jõeniitude süsteemide taastamine), Euroopa territoriaalse koostöö programmides ning Euroopa aruka energia programmis kohalike energiavõrguprojektide toetamiseks kõnealuse piirkonna kohalikes omavalitsustes;

33. viitab sellele, et veepoliitika raamdirektiivi rakendamise meetmed peaksid aitama kaasa ka kalavarude säästvale säilitamisele. Doonau süsteemi kalavarud on väga liigirikkad, hõlmavad paljusid põliseid kalaliike ning vajavad seetõttu erilist kaitset;

34. juhib tähelepanu ühistele jätkusuutlikele kontseptsioonidele turismi valdkonnas. Näiteks Espoo, ⁽⁷⁾ Aarhusi ⁽⁸⁾ ja Berni ⁽⁹⁾ kokkulepete raames saaksid Doonau piirkonna riigid teha tõhusamat koostööd. Doonau jalgrattatee näide näitab sellise koostöö kasulikkust kõigi osalejate jaoks;

35. peab eelkõige kohalike ja piirkondlike omavalitsuste ning regionaalarengu eest vastutavate asutuste kogemuste vahetamist neis valdkondades kogu Doonau piirkonna arengu jaoks väga kasulikuks. Tänu oma oskustabele ja kohalike olude tundmisele on omavalitsustel võimalik ühiseid kontseptsioone mõistlikult ellu viia. Ühised valitsustevahelised kokkulepped ja koostöölepingud, mille paljud riigid ja piirkonnad Doonau piirkonnas on omavahel sõlminud, näitavad sihipäraste koostööprojektide võimalikke vorme;

Majandus

36. viitab sellele, et Doonaud peaks käsitlema kogu ümberkaudse ala majandusliku arengu vektorina. See kehtib näiteks vee- ja maismaateede ühenduse ja samuti sadamate ja piirkonnas asuvate majanduskeskuste kohta;

37. viitab piiriüleste projektide olulisusele, mis aitavad üle saada piiri-alade majanduslikust isoleeritusest ja parandavad nende konkurentsivõimet ja stabiilsust;

38. sedastab, et piirkondadel ja kohalikel omavalitsustel on keskne roll kontaktide loomisel väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete tasandil;

39. leiab, et keskne roll on ka valitsusvälistel organisatsioonidel, majanduslikel ja sotsiaalsetel sidusrühmadel ning kohalikel ja piirkondlikel omavalitsustel, kes edendavad tõhusalt piiriüleseid ja riikidevahelisi projekte. Sealjuures tuleb jälgida, et kasutataks piiriülese, rahvusvahelise ja piirkondadevahelise territoriaalse koostöö programmide (eesmärk 3) ja eesmärk 1 ja eesmärk 2 programmide sünergiat. Nii saab Doonau piirkonna väljaspool ELi asuvaid riike, piirkondi ja kohalikke omavalitsusi Euroopa Liidule lähendada ning eelkõige tutvustada sealsetele inimestele Euroopa Liidu demokraatia ja õigusriikluse väärtusi; peab eriti oluliseks olemasoleval potentsiaalil (inimressursid, infrastruktuur) põhinevat tugevdatud koostööd tehnoloogiaarenduse ja teadustegevuse valdkonnas, pidades silmas Doonau piirkonna säästvat majanduslikku arengut;

⁽⁵⁾ Doonau jõe kaitse ja säästva kasutamise alase koostöö konventsioon, sõlmitud Sofias 29. juunil 1994.

⁽⁶⁾ http://www.icpdr.org/icpdr-pages/navigation_and_ecology_process.htm.

⁽⁷⁾ Kokkulepe keskkonnamõjude hindamise kohta piiriülesest, sõlmitud Espoos 25. veebruaril 1991.

⁽⁸⁾ Keskkonnateabele juurdepääsu, keskkonnaasjade üle otsustamise üldsuse osalemise ning neis asjus kohtu poole pöördumise konventsioon, sõlmitud Aarhuses 25. juunil 1998.

⁽⁹⁾ Euroopa floora ja fauna ning nende kasvu- ja elupaikade kaitse konventsioon, sõlmitud Bernis 19. septembril 1979.

40. kutsub Doonau piirkonna riikide pädevaid ametiasutusi üles astuma asjakohaseid samme, et võimaldada kohalikel ja piirkondlikel omavalitsustel osaleda tulevastes Euroopa territoriaalse koostöö rühmitustes, nagu on ettenähtud määruses (EÜ) nr 1082/2006;

Turvalisus

41. tuletab meelde, et Doonau on hästi laevatatav jõgi ja tulevikus on seal veelgi suurem laevaliiklus, ning rõhutab seega liiklusohtu parandamise meetmete tähtsust;

42. viitab sellega seoses Belgradi konventsioonile, ⁽¹⁰⁾ mis reguleerib laevaliiklust Doonaul;

43. kutsub Doonau äärseid riike üles jätkama ühist võitlust kõigi piiriülese kuritegevuse vormide vastu, eelkõige organiseeritud kuritegevuse, narkokaubanduse, ebaseadusliku rände ja inimkaubanduse vastu;

44. rõhutab keskkonnoaohutuse olulisust, kuna see on ohutuse küsimuste oluline aspekt, eelkõige seoses piiriülese saaste ärahoidmise ja kaitsega ülejutuste eest;

Haridus ja kultuur

45. rõhutab kohalike ja piirkondlike omavalitsuste roll kultuuridevahelise dialoogi edendamisel. Tänu oma heterogeensele elanikkonnale sobivad linnad ja piirkonnad eriti hästi oma otseste kogemuste kaudu kultuuridevahelist ja religioonidevahelist dialoogi toetama;

46. viitab päritolu- ja kodupiirkondadega Euroopa ühtekuuluvuse nimel tehtava piirkondliku kultuuritöö ühendavale rollile;

47. viitab sõpruslinnade vaheliste suhete loomise tähtsusele, nt võrgustik DonauHanse®, kuna see on oluline meede Euroopa moto „ühinenud mitmekesisuses” teostamiseks Euroopa Liidu kodanike otseisel osalusel. Vastastikune dialoog ei aita mitte ainult kaasa kultuuridevaheliste eelarvamuste kadumisele, vaid loob ka raamistiku majanduslikuks ja sotsiaalseks koostööks ja säästvaks arenguks ning soodustab seega Lissaboni strateegia eesmärkide elluviimist;

48. viitab sellele, et institutsioonidel, nagu Euroopa Doonau Akadeemia, Andrassy Gyula nimeline ülikool Budapestis või Doonau piirkonna ja Kesk-Euroopa instituut võib olla oluline roll, ühendades olemasolevaid potentsiaale ja kaasates uusi sihtrühmi;

Töö, tervishoid ja sotsiaalsfäär

49. vaesuse ja sotsiaalse tõrjutuse vastu võitlemise Euroopa aastat (2010) ja vabatahtliku töö Euroopa aastat (2011) silmas pidades viitab sellele, et Doonau piirkonna majanduslik areng peab kindlasti käima käsikäes sotsiaalse arenguga, et veenda kõiki kodanikke Euroopa Liidu eelistes;

50. tänab kõiki osalejaid, kes on tegelenud kogemustevahetusega riiklike ja valitsusväliste organisatsioonide vahel Doonau piirkonnas, et kiirendada arengut sotsiaal- ja tervishoiu valdkonnas, ning palub neil seda toetust jätkata kõigil tasanditel;

Euroopa Liidu ühtne arenduspiirkond

51. sedastab, et konkurentsivõimeliste ja arenguperspektiividega piirkondade arendamine globaliseerumise tingimustes ja Lissaboni eesmärges silmas pidades muutub aina olulisemaks;

52. viitab sellele, et Doonau piirkond kuulub toetusperioodil 2007–2013 kahe osaliselt kattuva riikideülese arenduspiirkonna: Kesk-Euroopa ja Kagu-Euroopa alla. Varem ühtse Kesk- ja Kagu-Euroopa arenduspiirkonna eraldamine kaheks Läänemere ja Egeuse vahel (CADES) võib eelkõige just Doonau piirkonnas mõjuda ebasoodsalt territoriaalsele, sotsiaalsele ja majanduslikule ühtekuuluvusele. Doonau piirkonna erilise geograafilise ja kultuurilise ajaloolise tausta ning eelkõige tema ühendava funktsiooni tõttu Ida- ja Lääne-Euroopa vahel tuleb Doonau piirkonna puhul näha erilist poliitilis-strateegilist mõõdet. Nimetatud geopoliitilise tähtsuse tõttu oleks seda kõige parem arvesse võtta ühes ühtses koostööpiirkonnas;

53. märgib, et seepärast tuleks Doonau piirkonda tema majandusliku, sotsiaalse, ökoloogilise ja kultuurilise potentsiaali täielikuks ärakasutamiseks käsitleda Euroopa Liidu ühe riikideülese arenduspiirkonnana. Üks ühtne Euroopa Liidu arenduspiirkond tooks kaasa järgmist:

— piirkonna võimalusi saaks tõhusalt ära kasutada eelkõige strateegilistes poliitikavaldkondades, nagu infrastruktuur, veeteed, kaitse ülejutuste eest, energeetika ja energiapuudus, säästev majandus ning keskkonnapoliitika;

— ühist majanduslikku potentsiaali saaks täielikult ja säästvalt ära kasutada;

— jätkuvalt saaks edendada koostööd riiklikul, piirkondlikul ja kohalikul tasandil;

⁽¹⁰⁾ Doonau laevaliikluse reguleerimise konventsioon, sõlmitud Belgradis 18. augustil 1948.

— Doonau piirkonda saaks lugeda kogu Euroopa ühtseks kultuuriliseks, looduslikuks ja ajalooliseks pärandiks;

54. kutsub Euroopa Liidu institutsioone üles käsitlema Doonau piirkonda järgmise toetusperioodi jooksul ühtse riikideülese arenduspiirkonnana. Vahendid IPA ja ENPI on paindlikud meetmed, mis võimaldavad kandidaatriike, potentsiaalseid kandidaatriike ja

kolmandaid riike kogu arenduspiirkonnas täielikult integreerida. Selle toetuse edasiarendamine tuleks Doonau piirkonna ühtsele arengule kasuks. Sellega seoses kutsutakse üles kontrollima, kas komisjoni volitusi toetusvahendite ERF, IPA ja ENPI osas Euroopa territoriaalse koostöö programmidega on võimalik ühendada ning kas neid volitusi peaks täitma vaid üks komisjoni talitus.

Brüssel, 7. oktoober 2009

Regioonide Komitee
president

Luc VAN DEN BRANDE

Regioonide Komitee omaalgatuslik arvamus teemal „Kohalike ja piirkondlike omavalitsuste esmatähtsad meetmed naistevastase vägivalda vältimiseks ja ohvriabi parandamiseks”

(2010/C 79/02)

REGIOONIDE KOMITEE

- märgib, et naistevastane vägivald on inimeste põhiõiguste ja -vabaduste rikkumine ning takistab mees-tega võrdsete võimaluste saavutamist;
- meenutab, et Euroopa Liidu üheks põhisambaks olevat majanduslikku ja sotsiaalset ühtekuuluvust ei ole võimalik saavutada, kui pooltel elanikel on lihtsalt sellepärast, et nad on naised, vaja ületada oma isiklikus ja ametialases arengus takistusi, mis võivad seada ohtu koguni nende kehalise ja vaimse puutumatuse;
- rõhutab Euroopa Liidu institutsioonide tegevust, milles tunnistatakse subsidiaarsuse põhimõtte ning kohalike ja piirkondlike omavalitsuste rolli olulisust kõnealuses valdkonnas ning millega edendatakse omavalitsuste tegevuse arendamist ja kooskõlastamist;
- innustab kohaliku ja piirkondliku tasandi otsustajaid arvestama oma kavandamis- ja haldusmenetlustes naiste turvalisust ning avalikes kohtades toimepandavate vägivallategude ennetamist, eelkõige seoses vajalike abinõudega nagu avalike kohtade valgustus, ühistranspordi ja taksoteenuse korraldus ning autoparklate, elamute ja avalike hoonete kujundus ja planeerimine;
- kutsub kohalikke ja piirkondlikke omavalitsusi üles aitama neid institutsioone, kes võtavad vastu õigusakte, looma eeskirju soolisest vaatepunktist ning naiste ja meeste võrdõiguslikkusest lähtudes, tegeledes soolise vägivalda probleemiga globaalselt ja terviklikult, asetades selle diskrimineerimise ja võrdsuspõhimõtte raamistikku ning käsitledes naistevastast vägivalda struktuurilise ja poliitilise probleemina, mille lahendamisse peavad otsustava panuse andma kõik ametiasutused ja kodanikud.

Raportöör: Juan Vicente Herrera Campo (ES/EPP), Castilla-Leóni autonoomse piirkonna valitsuse juht

I. POLIITILISED SOOVITUSED

REGIOONIDE KOMITEE

1. märgib, et naistevastane vägivald on inimeste põhiõiguste ja -vabaduste rikkumine ning takistab meestega võrdsete võimaluste saavutamist;

2. meenutab, et Euroopa Liidu üheks põhisambaks olevat majanduslikku ja sotsiaalset ühtekuuluvust ei ole võimalik saavutada, kui pooltel elanikel on lihtsalt sellepärast, et nad on naised, vaja ületada oma isiklikus ja ametialases arengus takistusi, mis võivad seada ohtu koguni nende kehalise ja vaimse puutumatuse;

3. märgib, et see probleem puudutab kogu maailma. Kõnealune sotsiaalne pahe esineb kõigis kultuurides, nii idas kui ka läänes. 1995. aasta septembris Pekingis toimunud naiste maailmakonverentsil kinnitati, et naistevastane vägivald on maailma kõige levinum, ent samas madalaima avastamisprotsendiga kuritegu: „Naistevastases vägivallas väljenduvad naiste ja meeste ajalooliselt ebavõrdsed võimusuhted, mis on viinud meessoos domineerimiseni naissoo üle ja naissoo diskrimineerimiseni meeste poolt ning takistanud naiste täielikku arengut. [...] Naistevastase vägivalla aluspõhjus on kultuurinormid, milles naistel on meestest madalam staatus perekonnas, töölusel, kogukonnas ja ühiskonnas”;

4. tunnistab, et möödunud sajandil toimunud naiste järkjärguline kaasamine avalikku ellu tõi kasu ühiskonnale tervikuna ja rikkas seda naiste panusega kultuuris, kõrghariduses, poliitikas, teaduses, majanduses ja teistes valdkondades;

5. toetab kõnealuseid püüdlusi naiste vabaduse ja täieliku arengu saavutamise poole ning mõistab hukka neid ohustavad ja piiravad tõekspidamised ja tavad. Naistevastane vägivald on vastuolus demokraatliku ühiskonna elementaarsete põhimõtetega;

6. sedastab, et naistevastast vägivalda esineb Euroopa Liidu kõigi liikmesriikide kõigis ühiskonnakihtides, sõltumata inimeste haridustasemest või kultuuritaustast;

7. juhib tähelepanu kõnealuse vägivalla all kannatavate naiste ja alaealiste õiguste ja vabaduste rikkumisele, mida ei tohi sallida;

8. märgib, et nii ennetustöö naistevastase vägivalla kaotamiseks kui ka vägivalla vastu võitlemine ning selleks lahenduste pakkumine on esmatähtis eesmärk, et säilitada naiste füüsiline ja vaimne puutumatus, tagada sooline võrdsuslikkus ning saavutada kohalike ja piirkondlike omavalitsuste suurem majanduslik ja sotsiaalne areng;

9. peab vajalikuks hinnata sotsiaalset olukorda soolise võrdsuslikkuse seisukohalt, et panna alus tõhusatele meetmetele, mida võtta kodanike vajadustele kohandatud sotsiaalpoliitika raames;

10. kinnitab, et naistevastase vägivalla juured on sellises ühiskonnakorralduses, kus püsib naiste ja meeste ebavõrdsus, ning selle vägivalla kaotamiseks on esmatähtsad poliitikameetmed, mille eesmärk on saavutada tegelik sooline võrdsuslikkus. Võrdsuslikkus tähendab, et naistel ja meestel peavad olema samad võimalused ühiskonna ja iseenda elu kujundamiseks, ning see eeldab samu õigusi, võimalusi ja kohustusi kõigis eluvaldkondades;

Kohalik ja piirkondlik omavalitsus ning subsidiaarsus

11. märgib, et kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused seisavad kodanikele kõige lähemal ning suudavad tegutseda väärtuste vahendajana ja rakendada majandus-, haridus- ja sotsiaalpoliitikat igapäevaelus. Euroopa Kohalike ja Piirkondlike Omavalitsuste Nõukogu koostas ELi soolise võrdsuslikkuse viienda tegevuskava raames „Euroopa harta meeste ja naiste võrdsuslikkuse kohta kohalikus elus”. Selles tunnistatakse, et poliitikameetmeid meeste ja naiste võrdsete võimaluste saavutamiseks tugevdatakse kõige paremini kohalikul ja piirkondlikul tasandil;

12. nimetab, et kõnealusele hartale alla kirjutanud kohalikud omavalitsused tunnistavad artiklis 22, et sooline vägivald kujutab endast põhiliste inimõiguste rikkumist, ja kohustuvad rakendama poliitikameetmeid ja abinõusid selle vastu võitlemiseks;

13. sõnab, et ELi institutsioonid tunnistavad, et eri meetmete edu sõltub ELi institutsioonide suutlikkusest kasutada ära tavalisid ja ressursse, mida kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused juba kasutavad. Seepärast on nimetatud omavalitsused juba kasutavad. Kõige lähemal, sobivad elanikkonna arvamuste ja mureküsimuste vahendamiseks, tõhusate lahenduste leidmiseks ning Euroopa poliitikameetmete toetamiseks ja edendamiseks;

14. leiab, et kohalikel ja piirkondlikel omavalitsustel on kõnealustes küsimustes suur vastutus ning neil on ka suured kogemused, head tavad ning nii ohvritele kui ka vägivalla tarvitajatele suunatud programmid;

15. rõhutab Euroopa Liidu institutsioonide tegevust, milles tunnistatakse subsidiaarsuse põhimõtte ning kohalike ja piirkondlike omavalitsuste rolli olulisust kõnealuses valdkonnas ning millega edendatakse omavalitsuste tegevuse arendamist ja koostöölastamist;

Õigusraamistiku areng

16. juhib tähelepanu kasvavatele jõupingutustele, mida tehakse teadlikkuse tõstmiseks naistevastasest vägivallast kui inimõiguste rikkumisest. Need jõupingutused kajastuvad rahvusvahelistes deklaratsioonides ja riikide õigusnormides;

17. peab huvitavaks õigusnormide arengut, mis on toimunud naistevastase vägivallaga võitlemise valdkonnas eri liikmesriikides ning kohalikes ja piirkondlikes omavalitsustes, ning kogemuste vahetamise tähtsust seoses õigusnormide loomise ja nende rakendamise. Komitee rõhutab kõnealuse probleemi olulisust ja vajadust võtta õiguslikke meetmeid naistevastase vägivalla kaotamiseks ennetuse ja tervikliku ohvriabi kaudu;

18. märgib, et üks ühenduse õiguse peamisi põhimõtteid on naiste ja meeste võrdsete võimaluste saavutamine, nagu sätestatakse 1997. aasta Amsterdamis lepingu artiklites 2 ja 3, kus öeldakse, et Euroopa Liidu ülesanne on edendada meeste ja naiste võrdsed võimalusi, hõlmates selle põhimõtte kõigisse poliitika-meetmetesse ja programmidesse;

Naistevastase vägivalla mõiste

19. tunnistab, et mõistet „naistevastane vägivald“ määratletakse erinevalt, ent kõige aktsepteeritum määratlus on ÜRO Peaassamblee 20. detsembri 1993. aasta resolutsiooniga 48/104 vastu võetud naistevastase vägivalla kaotamise deklaratsiooni esimeses artiklis esitatud määratlus, mille kohaselt naistevastane vägivald tähendab **igasuguseid naiste vastu suunatud vägivallategusid, mis põhjustavad või võivad põhjustada naisele füüsiliselt, seksuaalselt või vaimselt kahju või kannatust, sealhulgas selliste tegudega ähvardamine, sunniabinõude tarvitamine või omavoliline vabadusest ilmajätmine, ükskõik kas avalikus sfääris või eraelus**. Esitatava arvamuse eelnõu koostamisel kasutataksegi nimetatud määratlust;

Regioonide Komitee märkused

20. leiab, et soolise vägivalla kaotamine kuulub ELi esmatähtsate tegevusvaldkondade hulka soolise võrddõigussikkuse edendamisel, nagu tõdeti Regioonide Komitee 6. detsembri 2006. aasta arvamuses komisjoni teatise kohta nõukogule, Euroopa Parlamendile, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „Naiste ja meeste võrddõigussikkuse juhised 2006–2010“;

21. märgib, et paljud liikmesriigid on tunnistanud kõnealuse ühiskondliku probleemi tähtsust ning vajadust leida terviklikke lahendusi. Euroopa Nõukogu käivitas 27. novembril 2006 kampaania naistevastase vägivallaga võitlemiseks. Sellel algatusel on kolm mõõdet: valitsustevaheline, parlamentaarne ning kohalik ja piirkondlik, arvestades kodanikele kõige lähemal asuvate asutuste kaasamise olulisust;

22. sedastab, et probleemi kohta kättesaadav teave ei võimalda saada tervikpilti olukorrast. See kahjustab selgesti naiste täielikku võrdväärset osalemist ühiskonnas;

23. toetab võitlust naistevastase vägivallaga selle ärahoidmise ja selle kohta teadlikkuse tõstmise meetmete ning ohvriabi ja ohvrite kaitse meetmete abil, toetab sobivate teenuste ja tavade rakendamist, et teavitada sissereändajaid, eelkõige naisi ja lapsi, petturlike sissereändepakkumiste ja ekspluateerimise võimalikkusest;

24. leiab, et naistevastase vägivalla probleemi tuleb vaadelda eri nurkade alt ja kõiki tema avaldumisviise uurides, et mõista selle nähtuse kogu keerukust.

— Õiguslikust perspektiivist lähtudes õõnestab sooline vägivald demokraatlikke väärtusi ja kahjustab ohvrite inimõigusi.

— Tervishoiu perspektiivist lähtudes põhjustab vägivald selle all kannatavate naiste tervisele raskeid tagajärgi. (Euroopa Nõukogu Parlamentaarse Assamblee 27. septembril 2002. vastu võetud soovitus 1582 naistevastasest koduvägivaldast märgitakse, et koduvägivald on 16- kuni 44-aastaste naiste seas maailmas esimene surma ja püsiva invaliidisuse põhjus. Selline vägivald põhjustab nimetatud vanuserühmas naiste seas rohkem surmajuhtumeid kui vähk, liiklusõnnetused või sõda.)

— Sotsiaalsest perspektiivist lähtudes tuleb tagada naistele juurdepääs tugiteenustele, nagu tööturuteenused, rahalised hüvitised, eluase.

— Lisaks tuleb hariduse perspektiivist lähtudes arvestada väärtuste edasiandmisega nii koolides kui ka kõigi sotsialiseerijate (lapsevanemad, meedia jne) poolt;

25. toetab algatusi ja projekte, mida kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused viivad ellu naistevastase vägivalla kaotamiseks, ning heade tavade vastastikust tutvustamist;

26. tunnistab, et võitlus naistevastase vägivallaga on vältimatu tingimus vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneva ala loomiseks Euroopa Liidus, ent vägivalla tagajärgedel ja vägivalla kaotamiseks vajalikel meetmetel on ka märkimisväärne majanduslik ja sotsiaalne mõju;

27. leiab, et inimkaubandus seksuaalse ekspluateerimise eesmärgil ja kõik muud ekspluateerimise vormid rikuvad üksikisikute põhiõigusi. Inimkaubandus solvab tõsiselt üksikisiku inimväärikust ja rikub tema õigust enda elu ja keha üle otsustada. Inimkaubandus seksuaalse ekspluateerimise eesmärgil puudutab esmajoones noori naisi ja tüdrukuid ning on orjuse kaasaegne vorm, mis õõnestab ühiseid euroopalikke väärtusi ning inimeste põhiõigusi ja kujutab seega endast olulist takistust sotsiaalsele võrdsusele ja soolisele võrddõigussikkusele;

Naistevastase vägivalla majanduslik mõju

28. juhhib tähelepanu otsestele ja kaudsetele majanduslikele kuludele, mida naistevastane vägivald tekitab liikmesriikide kohalikele ja piirkondlikele omavalitsustele. Vägivalla eri tagajärjed mõjutavad ohvrite elus nende ametialast arengut ning kehalist, vaimset ja sotsiaalset tervist. Need mõjutavad negatiivselt ka naistevastase vägivalla tunnistajaks olnud teiste pereliikmete, eelkõige laste tervist ja heaolu ning pikaajaliste terviseprobleemide kulud jäävad sageli kohalike ja piirkondlike omavalitsuste kanda. Nendele kaudsetele kuludele, mis kajastuvad kaupade ja teenuste kaos ning ohvrite heaolu vähenemises, tuleb lisada otsesed kulud vägivalla tõttu kasutatavate eri- või üldressursside näol. Kokku arvatud summade suurus õigustab igati ennetusprogramme, mille kulud on vägivalla sotsiaalsest kulust selgelt madalamad;

29. juhhib tähelepanu tagajärgedele, mida vägivald põhjustab ühiskonnale tervikuna. Seetõttu tuleb kõnealust küsimust pidada eriti oluliseks ühiskondlikuks probleemiks. Vägivald ei mõjuta mitte ainult üksikisikuid, perekondi ja kogukondi, vaid vähendab ka riikide majandusarengut;

30. väljendab muret andmete üle, mis selgusid Carol Hagemann-White'i poolt 2006. aastal Euroopa Nõukogule koostatud uuringust meetmete kohta, mida nõukogu liikmesriigid on võtnud naistevastase vägivallaga võitlemiseks. Uuringu andmetel on 12–15 % Euroopa üle 16-aastastest naistest kannatanud paarisuhtes väärkohtlemise all, mõnikord isegi pärast paarisuhte lõppemist;

31. toetab Daphne algatusi, mis käivitati 1997. aastal, aitamaks kaotada naistevastast vägivalda Euroopa Liidus. Ajavahemikuks 2007–2013 kiideti heaks 116,85 miljoni euro suuruse eelarvega programm Daphne III, mille eesmärk on töötada välja programme laste, noorte ja naiste kaitseks mis tahes vägivalla eest ning tervisekaitse ja sotsiaalse ühtekuuluvuse kõrge taseme saavutamine. Lisaks edendatakse selle programmiga valdkondadevaheliste võrgustike osalemist ning rahastatavate projektide väljatöötamisega saadakse teavet vastutavate asutuste vajaduste ja tegevuseeluste kohta;

Regioonide Komitee soovitused

32. kutsub liikmesriikide kohalikke ja piirkondlikke omavalitsusi üles järgima Maaailma Terviseorganisatsiooni soovitusi, milles väljendatakse vajadust toetada uuringuid naistevastase vägivalla põhjuste, tagajärgede, kulude ja tõhusate vältimismeetmete kohta, et need andmed moodustaksid meetmete ja ennetustegevuse aluse ning võimaldaksid saada paremat teavet juba võetud meetmete tõhususest;

33. kordab, et kõik tehtavad uuringud peavad esitama andmeid soo, vanuse, sotsiaalsete tingimuste ja muude sooga seotud näitajate lõikes, et saada ülevaade olukorrast ning kohandada eri majanduslikke ja sotsiaalseid strateegiaid ja meetmeid vastavalt, et saavutada rohkem võrdsusel põhinev ühiskond, mille majanduslik ja sotsiaalne edu ja heaolu on suurem;

34. kutsub üles looma süsteemi ja head tava, mis võimaldaks kohalikel ja piirkondlikel omavalitsustel koguda ühtseid ja võrreldavaid statistilisi andmeid vägivalla ja poliitikameetmete kohta naiste ja meeste võrdõiguslikkuse valdkonnas, et tõsta teadlikkust probleemist ja teha tõhusate meetmete ettepanekuid poliitiliste, majanduslike ja muude selle probleemiga seotud otsuste vastuvõtmiseks;

35. palub korraldada Euroopa tasandi uuringu, mis esitaks andmeid naistevastase vägivalla esinemissageduse kohta eri piirkondades, et saada ülevaade probleemi suurusest ja suuta teha uusi ettepanekuid, kuidas seda vägivalda kaotada. Uuringute väljatöötamine peaks toimuma vastavalt kõnealuse valdkonna ühistele kriteeriumidele, mis määratleksid mõisted ja sekkumisreeglid;

36. rõhutab, et on vaja pöörata rohkem tähelepanu haridusele, mis on koos perekonnaga peamine poiste ja tüdrukute sotsialiseerija. On väga oluline edendada naiste ja meeste võrdsete võimaluste põhimõtet ning luua naistevastase vägivallaga võitluses koolituse, vältimise ja teadlikkuse tõstmise strateegiaid kõigil hariduskogukonna tasanditel ja valdkondades;

37. soovib võtta kogu ühiskonnale suunatud teavitusmeetmeid, et soolist vägivalda ei peetaks asjaosaliste erasjaks, vaid osaletaks selle probleemi lahendamisel;

38. kutsub üles võtma meetmeid, millega taunitakse naise väärkohtlust kahjustavat vägivaldset ja diskrimineerivat käitumist ning millega saadetakse erinevaid sõnumeid ühiskonna eri rühmadele (noored, vägivaldsohvritest naised, vägivaldsed mehed, alaealised, mehed ja naised, kellel ei ole teemaga otsest seost), et lihtsustada kogu elanikkonna kaasamist. Samuti tuleks tagada vägivaldsetele määratud karistuste täitmine;

39. rõhutab, et on vaja kaotada ühiskonnast mehelikkuse ja naiselikkuse mõistmise sellised reklaami, meedia ja õppematerjalide kaudu levitatavad vormid, mis eeldavad majandusliku, sotsiaalse või poliitilise võimu ebavõrdsust, ning pakkuda välja uusi alternatiivseid vorme, mis on õiglasemad ja võrdsematel alustel;

40. kinnitab positiivseid tulemusi, mis on saadud haridus-, õigus-, tervishoiu-, psühholoogia- ja sotsiaalteenuste ning julgeolekuvaldkonna töötajatele antava eriväljaõppega riikides, kus sellist koolitust antakse, et nimetatud töötajad suudaksid aegsasti märgata soolise vägivalla juhtumeid ja pöörata probleemile teadlikult tähelepanu;

41. kutsub kohalikke ja piirkondlikke omavalitsusi üles võtma rohkem julgeolekumeetmeid vägivalla ohvriks langenud naiste kaitsmiseks sihipäraste meetmete kaudu, näiteks suurendades poliitset inimressursse ja kasutades rohkem tehnoloogilisi ressursse, mis tagavad naiste kehalise ja isikupuutumatuse;

42. tunnustab olulist tööd, mis valitsusvälised organisatsioonid võitluses naistevastase vägivalda vastu on mitmel tasandil ära teinud ning toetab aktiivset koostööd nende organisatsioonidega, sealhulgas sobivat logistilist ja finantstoetust;

43. teeb kohalikele ja piirkondlikele omavalitsustele ettepaneku võtta meetmeid, mis tagavad vägivaldaohvrite juurdepääsu erivahenditele, et anda terviklikku abi nii naistele kui ka nende ülalpeetavatele, võimaldades neile kohe ajutise eluaseme. Lisaks tehakse ettepanek käivitada sekkumise eriprogrammid alaealistele, keda tuleb samuti lugeda soolise vägivalda ohvriteks, kuna nad on eriti haavatavad oma vanuse ning vanematest sõltuvuse tõttu;

44. innustab kohaliku ja piirkondliku tasandi otsustajaid arvestama oma kavandamis- ja haldusmenetlustes naiste turvalisust ning avalikes kohtades toimepandavate vägivallategude ennetamist, eelkõige seoses vajalike abinõudega nagu avalike kohtade valgustus, ühistranspordi ja taksoteenuse korraldus ning autoparklaid, elamute ja avalike hoonete kujundus ja planeerimine;

45. kutsub kohalikke ja piirkondlikke omavalitsusi üles aitama neid institutsioone, kes võtavad vastu õigusakte, looma eeskirju soolisest vaatepunktist ning naiste ja meeste võrdsuslikkusest lähtudes, tegeledes soolise vägivalda probleemiga globaalselt ja terviklikult, asetades selle diskrimineerimise ja võrdsuspõhimõtte raamistikku ning käsitledes naistevastast vägivalda struktuurilise ja poliitilise probleemina, mille lahendamisse peavad otsustava panuse andma kõik ametiasutused ja kodanikud;

46. meenutab liikmesriikide kohalike ja piirkondlike omavalitsuste kohustust tagada naiste ja meeste võrdne kohtlemine kõigis valdkondades, s.o majanduses, hariduses, poliitikas ja tööhõives, nagu sätestatakse direktiivis 2006/54/EÜ meeste ja naiste võrdsuse võimaluste ja võrdse kohtlemise põhimõtte rakendamise kohta tööhõive ja elukutse küsimustes ning direktiivis 2004/113/EÜ meeste ja naiste võrdse kohtlemise põhimõtte rakendamise kohta seoses kaupade ja teenuste kättesaadavuse ja pakkumisega. Vaid neis omavalitsustes, kus austatakse naiste ja meeste võrdsed võimalusi, on võimalik saavutada kõrgemat majandusliku ja sotsiaalse õigluse ja arengu taset;

47. rõhutab, et on vaja edendada kohalike ja piirkondlike omavalitsuste heade tavade vastastikust tutvustamist teavituskampaniate, ennetusmeetmete, asjatundjate koolitamise ja vägivaldaohvritest naiste abistamise valdkonnas;

48. soovib, juhul kui seda ei ole veel tehtud, moodustada julgeoleku-, tervishoiu-, õigus- ja sotsiaalvaldkonnas eriuksused, mis sekkuvad naistevastase vägivalda korral ja on suutelised pakuma eesmärgipärast abi. Peale selle tuleks uurida, kas on võimalik rakendada hädaabiteenuseid, nagu anonüümne tasuta telefoniliin, uued info- ja sidetehnoloogiad, mis pakuvad vägivaldaohvritele ja/või vägivaldaga kokku puutunud või sellest ohustatud isikutele *online*-nõustamist ja kaebuste esitamise menetlusi;

need teenused peaksid lihtsustama ka juurdepääsu asjakohasele meditsiinilisele ja kohtumeditiinilisele uurimisele ja ravile, samuti traumajärgsele psühholoogilisele ja sotsiaalsele toetusele ja õigusele;

49. teeb ettepaneku edendada kvaliteedikriteeriumidele vastavaid eriprogramme, mille eesmärk on muuta vägivallatsevate meeste käitumist, lihtsustades saadud kogemuste vastastikust tutvustamist, et optimeerida ressursse;

50. palub Euroopa Liidu institutsioonidel ning liikmesriikide kohalikel ja piirkondlikel omavalitsustel käivitada kvaliteedikriteeriumidele vastavaid eriprogramme, mille eesmärk on soolise vägivalda all kannatanud või kannatavate naiste ja nende ülalpeetavate abistamine ja neile vajalike hooldusteenuste osutamine;

51. palub kohalikel ja piirkondlikel omavalitsustel kasutada ÜRO Peaassamblee 20. detsembri 1993. aasta resolutsioonis 48/104 esitatud naistevastase vägivalda määratlust;

52. soovib rakendada erimeetmeid, mille eesmärk on abistada eriti haavatavas olukorras olevaid naisi, nagu puuetega naised, sisseerännanud naised ja naised, kes elavad väiksema sotsiaalkaitsega piirkondades, nt vaesemates maa- või linnapiirkondades, samuti mitme sotsiaalse probleemi tõttu erivajadustega naisi, nagu vaimse tervise probleemidega ja uimastisõltlastest naised;

53. leiab, et võitluses inimkaubandusega või muu ekspluateerimise vormiga seksuaalse ärakasutamise eesmärgil, ekspluateerivate töösuhete eesmärgil (majapidamistööd, toitlustus, laste, eakate ja haigete hooldamine jne), kaubandusliku abieluturu jaoks ning elunditega kaubitsemise eesmärgil, samuti naissoo elundite sandistamise ja sundabielude tava vastu on vaja teha suuri jõupingutusi. Sama oluline on olemasolevad riiklikud ja rahvusvahelised mudelid ja meetodid välja arendada, kaardistada ja neile hinnang anda, et ennetada nimetatud vägivallavorme ning nende lõpp teha. Probleemi lahendamiseks otsustava tähtsusega on üldised arvamused kujundavad ja teadlikkust tõstvad meetmed;

54. soovib vastu võtta meetmeid teadlikkuse tõstmiseks naissoo elundite sandistamisest, selle ärahoidmiseks ning selle ohvritele tähelepanu juhtimiseks;

55. soovib kohalikel ja piirkondlikel omavalitsustel edendada programme, mille eesmärk on kaasata väärkohtlemise ohvriks langenud või vägivallaga kokku puutunud naised ühiskondlikku ja tööellu, soodustades selliste töötajate töölevõtmist või innustades neid tegutsema füüsilisest isikust ettevõtjana ning soodustades nende liikumist karjääriredelil koolitus- ja töökavade abil, et tagada nende iseseisvus ja majanduslik sõltumatus;

56. kutsub kohalikke ja piirkondlikke omavalitsusi üles looma eri valdkondades asutustevahelisi koostöö- ja kooskõlastusmehhanisme, et parandada vägivaldaohvrite terviklikku abistamist, jälgimist ja toetamist ning lihtsustada naistevastases koduvägivallas süüdistatud isikute vastutusele võtmist;

57. kutsub kõiki asjaomaseid naistevastase vägivallega tegelevaid asutusi (politsei, meditsiini- ja sotsiaalasutused) üles koostama keskpikki ja pikaajalisi kooskõlastatud tegevuskavasid, et võidelda vägivalga vastu ja tagada ohvrite kaitse. Meedia võib olla kasulik vahend teabe levitamisel niisuguste kooskõlastatud tegevuskavade kohta ning seda teavet tuleks kasutada teadlikkuse tõstmiseks kõnealustest teemadest;

58. kutsub kõikidel tasanditel tegutsevaid meediakanaleid teema üldsuse teavitamisel koostööd, et teha ennetustööd ning kõik selleks, et kaotada sooline vägivald, ja edendada mehhanisme, mis tagavad naistevastase vägivalga alase teabe piisava leviku;

59. soovib luua Euroopa tasandil naistevastase vägivalga seireüksuse. Seireüksus tegutseks määrusega (EÜ) 1922/2006 loodud Euroopa Soolise Võrdõiguslikkuse Instituudi raames ning selle ülesanne oleks soodustada ja kooskõlastada kõnealuses valdkonnas võetavaid meetmeid võrgustike aktiivse loomise abil;

60. tuginedes kõigi ELi institutsioonide toetusele, soovib Regioonide Komitee kohalikul ja piirkondlikul tasandil edendada ühenduse poliitikat, mille aluseks on naiste vabaduse ja täieliku ühiskonnaelus osalemise austamine. Seda tuleks teha tõhusate haridus- ja sotsiaalpoliitika menetluste abil, millega välditakse vägivalda ja parandatakse ohvriabi, koolitades eri valdkondade spetsialiste ning tagades naistele tugi- ja sotsiaalkaitsevõrgustiku ning suurema isikliku julgeoleku.

Brüssel, 7. oktoober 2009

Regioonide Komitee
president

Luc VAN DEN BRANDE

**Regioonide Komitee arvamus teemal „Valge raamat „Kliimamuutustega kohanemine:
Euroopa tegevusraamistik””**

(2010/C 79/03)

REGIOONIDE KOMITEE

- rõhutab, et kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused peavad olema kesksed osalejad võitluses kliimamuutuste tagajärgedega, kuna nad on valmis võtma oma osa vastutusest ning töötavad juba selle nimel, et kohendada kogukondi ja piirkondi kliimamuutuste mõjuga;
- tunnistab, et kliimamuutused mõjutavad otseselt nii energiavarustust kui ka -nõudlust, nt kuumalained ja põuad mõjutavad elektri tootmist, samal ajal kui suured tormid ja üleujutused põhjustavad energiavarustuse katkestusi. Seepärast on positiivne, et strateegilistes energiaülevaadetes pööratakse tähelepanu kliimamuutuste mõjudele;
- kinnitab sellise komisjoni toetatava kliimamuutuste järelevalveplatvormi loomise vajadust, mis põhineb linnapeade pakti edukal mudelil. Platvorm võiks olla abiks kohalikele ja piirkondlikele omavalitsustele kohaliku kliima alaste teadmiste arendamisel ja vahetamisel;
- nõustub sellega, et rahalised piirangud on kliimamuutustega kohanemisel suurimaks takistuseks. Neist rahalistest vahenditest, mida EL ja liikmesriigid praegu eraldavad, ei piisa ning seetõttu on vaja eraldada piirkondliku tasandi jaoks rohkem rahalisi vahendeid, mis oleksid suunatud just kliimamuutustega kohanemiseks;
- leiab, et tulevases ELi eelarve läbivaatamises ja finantsperspektiivis 2013. aastal algavas järgmises finantsperspektiivis, tuleks muuta prioriteediks kliimamuutuste vastu peetav võitlus. Kuna kohanemismeetmeid rakendatakse paljudel juhtudel kohalikul ja piirkondlikul tasandil, on eriti oluline, et kohalikel ja piirkondlikel omavalitsustel oleks juurdepääs ELi toetusele.

Raportöör: Henning Jensen (DK/PES), Næstvedi linnapea

Viitedokument

Valge raamat „Kliimamuutustega kohanemine: Euroopa tegevusraamistik”,

KOM(2009) 147 lõplik

I. POLIITILISED SOOVITUSED

REGIOONIDE KOMITEE

1. tervitab valget raamatut kliimamuutustega kohanemise kohta ning selle lisasid, mille puhul on tegemist hea ja läbimõeldud algatusega; märgib, et teadusringkondades, sh valitsustevahelises kliimamuutuste rühmas, valitseb üksmeel, et kliimamuutused tõepoolest toimuvad ja üha kiiremini ning et suur osa sellest on põhjustatud inimtegevusest tulenevatest pidevatest ja aina suurematest kasvuhoonegaaside heitkogustest. Seega seisab meie ees väljakutse kaasata kõik asjaomased sidusrühmad ulatuslikku ja jätkusuutlikku töösse, mis hõlmab nii kliimamuutuste ennetamist, leevendamist kui ka nende kohanemise meetmeid;

2. toetab Euroopa Komisjoni terviklikku lähenemisviisi, mis sisaldab eri sektorite nõudmist, ning tunnistab vajadust hõlmata kohanemine horisontaalselt ELi peamistesse poliitikavaldkondadesse;

3. rõhutab asjaolu, et ELi eri geograafilistele aladele avaldavad kliimamuutused erinevat mõju. Euroopa tegevusraamistik peab selle tõsiasjaga arvestama. See tähendab, et meetmed peavad olema võimalikult paindlikud ja subsidiaarsuse põhimõtet tuleb rakendada karmimalt. Üksnes nii on võimalik piisavalt arvestada piirkondlike erinevustega, et vähendada majandus-, keskkonna- ja sotsiaalset mõju;

4. juhib tähelepanu asjaolule, et kliimamuutused ei hooli geograafilistest, organisatsioonilistest ega halduspiiridest ja soovib seetõttu, et kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused ning riigid, kellel on ühised nt veekogud, jõesuudmed, rannikutasandikud või lammid, saared või äärepoolseimad piirkonnad, võtaksid ühise horisontaalse lähenemise, samas kui vertikaalsest perspektiivist nõuab kliimamuutustega kohanemine alt-üles lähenemisviisi, ning soovib võtta kõigil asjaomastel valitsustasanditel ühiseid kohanemismeetmeid, määratledes vastavad meetmed, rahalised kohustused ja ajakavad, et saavutada kavandatud eesmärgid, ning võimaldades terviklikku reageerimist ja jagatud vastutust tulemuste ees;

5. rõhutab, kui oluline on tagada, et eri algatused ei töötaks üksteisele vastu ning et neid ei dubleeritaks teistel valitsustasanditel. Kohalike ja piirkondlike omavalitsuste õigeaegne kaasamine tagab selle, et ettepanekud täiendavad üksteist, sest vallad, linnad ja piirkonnad saavad edastada teavet kogemuste ja lahenduste kohta, mida piirkondlikul tasandil on juba arendatud;

6. märgib, et ambitsioonikas ja tõhus kliimapoliitika aitab vältida kliimamuutuste tagajärjel tekkiva sotsiaalse ebavõrdsuse suurenemist. Eesmärk on käivitada nn uus roheline kokkulepe meetmete abil, mis näiteks edendavad teadustegevust kliimasõbralike energialahenduste leidmiseks, parandavad tööhõivet rohelistes majandusvaldkondades ning arendavad keskkonnasäästlikkust ja aitavad töötajatel omandada paindlikke oskusi kliimamuutustest mõjutatud piirkondades. Kohanemise peamine takistus on vastava väljaõppe ja paindlike oskuste puudus nii kohalikes kui ka riiklikes asutustes ja erasektoris. Projekteerimis- ja ehitustööstus ning kohalike omavalitsuste planeerimise ja ehituse osakonnad vajavad märkimisväärseid pikaajalisi investeeringuid ja koolitust, et arendada välja vajalikud oskused ja rakendada neid töös. Uus roheline kokkulepe aitaks ka vältida kliimast põhjustatud soovimatut rännet. Kliimamuutuste probleemi saab seega muuta võimaluseks tagada säästev keskkonnahoidlik majanduskasv, mis aitab võidelda finantskriisiga, ja seetõttu on see vaja ühendada 2010. aasta järgse tööhõive ja majanduskasvu strateegiaga;

Kliimamuutuste mõju poliitikavaldkondadele

7. meenutab vajadust kombineerida poliitilisi vahendeid, sh kohaliku tasandi strateegilise planeerimise raames. On väga oluline, et kliimamuutuste aspektid hõlmataks otseselt kohaliku tasandi planeerimisvahenditesse, et tagada kliimamuutuste mõjuga arvestamine;

8. nõustub seisukohaga, et kliimamuutused mõjutavad paljusid eluvaldkondi ning eelkõige infrastruktuuri (ehitised, transport, kaug- ja lähitranspordi võrgustikud, energia- ja veevarustus, üleeutustõrje, kanalisatsioon), ökosüsteemi, põllu- ja metsamajandust, ning seepärast läheb nende valdkondadega tegelemiseks vaja nii vastavale valdkonnale sobivaid kui ka valdkonnaüleseid vahendeid. Oluline on, et kliimamuutustega kohanemise meetmete võtmisel järgitaks valdkonnaülest poliitilist lähenemisviisi, mis ei tohi aga kahjustada üksikute poliitikavaldkondade algseid eesmärgid;

9. pooldab seisukohta, et kliimamuutuste tervisemõju käsitlevate suuniste ja järelevalvemehhanismide väljatöötamine aitab parandada vahendeid, mille abil tegeleda näiteks kliimamuutustega seotud piiriüleste haigustega, mis mõjutavad inimesi erineval moel;

10. toonitab, et terviklik ja integreeritud lähenemisviis, mida on vaja jõuliste meetmete võtmiseks kliimamuutustega kohanemise eesmärgil, nõuab ametlikku järelevalvet meetmete valiku üle eri valdkondades. Sellega kaasneb valdkondade nii keskkonnaalane kui ka majanduslik koos- ja vastasmõju;

11. nõustub seisukohaga, et kliimamuutused avaldavad otsest mõju põllu- ja metsamajandusele ja maapiirkondadele tervikuna, ning rõhutab seda, et kohanemismeetmed etendavad maakogukondades ning põllu- ja metsamajandustootjate puhul olulist ja pidevalt kasvavat rolli. Et tagada õigeaegne kohanemine kliimamuutustega ja vähendada seeläbi nende mõju kõnealuses sektoris miinimumini, on vaja edendada kliima ja põllumajanduse alast teadustegevust ning lähtuda seejuures iga piirkonna põllumajanduse erijoontest. Kliimakaitse- ja kohanemismeetmed on tihti seotud saagi vähenemise ning töömahu ja kulude suurenemisega. Üksikute meetmete osas tuleb seepärast läbi viia kulude-tulude analüüs. Lisaks peavad kliimakaitse- ja kohanemismeetmete kulud olema mõistlikud. Põllumajandussektoril on otsene ülesanne tagada maapiirkondade toimetulek kliimamuutustest põhjustatud probleemidega sellistes küsimustes nagu veehoidlad ja vee kaitse, põllukultuuride majandamine, metsamaa loomine ja majandamine, välja arvatud piirkondades, kus metsa osakaal on suurem kui 50 %, põllumaa muutmine rohumaadeks, mahepõllumundus, märgalade majandamine jne. Linnade ja asulate lähedane maa ning põllumajanduslik maa võib saada ka strateegilise tähtsuse, näiteks toimides turvalise veepidurdusalana äärmuslike ilmastikutingimuste ja üleujutuste korral;

12. tunnistab, et kliimamuutused avaldavad mõju metsadele ja neid ümbritsevatele ökosüsteemidele. Kliimamuutuste tagajärjed võivad mõjutada puidutootmist ning vabaõhuharrastusi, veekvaliteeti, bioloogilist mitmekesisust ja süsiniku sidumise määra. ELi metsanduse tegevuskava raames tuleks käivitada arutelu, et mõista kliimaga kohanemise tagajärgi ja mõju metsadele ning näha ette võimalikke meetmeid;

13. nõustub seisukohaga, et kliimamuutused on täiendav stressi allikas (sisevete) kalandussektori jaoks, avaldades mõju (mere) ökosüsteemidele, mis on juba niigi haavatavad üleüldiselt ja varude kahanemise tõttu;

14. tunnistab, et kliimamuutused mõjutavad otseselt nii energiavarustust kui ka -nõudlust, nt kuumalained ja põuad mõjutavad elektri tootmist, samal ajal kui suured tormid ja üleujutused põhjustavad energiavarustuse katkestusi. Seepärast on positiivne, et strateegilistes energiaülevaadetes pööratakse tähelepanu kliimamuutuste mõjudele. Eelkõige on oluline parandada CO₂ tasakaalu ning alternatiivsete energiaallikate kasutamist ja tõhusust;

15. juhib tähelepanu asjaolule, et turismile avaldavad kliimamuutused nii positiivset kui ka negatiivset mõju, muutes seniseid reisimarsruute;

16. on üllatunud, et komisjoni valges raamatus ei mainita vajadust määratleda valdkondlikud eesmärgid heidete vähendamiseks lennundus- ja merendussektoris;

17. märgib, et muutuvad ilmastikuolud avaldavad mõju rannikualade majandamisele. Tuleb teha jõupingutusi, et kindlustada rannikualade integreeritud haldamise soovitusete täielik järgimine ning tagada see, et rannikualade integreeritud haldamise soovitusete järgnev ettepanek ja sellega kaasnev mõjuhinnaang (alustatakse 2009. aastal) kaasaks kohanemismeetmetesse piisavas ulatuses ka rannikualade majandamise, arvestades samal ajal subsidiaarsuse põhimõtet, kasutades näiteks kohalike omavalitsuste ja asjaomaste sidusrühmade loodud kohalikke rannikupartnerlusi, mille puhul kohanemismeetmed on alt-üles meetodil täielikult lülitatud rannikualade majandamisse;

18. viitab sellele, et kliimamuutused toimuvad kiiremini kõrgmäägede piirkonnas, mis on paljudes valdkondades eriti tundlik kliimamuutuste tagajärgede suhtes;

19. toetab seisukohta, et kliimamuutused avaldavad väga suurt mõju ka loomade ja taimede tervisele ning et sellega kaasneb kasvav sisse- ja väljavahetuse ning võõrparitolu haiguste ja kahjurite levik loomade ja taimeliikide seas. Maa ökosüsteemid muutuvad silmatorkavalt seoses kohalike liikide bioloogilise mitmekesisuse vähenemise ja sisse- ja väljavahetuse suurenemisega. Meetmed, mille eesmärk on kliimamuutustega kohanemine, võivad mõjutada bioloogilist mitmekesisust üha enam ja ootamatul määral. Elupaikade direktiiv on oluline vahend, mida tuleks selle pädevusvaldkonna piires kasutada ettenägevalt, et tagada Natura 2000 aladele soodne kaitses- taatus ja neid edasi arendada;

20. märgib, et lisaks loomade ja taimede tervisele on kliimamuutustel suur mõju ka inimeste tervisele ja elukeskkonnale;

21. juhib tähelepanu vajadusele töötada välja rannikualasid käsitlev terviklik kava, mis käsitleks merepinna oodatavat tõusu ja tormide sagenemist, millega kaasnevad üleujutused. Seetõttu tuleks tagada vahendid rannikualade terviklikuks kaitsmiseks ja haldamiseks;

22. nõustub seisukohaga, et kliimamuutused avaldavad mõju nii veevarude kvantiteedile kui ka kvaliteedile, millel on tähelepanud tagajärjed keskkonnale, inimestele ja majandusele. ELis esineb edaspidi nii üleujutusi kui ka põuda. Üleujutused koos olemasolevate kanalisatsioonisüsteemide piiratud läbilaskevõimega võivad põhjustada takistusi liikumisele, sest vesi voolab maanteedele ning kahjustab hooneid ja muid infrastruktuure. Seepärast on kahetsusväärne, et komisjon ei ole ettepanekus maininud ühe olulise vahendina kanalisatsiooni. Kliimamuutused avaldavad sellele süsteemile eriti suurt mõju ning olemasolevate kanalisatsioonisüsteemide kohandamine saab olema väga kulukas. Ehkki see küsimus kuulub kohalike ja piirkondlike omavalitsuste pädevusse ja vastutusalasse, ei suuda riiklikust tasandist allpool olevad ametiasutused sellega kaasnevat finantskoormust üksi kanda;

23. tunnistab, et ELi veevarude olukorda mõjutavad mitu ELi direktiivi. Direktiivides on rakendamise lahutamatu osana esitatud kohustuslikud tähtajad. Vee raamdirektiivi kohaldatakse 2015. aasta tähtaega silmas pidades. Selleks ajaks peavad kõik veeametid saavutama hea keskkonnaseisundi. Esimesed vesikonna majandamiskavad tuleb valmis saada hiljemalt 2009. aasta 22. detsembriks ning seepärast on oluline, et suunised ja vahendid töötataks välja 2009. aasta lõpuks, et tagada, et vesikonna majandamiskavades oleks arvestatud praeguste teadmistega kliimamuutuste kohaliku mõju kohta ja et neid kohandataks pidevalt vastavalt uusimatele andmetele kliima modelleerimise kohta ning kliimauuringutele. Üleujutuste direktiivi kohaldatakse kolme tähtaega silmas pidades. Aastatel 2011, 2013 ja 2015 tuleb ellu viia üleujutusohu esialgne hindamine, koostada üleujutusohu kaardid ja välja töötada üleujutusrisi maandamise kavad. Veepuudust ja põuda käsitleva strateegiaga viiakse sisse põuaohjekavad. Need kindlaksmääratud eesmärgid viivad suurelt jaolt ellu ja neid juhivad kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused kogu Euroopas. Seepärast on väga oluline, et EL ja liikmesriigid annaksid kohalikele ja piirkondlikele valitsustasanditele õigeaegselt õiged ja piisavad vahendid;

24. leiab, et piirkonnad peavad tegema jõupingutusi, et arvestada esimese põlvkonna vesikonna majandamiskavades kliimamuutustega nii palju kui võimalik, lähtudes seejuures praegustest teaduslikult põhjendatud teadmistest ja ühiskondlikult rakendatavatest meetmetest, ning et arvestada 2015. aastale järgneva perioodiks teise põlvkonna majandamiskavade koostamisel kliimauuringute tulemusena omandatud uusimate teadmistega. Selle ellu viimiseks on väga oluline, et välja töötatud suunised ja vahendid põhineksid teaduslikult põhjendatud teadmiste kõige uusimatel arusaamadatel ning oleksid samas piirkondlike omavalitsuste jaoks praktiliselt kasutatavad;

25. leiab, et on vaja tagada kehtivate ELi veemajanduse õigusaktide (vee raamdirektiiv, põhjavee direktiiv, üleujutuste direktiiv, veepuudust ja põuda käsitlev strateegia jne) täielik sidusus ning edaspidiste kliimamuutusi puudutavate ELi ettepanekute ja eesmärkide kooskõla kehtivate õigusaktidega. Euroopa veemajanduse õigusaktide rakendamine avaldab suurt mõju sellele, kuidas viiakse veeplaneerimist ellu Euroopa valdades, linnades ja piirkondades;

26. tunnistab, et veemajanduse kohandamise rahastamisel peavad kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused kaitsma põhjavett, et tagada jätkusuutlik veevarustus. Osa vahenditest oleks võimalik saavutada finantsmehhanismi loomisega vastavalt vee raamdirektiivile, mis tagab selle, et kliimamuutuste mõju veeringele on jagatud vastavalt vee tarbijate tarbimismääradele;

27. avaldab heameelt, et komisjon on lisanud ettepanekusse *no-regret* meetmed, et suurendada ökosüsteemide ja infrastruktuuri vastupanuvõimet;

28. rõhutab, et valdkondlike probleemide lahendused võivad aidata kaasa säästva keskkonnasõbraliku majanduskasvu saavutamisele ning suurendada innovatsiooni ja teadusuuringute abil tööhõivet;

Komisjoni ettepanek luua ELi raamistik: eesmärgid ja meetmed

29. tervitab komisjoni kaheetapilist lähenemisviisi, kuid märgib siiski, et eelseisev ülesanne nõuab kõigi valitsustasandite tihedat koostööd kõigil etappidel. Kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused ei saa nõustuda sellega, et nad on kaasatud üksnes esimesse etappi. Tuleb tunnistada, et valdadel, linnadel ja piirkondadel on võtmeroll kliimamuutustega kohanemisel. Üldine kohanemise strateegia ELi tasandil peaks olema piisavalt detailne, et strateegiat saaks rakendada piirkondlikul tasandil kogu ELis, võttes arvesse piirkondade, kliimatingimuste ja majandusstruktuuride mitmekesisust;

30. taotleb seda, et olemasolevad teaduslikud tõendid oleks kättesaadavad enne 2012. aastat. Kohalike, piirkondlike ja riiklike ametiasutuste eelarvetavad erinevad ELi omast ning paljud kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused juba tegelevad kohanemisega. Nad peavad tundma kliimamuutuste stsenaariume, millega neil tuleb kohaneda. Kohalikud, piirkondlikud ja riiklikud ametiasutused soovivad koguda andmeid, valmistada ette kohanemistrateegiaid ning alustada tööd kohanemisega enne 2012. aastat. EL peaks seda arengut toetama, eelkõige koostades kõigi ELi piirkondade jaoks piisavalt detailsed teaduslikud stsenaariumid enne 2012. aastat ja toetades käimasolevat tööd rahaliselt, kui kliimamuutustega kohanemise meetmed on hõlmatud eelarvesse;

31. tervitab sellise üleeuroopalise teabevõrgustiku (Clearing House Mechanism) loomist, mis põhineb riiklikel platvormidel, mis võimaldavad teabevahetust kliimamuutuste, haavatavuse ja heade tavade kohta, ning rõhutab vajadust, et teabevõrgustik oleks kliimamuutuste kohalike ja/või piirkondlike seirekeskuste ja teiste asutuste kaudu kättesaadav kohalikele ja piirkondlikele omavalitsustele, et sellesse oma panus anda ja sellest kasu saada. Interaktiivsus, mis võimaldaks kohalikel ja piirkondlikel omavalitsustel kliimamuutuste seirekeskuste ja teiste asutuste kaudu aktiivselt kaasata peamisi asjaomaseid sektoreid ning paluda teistelt omavalitsustelt õigeaegselt oskusteavet ja kogemusi näiteks erakorraliste ilmastikutingimuste reageerimiseks, oleks märkimisväärselt väärtusega ja tuleks teabevõrgustikku lisada. Teabevõrgustik peaks keskenduma kasutajasõbralike mudelite, andmete ja instrumentide tagamisele ning kogemuste ja teabevahetuse hõlbustamisele;

32. kinnitab sellise komisjoni toetatava kliimamuutuste järelevalveplatvormi loomise vajadust, mis põhineb linnapeade pakti edukal mudelil. Platvorm võiks olla abiks kohalikele ja piirkondlikele omavalitsustele kohaliku kliima alaste teadmiste arendamisel ja vahetamisel. See toetaks otseselt omavalitsusi ning võiks olla mehhanism, mis annaks panuse ELi teabevõrgustikku;

33. kutsub Euroopa Liitu ja liikmesriike üles kasutama täiel määral ära kohalike ja piirkondlike omavalitsuste lähedust kohalikele kliimamõjudele ja nende paremat mõistmist, pakkudes neile piisavaid volitusi ja ressursse, mis võimaldaksid neil rakendada kohalikke kohanemisalgoritmi;

Rahastamisvahendid

34. nõustub sellega, et rahalised piirangud on kliimamuutustega kohanemisel suurimaks takistuseks. Neist rahalistest vahenditest, mida EL ja liikmesriigid praegu eraldavad, ei piisa. Seetõttu on vaja eraldada piirkondliku tasandi jaoks rohkem rahalisi vahendeid, mis oleksid suunatud just kliimamuutustega kohanemiseks ning nende kasutamist on vaja kooskõlastada loodusõnnetuste ärahoidmiseks eraldatavate vahendite kasutamisega;

35. tervitab asjaolu, et Euroopa majanduse elavdamise kavas võetakse majanduse taaselustamise meetmetes arvesse kliimamuutuste leevendamist ja nendega kohanemist; kahetseb siiski, et ei ole esitatud Euroopa keskkonnasäästliku elavdamise kava ning et keskkonnateema on tagandatud kooskõlastamata viisil erinevatesse riiklikesse tegevuskavadesse, hoolimata sellest, et on aeg rajada teed keskkonnasõbraliku, säästva ja väheste süsihappegaasiheidetega majanduse suunas, mis ühtlasi oleks ka väljapääs praegusest finants- ja majanduskriisist;

36. pooldab Euroopa Komisjoni arvamust, et liikmesriigid peaksid alates 2013. aastast eraldama vähemalt 50 % saastekvootidega kauplemise süsteemist saadud tuludest kliimaprobleemide lahendamisele, muuhulgas kliimamuutustega kohanemisele. Komitee on seisukohal, et olemasolevate vahendite kulutamine kohanemise ja leevendamise eesmärkidele peab muu hulgas sõltuma ka piirkonnale iseloomulikest oludest. Kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused vajavad palju rahalisi vahendeid ja seetõttu tuleb eelkõige lühikeses perspektiivis kohaliku ja piirkondliku tasandi projektide jaoks mõeldud vahendite osakaalu oluliselt suurendada;

37. tunnistab vajadust uurida, kuidas tagada erasektori osalemine vabatahtlike (või keskkonnaalaste) kokkulepetega saadavatele eelistele toetudes, finantsmehhanismide kaudu. Kliimamuutuste struktuurilist ja pikaajalist mõju silmas pidades võib avaliku sektori toetus siiski vajalikuks osutuda, eelkõige selleks, et lahendada probleeme ja kõrvaldada turutõrkeid, mis erasektoril ei ole õnnestunud;

38. nõustub sellega, et spetsiaalsete turupõhiste vahendite kasutamist ning avaliku ja erasektori partnerlust tuleks samuti vaadelda kui kliimamuutuste vastu võitlemise finantsinstrumente. Kui erasektor kaasatakse turupõhiste vahendite ning avaliku ja erasektori partnerluse kaudu kliimamuutustega kohanemisse, võib see luua erasektori esindajate jaoks õiged majanduslikud stiimulid oma tegevuses kohanemismeetmetega arvestamiseks;

39. rõhutab vajadust tagada ELi tasandil välja töötatavate terviklike poliitikameetmete kasutamine kliimamuutustest tulenevate üldiste ja horisontaalsete poliitiliste ülesannete käsitlemisel. Nii on võimalik terviklikust perspektiivist lähtuvalt käsitleda täielikult kattuvusi, ebajärjepidevusi ning eri poliitikavaldkondade ja valitsustasandite, sealhulgas kohaliku ja piirkondliku tasandi erinevusi;

40. leiab, et tulevases ELi eelarve läbivaatamises ja finantsperspektiivis 2013. aastal algavas järgmises finantsperspektiivis, tuleks muuta prioriteediks kliimamuutuste vastu peetav võitlus, et võtta arvesse Maailma Keskkonnafondi ja Kyoto protokolliga kohanemise fondi tugevdamist, mille üle on kavas otsustada 2009. aasta detsembris Kopenhaagenis toimuval ÜRO kliimamuutuste raamkonventsiooni 15. tippkohtumisel, ning rahastada spetsiifilisi Euroopa meetmeid, mille üle otsustatakse ELi tulevase säästva arengu strateegia kontekstis. Lisaks tuleb tunnistada, et jätkusuutlik majanduskasv ja meetmed kliimamuutustega kohanemiseks käivad käsi, vaatamata algetele kuludele, mida kliimamuutustega kohanemine võib lühikeses ja keskpikas perspektiivis kaasa tuua. Kuna kohanemismeetmeid rakendatakse paljudel juhtudel kohalikul ja piirkondlikul tasandil, on eriti oluline, et kohalikel ja piirkondlikel omavalitsustel oleks juurdepääs ELi toetusele;

41. toetab seisukohta, et samal ajal kui Euroopa Liidu sellised rahastamismehhanismid ja võrgustikud nagu üleeuroopalised võrgud, struktuurifondid ja EAFRD peaksid lihtsustama kliimakaitse ja kohanemise teema integreerimist eri poliitikavaldkondadesse, eelkõige sellistel teemadel nagu tootmissüsteemide ja füüsiliste infrastruktuuride suurem vastupidavus, ei tohiks kliimamuutustega võitlemise vajadus kahjustada nende poliitikate ja fondide algseid eesmärgi, ja seetõttu tuleks selleks otstarbeks kavandada spetsiifilised meetmed ja ELi fondid, et eelkõige vältida ühenduse rahastamisvahendite hajutamist kõnealuses valdkonnas; kutsub seetõttu Euroopa Komisjoni üles käsitleda olemasolevate struktuurifondide sihtotstarbelist eraldamist keskkonnale, mis põhineb Lissaboni strateegia puhul kasutatud sihtotstarbelise eraldamise mudelil, või looma Euroopa keskkonnaalase kohanemise fondi, millest rahastatakse töötajate koolitust, ümberõpet või tööturule naasmise programme sektorites, mida säästev areng tõenäoliselt mõjutab, või toetatakse keskkonna vajadustele kohandatud ettevõtete loomist;

Partnerlus kohalike ja piirkondlike omavalitsustega

42. toetab kliimamuutuste mõju ja nendega kohanemise juhtrühma loomist, kuna ELi strateegia ja riiklike strateegiatega väljakujundamise protsessi tuleb juhtida nii, et tagatakse poliitikavaldkondade ja valitsustasandite kooskõla. Siiski on oluline tagada, et juhtrühma volitused ja eelarve määratakse kindlaks enne juhtrühma moodustumist. Seetõttu kutsub komitee komisjoni üles seda võimalikult kiiresti tegema;

43. rõhutab, et kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused peavad olema kaasatud juhtrühma tegevusse, kuna nad vastutavad paljude meetmete planeerimise, juhtimise ja rakendamise eest. Kohalikel ja piirkondlikel omavalitsustel on seetõttu väärtuslikud teadmised ja nad võivad anda olulise panuse teadmistaasi ülesehitamisse nii mõju kui ka võimalike lahenduste osas. Juhtrühm peaks lähtuma alt-üles lähenemisviisist ning määratlema selgelt pädevusvaldkonnad subsidiaarsuse põhimõtte alusel;

44. kutsub üles looma riiklikul tasandil kliimamuutuste tööühmi, millesse on täielikult kaasatud kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused. Kohalikul ja piirkondlikul tasandil väljatöötatavad kliimamuutustega kohanemise kavad on nimetatud tööühmade töö aluseks. Nende töö peaks olema otseselt seotud mõju ja kohanemise juhtrühma tööga. Need tööühmad võiks luua teadusuuringute vajaduse, sotsiaal-majandusliku mõju, kohalike ja piirkondlike omavalitsuste, üldsuse ja eraettevõtete teemal;

45. rõhutab vajadust harida avalikkust, kuna kliimamuutustega kohanemine hõlmab ka muutusi elustiilis. Kodanikud peavad mõistma, miks kohanemismeetmed on vajalikud, miks mõningate teenuste hinnad võivad tõusta, kuidas nad saavad aidata ja mida võetakse ette selleks, et viia neid ähvardavaid ohtusid miinimumini. Niisugused muutused suhtlemises ja käitumises eeldavad hoolikalt kavandatud ja sihipäraselt lähenemist, mida toetavad sobivad meetmed. Seetõttu kutsub komitee ELi, liikmesriike ning piirkondlikke ja kohalikke omavalitsusi üles tegema koostööd meediaga, et töötada välja üleeuroopaline teabekampaania kliimamuutuste põhjuste ja mõjude ning nende mõjude tagajärjel tekkivate muutuste teemal. Tuleks teha selgeks, et kliimamuutused kutsuvad esile järjest suurema ressurside nappuse, mistõttu ongi vaja keskenduda igapäevasele käitumisele. Kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused rõhutavad, et niisugused kampaaniad nõuavad korralikke rahastamisvahendeid, samuti on sõnumid vaja eri liikmesriikides, kohalikes ja piirkondlikes haldusüksustes kohandada kohalikele oludele;

46. rõhutab, et kohalikel ja piirkondlikel omavalitsustel on oluline roll ka väljaspool ELi piire. Valdadel, linnadel ja piirkondadel võib olla otsustav tähtsus ekspertteadmiste edastamisel arengumaadele, kelle ees seisavad suurimad kohanemisega seonduvad probleemid;

Soovitused ELi eesistujariigile

47. palub komisjonil ja ELi eesistujariigil võtta poliitiline kohustus, mille kohaselt EL töötab õigeaegselt välja kohanemisstrateegia ning rakendab seda koostöös kohalike ja piirkondlike omavalitsustega;

48. nõuab, et komisjon ja ELi eesistujariik kaasaksid kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused ELi tegevusraamistiku väljatöötamisse ja rakendamisse, kaasates nad mõju ja kohanemise juhtrühma tööse. Tagamaks üldiste pikaajaliste strateegiate eduka elluviimise, tuleks neid arendada valitsustasandite ulatusliku koostöö kaudu. Kohalikel ja piirkondlikel omavalitsustel on praktilised teadmised kliimamuutuste mõju kohta, kuna nemad on kõnealuses valdkonnas esirinnas. Lisaks pöörduvad kodanikud kliimamuutustest tulenevates hädaolukordades eelkõige kohalike ja piirkondlike omavalitsuste poole. See õigustab kahtlemata nende kaasamist;

49. rõhutab, et kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused peavad olema kesksed osalejad võitluses kliimamuutuste tagajärgedega, kuna nad on valmis võtma oma osa vastutusest ning töötavad juba selle nimel, et kohandada kogukondi ja piirkondi kliimamuutuste mõjuga;

50. kutsub üles pöörama rohkem tähelepanu linnakeskkonda (eelkõige rannikul ja suuremate jõgede ääres) ja infrastruktuuri puudutavatele lahendustele ja vahenditele, mis seonduvad nt tamme ja kanalisatsiooniga, kuna need on äärmiselt olulised infrastruktuuri haavatavuse vähendamiseks;

51. kutsub üles töötama välja realistlikke piiriüleseid, kõigi ELi piirkondade jaoks piisavalt detailseid kliimaohuga seonduvaid stsenaariume koostöös kohaliku, piirkondliku, riikliku ja Euroopa tasandiga. Andmed, mudelid, meetodid ja kliimastenaariumid peaksid olema vabalt kättesaadavad võimalikult kiiresti, et määrata kindlaks ohupiirkonnad ja võtta tarvitusele vastumeetmed;

52. rõhutab vajadust sobivate majanduslike stiimulite järele kohanemistegevuse raames. Kohalikke ja piirkondlikke omavalitsusi tuleks toetada nende püüdlustes leida ettenägevaid lahendusi, mis vähendavad kohalike kogukondade haavatavust;

53. rõhutab, et kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused peaksid saama lisatoetust leevendamaks kaotusi ning tulemaks toime lisakuludega, mis kaasnevad kohanemismeetmetega, kuna erinevad kliimamuutustega seonduvad väljakutsed põhjustavad kohalikele omavalitsustele suurt finantskoormust.

Brüssel, 7. oktoober 2009

Regioonide Komitee
president

Luc VAN DEN BRANDE

Regioonide Komitee arvamus teemal „Ühenduse lähenemisviis loodusõnnetuste ja inimtegevusest tingitud kataastroofide ennetamisele”

(2010/C 79/04)

REGIOONIDE KOMITEE

- ootab, et EL osutaks subsidiaarsuse põhimõttest kinni pidades tõhusat abi ennetusmeetmete järkjärgulisel arendamisel ja rakendamisel eelkõige nendele liikmesriikidele ja piirkondadele, mida ikka ja jälle tabavad looduskatastroofid. Ühenduse tegutsemine peab seejuures aitama neil ennast aidata;
- toonitab, et seoses kohalike ja piirkondlike omavalitsuste isiklikel kogemustel põhinevate teadmistega vastavatest kohalikest ja piirkondlikest oludest on neil otsustav roll ka kataastroofide ennetamisel. Tihti on olemas vastav oskusteave, samas puuduvad aga rahalised vahendid ennetusstrateegiate elluviimiseks;
- on põhimõtteliselt skeptiline selle suhtes, kas üksikute õigusaktide (nagu üleujutuste direktiiv või Seveso direktiiv) valdkondlikke lähenemisviise on põhimõtteliselt võimalik üldiselt rakendada. Geograafilised, kliimaatilised ja geomorfoloogilised olud tingivad eri liiki kataastroofide puhul täiesti erinevad ohud turvalisusele. Iga üksiku ennetusvahendi üldine rakendamine ei anna seega ilmselt kõiki riske hõlmavat lisaväärtust;
- kutsub üles koostama loetelu juba olemasolevatest ühenduse vahenditest, mida oleks võimalik kasutada kataastroofi ennetamise meetmete toetamiseks ning kataloogima need ennetusmeetmed, mille jaoks on juba taotletud ELi vahendeid. Mõlemad meetmed on suures osas sobilikud selleks, et anda ennetusideele kodanikukaitse valdkonnas uus kaal ka madalamal riiklikul tasandil. Seejuures tuleb erilist tähelepanu pöörata piiriüleste kavade, õppuste ja koolituste rahalise toetamise võimalustele.

Raportöör: Helmut M. Jahn (DE/EPP), Hohenlohe maavanem

Viitedokument:

Komisjoni teatis teemal „Ühenduse lähenemisviis loodusõnnetuste ja inimtegevusest tingitud katastroofide ennetamisele”

KOM(2009) 82 lõplik

I. POLIITILISED SOOVITUSED

REGIOONIDE KOMITEE

Üldised märkused

1. märgib murega, et loomulike põhjustega või otseselt või siis kaudselt inimtegevusest tingitud katastroofide arv, ulatus ja intensiivsus on Euroopa Liidu eri piirkondades viimastel aastatel märgatavalt kasvanud. Ülemaailmsed kliimamuutused toovad endaga kaasa ka Euroopa kliima ebastabiilsuse ja selle tulemuseks on äärmuslike ilmastikunähtuste kasv, mis omakorda suurendab inimestele, infrastruktuuridele ja keskkonnale tekkivate kahjude ohtu;

2. märgib, et ükskõik millisel põhjustel tekkinud katastroofid toovad endaga kaasa ulatuslikke kahjusid inimestele, majandusele, keskkonnale ja kultuurile. Need kahjud nagu ka katastroofidega tegeliku võitlemise kulud võivad suures määral ületada ennetusmeetmete jaoks vajalikke summasid;

3. võtab teadmiseks, et ELi kodanikukaitset seni kasutatud vahendid (ühenduse kodanikukaitse mehhanism, kodanikukaitse rahastamisvahend ja ELi solidaarsusfond) puudutavad katastroofi ohjamise tsükli (ennetamine, valmisolek, reageerimine ja taastamine) raames eelkõige katastroofideks valmisoleku, nende reageerimise ja nende tagajärgede likvideerimise valdkondi;

4. toetab seepärast poliitilist eesmärki töötada välja ühine strateegia siiani liialt vähe tähelepanu saanud valdkonna – katastroofide ennetamise – jaoks ning algatada selleleemaline laiapõhjaline arutelu. Antud strateegia peab kaasa aitama ELi tasakaalustatud ühenduse lähenemisviisi saavutamisele kodanikukaitse valdkonnas;

5. jagab selles osas komisjoni seisukohta, et kõnealune ennetamise mõiste hõlmab kahte tähendust, nimelt – esiteks – hoida algest peale katastroofide ära nii palju kui võimalik ja – teiseks – piirata nende katastroofide tagajärgi, mida ei ole võimalik ära hoida;

6. on endiselt seisukohal, et katastroofide puhul on tegu äkiliste, ootamatute sündmustega, mis põhjustavad kohalikul või piirkondlikul tasandil kesksete avalike struktuuride, süsteemide ja funktsioonide kokku kukkumise, samas ei hõlma see määratlus konfliktidest tingitud keerukaid hädaolukordi ega terroriakte;

7. rõhutab, et need katastroofid on reeglina ruumiliselt suhteliselt kitsalt piiratud, aga samas võivad nad ulatuda üle haldusüksuste piiride, mistõttu on hädavajalik nende piirkondade koostöö, kes seisavad silmitsi ühise ohuga, seda eelkõige ennetustöö valdkonnas;

8. märgib, et loodusõnnetused puudutavad esimesena vahetult piirkondlikke ja kohalikke omavalitsusi, mis on kodanikele kõige lähemal seisvad asutused, mistõttu on esmajärgulise tähtsusega nende igakülgne osalemine katastroofidega toimetulemise poliitikate ja tegevuste väljatöötamises;

9. viitab antud kontekstis lisaks ka sellele, et võimalikult vahetu ja kohene reageerimine juba katastroofi esimestele märkidele on selle tagajärgede piiramise seisukohast otsustava tähtsusega ELi kõigis piirkondades, olenemata nende geograafilisest asukohast. Seepärast tuleb ka meetmeid katastroofide ennetamiseks võtta tasandil, mida katastroofid otseselt puudutavad ja mis on võimeline kõige kiiremini reageerima;

10. toonitab, et seoses kohalike ja piirkondlike omavalitsuste isiklikel kogemustel põhinevate teadmistega vastavatest kohalistest ja piirkondlikest oludest on neil otsustav roll ka katastroofide ennetamisel. Tihti on olemas vastav oskusteave, samas puuduvad aga rahalised vahendid ennetusstrateegiate elluviimiseks;

11. tunnistab samuti asjaolu, et hädaolukorra lahendamise kavade koostamine ja elluviimine ennetava meetmena on andnud suurepäraseid tulemusi juhtudel, kui need kavad on suudetud ellu viia. Rahaliste vahendite ebapiisavus on oluline takistus kõnealuse ennetuspoliitika edasisel arendamisel;

12. tervitab seetõttu väga asjaolu, et Euroopa Komisjon palus Regioonide Komiteel panustada täiendavalt sellesse, et arendada välja ühenduse strateegia loodusõnnetuste ja inimtegevusest tingitud katastroofide ennetamiseks;

Teadmistepõhiste poliitikameetmete väljaarendamine kõikidel tasanditel

13. jagab komisjoni seisukohta, et katastroofide ennetavate tõhusate poliitikameetmete väljaarendamiseks tuleb katastroofidest paremini aru saada ka kohalikul ja piirkondlikul tasandil;

14. tervitab seepärast komisjoni kava koostada kataastroofidega seotud teabe olemasolevate allikate täieliku loetelu. Olemasoleva teabele hinnangu andmine peaks olema alati olulisem kui täiendavate andmete kogumine;

15. viitab antud kontekstis sellele, et nii liikmesriikide kui ka Euroopa tasandil on olemas rikkalikult andmeid kataastroofide ning nende majanduslike ja sotsiaalsete mõjude kohta. Täiendavaid meetmeid tuleks seepärast võtta üksnes seal, kus seoses puuduva teabe või puuduliku võrreldavusega on selgelt tegu tabelilünkadega;

16. toetab ka ettepanekut parimate tavade loetelu koostamiseks. Kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused üksikutes liikmesriikides omavad katastroofiennetamise valdkonnas juba laialdasi kogemustel põhinevaid teadmisi, mis tuleks teha vastastikku ja ka üldiselt kättesaadavaks ⁽¹⁾;

17. on aga põhimõtteliselt skeptiline selle suhtes, kas üksikute õigusaktide (nagu üleujutuste direktiiv või Seveso direktiiv) valdkondlike lähenemisviise on põhimõtteliselt võimalik üldiselt rakendada. Geograafilised, kliimaatilised ja geomorfoloogilised olud tingivad eri liiki kataastroofide puhul täiesti erinevad ohud turvalisusele. Iga üksiku ennetusvahendi üldine rakendamine ei anna seega ilmselt kõiki riske hõlmavat lisaväärtust;

18. on seisukohal, et ohtude ja riskide kaardistamiseks olemasolevatest riiklikest suunistest nimekirja koostamise teel ja selle nimekirja liikmesriikide kättesaadavaks tegemise teel võib suurendada ohtude/riskide üleeuroopalist võrreldavust. Selline nimekiri võib olla abiks eelkõige nendele liikmesriikidele, millel ei ole veel ohtude ja riskide kaardistamist käsitlevaid riiklikke eeskirju;

19. rõhutab aga, et võimalikud, selliselt aluselt lähtuvalt koostatud suunised võivad alati olla üksnes soovitusliku iseloomuga. Ühelt poolt ei tohi need endaga kaasa tuua liikmesriikides juba olemasolevate kaardistatud loetelude kulukat ümberkorraldamist, teiselt poolt peavad liikmesriigid oma kohalikest ja piirkondlikest eripäradest lähtuvalt alati säilitama suutlikkuse ise oma raskuspunkte kindlaks määrata;

20. tervitab asjaolu, et raskuskese asetatakse teadusuuringute ja tehnoloogiaarenduse seitsmenda raamprogrammi läbiviimisele katastroofiennetuse valdkonnas. Ühenduse toetust saavad teadusuuringud kujutavad endast mõttekat täiendust liikmesriikide vastavasisulistele pingutustele;

Osalejate ja poliitikameetmete ühendamine kogu kataastroofide ohjamise tsükli vältel

21. toetab ühenduse kodanikukaitse mehhanismi juba olemasoleva programmi „Saadud kogemused” laiendamist kataastroofide ennetamisele, nii nagu komisjoni seda välja pakkus;

22. on veendunud, et ühenduse lähenemisviisi kataastroofide ennetamisele peaks sisaldama ka nende liikmesriikide vastastikust eksperthindamist, kus sama liiki kataastroofid korduvad korrapäraselt. Sellised menetlused (nn *peer reviews*) ning ka nende tulemuste levitamine võivad kaasa aidata kataastroofide ennetamise tõhusate mehhanismide kindlakstegemisele kõikides liikmesriikides;

23. kinnitab jätkuvalt, et kataastroofide ennetamise aspektidel peaks olema oluline koht riiklikes kodanikukaitse õppekavades ja koolitustes. Neid liikmesriikidepoolseid pakkumisi poliitika ja haldusala spetsialistidele võib vajadusel täiendada õppekavadega ühenduse tasandil;

24. pidades silmas üldsuse teadlikkuse tõstmist üldiselt, rõhutab, et kataastroofiriskidest teavitamise meetmetes ja vastavates meetmekavades tuleb pöörata eriti suurt tähelepanu lastele, eakatele inimestele ja piiratud liikumisvõimega inimestele. Sellised teavitusmeetmed peaksid sisaldama nii ennetavaid kui individuaalseid kiireloomulisi meetmeid ja üleeuroopaliselt ühtset hädaabinumbrit 112 ja tooma välja ka kannatanute kaasamise võimalused (nt päästeteenistuste töö takistamise vältimine, koostöö evakueerimiste korral);

25. on lisaks seisukohal, et tuleb edendada koostööd ja kooskõlastamist osalejate vahel, kes töötavad välja ja rakendavad meetmeid, mis võivad oluliselt mõjutada kataastroofide ennetamist. Katastroofide ennetamine nõuab mitmemõõtmelist ja tulevikku suunatud lähenemist, mis peab siduma tegutsemise riikliku ja erasektori kõige erinevamatel tasanditel, et olla tõeliselt mõjus;

26. rõhutab seejuures, et iga liikmesriik on vastutav selle eest, kuidas ta korraldab kõigi osapoolte vahelist koostööd ja kooskõlastamist, pidades seejuures kinni pädevuse jaotusest. Seejuures peaks erilist äramärkimist leidma vabatahtliku ühiskondliku tegevuse ja vastavate organisatsioonide roll;

27. hindab seepärast põhimõtteliselt positiivselt komisjoni kava, luua parema koordineerimise eesmärgil kõigi liikmesriikide asjaomaste talituste esindajatest koosnev Euroopa võrk. Ent siiski tuleks kontrollida, mil määral oleks võimalik saavutada see eesmärk juba olemasolevate võrgustike edasise koordineerimise või ühendamise ja nende koostöö tihendamise teel ilma uusi struktuure loomata;

28. avaldab kahetsust selle üle, et komisjon ei teinud ettepanekut edasiste meetmete võtmiseks eelkõige piiriülese teabe, kogemuste ja heade tavade vahetamise intensiivistamiseks. Selline intensiivne vahetus võiks aset leida eelkõige naaberliikmesriikide kohalike ja piirkondlike omavalitsuste vahel, keda võivad tabada piiriülesed kataastroofid (nagu nt üleujutused), samuti liikmesriikide vahel, keda kimbutavad tihti sama liiki kataastroofid, nagu näiteks metsatulekahjud;

⁽¹⁾ Vrd CdR 116/2006 fin, lisa (ELT C 206, 29.8.2006, lk 13).

29. viitab sellele, et algatus INTERREG on osutunud looduskatastroofide ennetamise valdkonnas parimate tavade vahetamise osas väga mõjusaks just piiriüleses kontekstis. Euroopa territoriaalse koostöö rühmituse loomine võib täiendavalt parandada katastroofi ennetamise meetmete rakendamist sellistes valdkondades nagu ühised andmepangad, õppused, riskide hindamine ja varajased hoiatussüsteemid, ning ka tehnosiire ja ekspertide vahetus;

Olemaolevate vahendite tulemuslikumaks muutmine

30. kutsub üles koostama loetelu juba olemaolevatest ühenduse vahenditest, mida oleks võimalik kasutada katastroofi ennetamise meetmete toetamiseks ning kataloogima need ennetusmeetmed, mille jaoks on juba taotletud ELi vahendeid. Mõlemad meetmed on suures osas sobilikud selleks, et anda ennetusideele kodanikukaitse valdkonnas uus kaal ka madalamal riiklikul tasandil. Seejuures tuleb erilist tähelepanu pöörata piiriüleste kavade, õppuste ja koolituste rahalise toetamise võimalustele;

31. tõstab esile, et tänu nendele meetmetele on võimalik juba 2007–2013 finantsperspektiivide raames lähiajal saavutada märkimisväärsed edusamme katastroofi ennetamise valdkonnas. Keskpikas perspektiivis võiks tänu parandatud juurdepääsule juba olemaolevatele toetusvahenditele olla nii võimalik tagada tõhus ja tulemuslik vahendite kasutamine ilma kodanikukaitse koguelarvet suurendamata;

32. on eeltoodule vastupidiselt tagasihoidlik selle suhtes, mis puudutab katastroofi ennetamise aspektidega arvestamist nõukogu direktiivis 85/337/EMÜ teatavate riiklike ja eraprojektide keskkonnamõju hindamise kohta ning Seveso direktiivis 1996/82/EÜ. Täiendava halduskoormuse ärahoidmiseks tuleb vältida juba olemaolevate menetluste sisulist ülekoormust. Haldus- ja loamenetluste hulga suurendamisele tuleb katastroofide mõjusaks ennetamiseks eelistada sihipäraseid ja koordineeritud meetmeid kohalikul ja piirkondlikul tasandil;

33. toetab komisjoni tema pingutustes mõjutada liikmesriike lisama riiklikesse planeerimiseeskirjadesse Euroopa ühised projekteerimiseeskirjad hoonete ja rajatiste jaoks (eelkõige Eurocode 8).

Kõige erinevamate katastroofistsenaariumite mõjusid on võimalik leevendada ja võimalike ohvrite arvu märkimisväärselt vähendada eelkõige hoonetele kehtestatud normide parandamisega;

34. julgustab komisjoni asetama selles kontekstis katastroofide ennetamise ka kolmandate riikidega sõlmitud tulevastes koostööalgatustes tähelepanu keskmesse;

Lõpumärkused

35. tuletab meelde, et elanikkonna kaitse katastroofide eest on esmajoonel liikmesriikide ning ka kohalike ja piirkondlike omavalitsuste ülesanne ning et paljudel liikmesriikidel on juba suures ulatuses olemas riiklikud katastroofiennetamise strateegiad. Kõik katastroofide ennetamise nimel tehtavad pingutused peavad seejuures ka edaspidi toetuma nende tasandite vahelistele põhimõtetele nagu solidaarsus, koostöö, koordineerimine ja toetus;

36. ootab, et EL osutaks subsidiaarsuse põhimõttest kinni pidades tõhusat abi ennetusmeetmete järk-järgulisel arendamisel ja rakendamisel eelkõige nendele liikmesriikidele ja piirkondadele, mida ikka ja jälle tabavad looduskatastroofid. Ühenduse tegutsemine peab seejuures aitama neil ennast aidata;

37. kutsub ELi institutsioone üles julgustama ja toetama olemaolevate vahenditega ennetavaid meetmeid, nagu näiteks piirkondlike omavalitsuste hädaolukorra lahendamise kavade koostamist ja elluviimist;

38. tervitab seepärast asjaolu, et komisjoni poolt välja pakutud ühenduse lähenemisviis loodusõnnetuste ennetamiseks peaks põhinema juba olemaolevatel struktuuridel, see peaks täiendama riiklikke meetmeid ja keskenduma nendele valdkondadele, kus on vajadus ühise lähenemisviisi järele mõjusa katastroofiennetuse osas;

39. kordab oma üleskutset ⁽²⁾ Euroopa Komisjonile, Euroopa Parlamendile ja nõukogule arvestada kõigi loodusõnnetuste ennetamise algatuste kavandamisel kohalike ja piirkondlike omavalitsuste arvamusega, tagades eelnevalt tõhusa konsulteerimise õnnetustega toimetuleku eest vahetult vastutavate isikutega.

Brüssel, 7. oktoober 2009

*Regioonide Komitee
president*

Luc VAN DEN BRANDE

⁽²⁾ Cdr 116/2006 fin (ELT C 206, 29.8.2006, lk 9).

Regioonide Komitee aramus teemal „Roheline raamat „Üleeuroopaline transpordivõrk: poliitika läbivaatamine””

(2010/C 79/05)

REGIOONIDE KOMITEE

- kutsub liikmesriike üles 2009.–2010. aasta finantsperspektiivide vahekokkuvõtte läbivaatamise raames TEN-T eelarve drastilise vähendamise tagasi lükkama;
- peab soovitavaks piiritleda TEN-T transpordimagistraalidega, mis aitavad tõsiselt kaasa Euroopa Liidu strateegiliste, eelkõige territoriaalse ühtekuuluvuse eesmärkide saavutamisele pikas perspektiivis (nn põhivõrgud), ning osana kahetasandilisest struktuurist, mis koosneb TEN-T üldvõrgust ja transpordi põhivõrgust. Komitee nendib, et globaalse võrgu kontseptsiooni säilitamine on ainuke võimalus, kuidas prioriteetsete projektideta ääre poolsed piirkonnad saavad kasu Euroopa Liidu rahastatavatest transpordi infrastruktuuri teenustest, tagades seeläbi juurdepääsu kõigile piirkondadele;
- on arvamusel, et TEN-T peaks hõlmama eelkõige infrastruktuuri suurtest linnadest ümbersõiduks. See võimaldaks piirata pikamaaliikluse ja igapäevase linnalähedase liikluse kooseksisteerimist, otsides samuti alternatiive liiklusummikuteta piirkondade näol;
- märgib, et Euroopa Liidu rahastamisvahendid (nt laenu tagatis ja riskikapital) on hästi kohandatud projektidele, milles erasektor tururiskid enda kanda võtab, eelkõige maanteeprojektid, milles erasektori panus võib olla märkimisväärne (neid projekte võib üldiselt teostada kontsessioonina);
- arvab, et uuesti määratletud TEN-T põhjal tuleks allkirjastada programmilepingud Euroopa Liidu ja iga liikmesriigi vahel, määratledes vastastikused kohustused rahastamise ja teostamise ajakava osas. Kõnealused programmilepingud peaksid lisaks TEN-T infrastruktuuridele hõlmama ka teiseid infrastruktuure, mida liikmesriik (või piirkond) kavatseb põhivõrkude hea toimimise tagamiseks kasutada.

Raportöör: Jean-Michel Daclin, Lyoni aselinnapea, (FR/PES)

Viitedokument

Roheline raamat „Üleeuroopaline transpordivõrk: poliitika läbivaatamine. Paremini integreeritud üleeuroopaline transpordivõrk ühise transpordipoliitika teenistuses”

KOM(2009) 44 lõplik

I. POLIITILISED SOOVITUSED

REGIOONIDE KOMITEE

Seoses üleeuroopalise transpordivõrgu poliitika tulevase arengu alustaladega

1. pooldab üleeuroopalise transpordivõrgu (TEN-T) poliitika põhjalikku läbivaatamist, mis on osutunud vajalikuks seoses oluliste hilinemistega 1996. aastal määratletud võrgu elluviimise kavas ja seoses Euroopa eelarvet rõhuvate piirangutega. Komitee märgib, et finantskriis muudab veelgi tungivamaks vajaduse optimeerida TEN-T raames tehtavaid investeeringuid;

2. rõhutab, et praeguse majanduskriisi kontekstis on TEN-T arendamine ning transpordi integreerimine Euroopa Liidus ja naaberriikides märkimisväärt väljakutse siseturu pikaajalise elujõulisuse ning Euroopa Liidu territoriaalse, majandusliku ja sotsiaalse ühtekuuluvuse tagamisel. Komitee kutsub liikmesriike üles 2009.–2010. aasta finantsperspektiivide vahetähtsuse läbivaatamise raames TEN-T eelarve drastilise vähendamise tagasi lükkama;

3. märgib, et käesolev aramus on oluline täiendus komitee poolt juba vastuvõetud arvamustele, eelkõige keskkonnasäästliku transpordi ja linnalist liikumiskeskonda käsitlevatele arvamustele;

4. juhib komisjoni tähelepanu asjaolule, et transpordinfrastruktuuride loomist ei tohi lahutada ülejäänud kahest transpordipoliitika valdkonnast: ühelt poolt hindade määramise ja liikluse korraldamise poliitikast (nt Eurovignette'i direktiivi kaudu) ning teiselt poolt transpordi tõhususe, kvaliteedi ja turvalisuse parandamisest (näiteks raudteeveo koostalitluse arendamise kaudu). Seepärast soovib komitee arendada komisjonil neid kolme poliitikat samaaegselt ja ühtlustatud viisil;

5. soovib, et erilist tähelepanu osutataks säästva arengu ja keskkonnakaitse eesmärkidele ning et sellest lähtuvalt edendataks TEN-T poliitikas keskkonnasõbralikumaid transpordiliike (raudtee-, mere- ja jõetransport);

6. teeb ettepaneku võtta erilisel arvesse keskkonna seisukohast tundlikke alasid, nagu rannikupiirkonnad ja mäestikualad (Alpid ja Püreneed), kus tuleks võtta erimeetmeid maanteeveo ümbersuunamiseks raudteele või meremagistraalidele;

7. avaldab kahetsust, et rohelises raamatus ei tõsteta paremini esile transpordi tähtsust Euroopa ruumilises planeerimises, ja meenutab täielikus kooskõlas territoriaalse ühtekuuluvuse põhimõttega, et TEN-T üks eesmärk on aidata piirkondi paremini tasakaalustada, võimaldades isikute ja kaupade vaba liikumist eelkõige äärepoolsete ja vähem arenenud piirkondade ning Euroopa suurte majanduskeskuste vahel, et anda kõnealustele piirkondadele seeläbi vajalikke majanduslikke impulsse, ning pidades äärepoolsete alade puhul silmas nende õigust juurdepääsetavusele;

Seoses võrgu kavandamisega

8. peab soovitavaks piiritleda TEN-T transpordimagistraalidega, mis aitavad tõsiselt kaasa Euroopa Liidu strateegiliste, eelkõige territoriaalse ühtekuuluvuse eesmärkide saavutamisele pikas perspektiivis (nn põhivõrgud), ning osana kahetasandilisest struktuurist, mis koosneb TEN-T üldvõrgust ja transpordi põhivõrgust;

9. on seisukohal, et TEN-T üldvõrgu puhul peaks looma ühenduse tasandil kokkulepitud metoodikat ning üldisi põhimõtteid arvestades paindliku süsteemi võrgu eri osade või komponentide (uued sadamad, lennujaamad, raudteeühendused jne) tõhusaks ja kiireks lisamiseks TEN-T võrku;

10. peab vältimatuks teha vahet erinevate eesmärkide ja omadustega kauba- ja reisijateveo võrkudel ning soovib, et prioriteetid nende kahe võrguliigi vahel oleksid selgemalt määratletud (praegu otsustatakse tihti reisijateveo kasuks), kus see on põhjendatud. Piiratud rahalised vahendid eeldavad TEN-T üldvõrgu väljehitamisel prioriteetide seadmist, kusjuures vahendeid tuleks kasutada eesmärgipäraselt võrgu kitsaskohtade kõrvaldamiseks;

11. on seisukohal, et selline eristamine ei kahjusta nimetatud kahe võrgu määramise ja elluviimise tihedat kooskõlastamist ega takista vajadusel kauba- ja reisijateveo tagamist ajutiselt või lõplikult sama infrastruktuuri vahendusel, tingimusel, et seejuures vastatakse tõhusalt nii kauba- kui ka reisijateveo vajadustele;

12. soovib, et üleeuroopalised kauba- ja reisijateveo „põhivõrgud” sisaldaksid praeguseid nn prioriteetseid projekte, mida võiks laiendada teistele projektidele, ja kogu liikluse jätkuvuseks vajalikku infrastruktuuri (sealhulgas piiratud ulatusega infrastruktuurid, mis võimaldavad kiiresti parandada liikluse tõhusust, kvaliteeti ja turvalisust). See võimaldaks arendada üldsuse soovidele vastavaid koridore;

13. on arvamisel, et uuesti määratletud TEN-T peaks hõlmama ka kõnealustel põhivõrkudel asuvaid transpordisõlmi, mis on eriti olulised ELi piirkondade ühtekuuluvuse ja majanduse jaoks. Transpordisõlmpunktides on lisaväärtus suur just seetõttu, et need on väljatöötatud mitmeliigiliselt. Transpordisõlmed on tihti liiklusummikute ja muude ebatõhususte peamine allikas. TEN-T peaks hõlmama eelkõige infrastruktuuri suurtest linnadest ümbersõiduks. See võimaldaks piirata pikamaaliikluse ja igapäevase linnalähedase liikluse koosseksisteerimist, otsides samuti alternatiivse liiklusummikuteta piirkondade näol;

14. peab oluliseks, et TEN-T määratletaks intermodaalsuse loogika alusel ning et seda laiendataks ka suurtele ümberistumis- ja logistikakeskustele (raudteejaamad, lennujaamad, sadamad, intermodaalsed terminalid) ning teistele infrastruktuuridele, mis teenindavad neid keskusi ja tagavad nende ühenduse põhivõrkudega. Selles kontekstis tuleks ka meeles pidada maismaatranspordi teatud koridoride suunitlust merele, kus raudteekaubaveo prioriteetse võrgu põhimagistraal on meretranspordiga ühendatud raudteeühenduse kaudu intermodaalse transpordi põhisõlmedega (sadamad ja logistikakeskused);

15. peab samuti oluliseks, et TEN-T raudtee- ja jõevõrgu kaudu oleksid sisemaaga tõhusalt ühendatud Euroopa tasandil strateegilise tähtsusega sadamad, eelkõige need, mis on ühendatud ühendvedude terminalidega, mille kaudu toimub Euroopa peamine kaubavahetus ELi-väliste partneritega, ning pooldab merekiirte arendamist – need pakuvad paindliku alternatiivi, on keskkonnasäästlikud ning lihtsustavad kaugemal asuvate ja äärepoolsete piirkondade integreerimist. Euroopa meresadamate sisemaaühenduse osas tuleks esikohale seada raudtee- ja siseveetransport;

16. rõhutab vajadust kaasata linnad ning kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused tihedalt TEN-T ja selle prioriteetide määramisse, eelkõige eesmärgiga tagada ühtsus kohalike ja piirkondlike kavade, eelkõige transpordimagistraalide ja teiste infrastruktuuride määramisel. Linnade ja piirkondade areng sõltub suures osas transpordinfrastruktuurist ja seetõttu kannavad need ka mõningaid kulusid ja kannatavad erinevate mõjude all;

17. märgib, et erinevalt prioriteetsetel projektidel põhinevast planeerimisest kahjustab praeguse globaalse võrgu mõõde TEN-T tõhusat arengut; pooldab neis tingimustes globaalse võrgu piiramist koostalitlusvõimet, turvalisust ja ühtekuuluvusfondi käsitlevate õigusnormide range kohaldamisega. Komitee nendib, et globaalse võrgu kontseptsiooni säilitamine on ainuke võimalus, kuidas prioriteetsete projektideta äärepoolsed piirkonnad saavad kasu Euroopa Liidu rahastatavatest transpordi infrastruktuuri teenustest, tagades seeläbi juurdepääsu kõigile piirkondadele. Globaalset võrku tuleks hinnata selgelt määratletud Euroopa Liidu lisaväärtuse kriteeriumide põhjal;

18. pooldab ambitsioonikat poliitikat arendada operatsiooni- ja kasutajateabe intelligentseid, ühendveolisi ja koostalitlusvõimelisi süsteeme, mis võivad oluliselt suurendada reisijate- ja kaubaveo tõhusust; soovib eelkõige integreeritud piletisüsteemi sisseseadmist rahvusvahelise reisijate raudteeveo valdkonnas;

19. soovib teha jõupingutusi tehniliste sätete (raudteevaldkonnas juba vastuvõetud eeskirjade näitel) ja transpordi käitamissüsteemide standardimise nimel, et pakkuda riiklikele eri infrastruktuuridele ühtset raamistikku ja võimaldada koostalitlust kohalike transpordisüsteemide ja standardite vahel, kohustamata kohalikke ja piirkondlikke transpordisutusi järgima mistahes kindlaid standardeid;

20. nõuab, et selgitataks ja täpsustataks, mida rohelises raamatus mõeldakse teoreetilise samba all, praegune liiga hägune määratlus ei võimalda arvamust avaldada;

Seoses TEN-T poliitika elluviimisega

21. peab vajalikuks suunata Euroopa toetused väiksemale arvule operatsioonidele, esmajärgus suurtele rahvusvahelistele projektidele, mis kannatavad tihti liikmesriikide rangelt riigisiseste projektide eelistamise tõttu, ja projektidele, mis võimaldavad kiiresti parandada kaubavahetuse tõhusust, keskkonnasäästlikkust, kvaliteeti ja turvalisust. Ent kõigi sellekohaste otsustega peaks kindlalt kaasnema nende Euroopa lisaväärtuse range hindamine. Seejuures peavad kaasrahastamis- ja muud toetusmeetmed olema konkurentsi seisukohalt täielikult neutraalsed. Vastav tõestus peaks olema heakskiidumenetluse lahutamatu osa;

22. pooldab selliste sotsiaalmajanduslike meetodite vastuvõtmist Euroopa tasandil, mis võimaldavad ühtlustatud alustel projekte võrrelda ja hinnata nende Euroopa lisandväärtust;

23. juhib siiski komisjoni tähelepanu riskidele, mis on seotud Euroopa rahaliste vahendite sellisel viisil eraldamisega, kuna sotsiaalmajanduslikud hindamismeetodid on traditsioonilised ning ei võimalda seega arvesse võtta otsuse kõiki tegureid, eelkõige ruumilist planeerimist, territoriaalset ühtekuuluvust ja juurdepääsetavust;

24. rõhutab, et suunised peaksid hõlmama eeskirju tagamaks, et iga liikmesriik määratleb struktuuri, mille kohaselt on transpordi planeerimise ja võrgu haldamise eest vastutavad kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused täielikult kaasatud TEN-T suuniste määramise ja rakendamise protsessi. See on parim viis tagada kohalike, piirkondlike, riiklike ja TEN-T võrkude harmooniline areng;

25. peab võimalikult keskkonnasõbralike raudtee-, mere- ja jõeinfrastruktuuride loomise seisukohast väga tähtsaks neid soosiva hinna- ja reguleeriva raamistiku loomist. Seega soovib komitee, et kõnealuses valdkonnas teostataks ambitsioonikat poliitikat, sh väliskulude sisestamise abil) või ühenduse toetuse kaudu kaubavedajatele, et nad kasutaksid keskkonnasäästlikke transpordivahendeid, nt raudtee- ja meretransporti (nagu Ecobonuse projekti puhul);

26. peab oluliseks, et TEN-T elluviimist toetaksid meetmed, mille eesmärk on parandada transpordi kvaliteedi tõhusust ning eelkõige kaotada piiri ületamisega seotud tehnilised ja regulatiivsed takistused. Need odavad meetmed võivad kaasa tuua väga olulise mõju;

27. märgib, et elanike või kohalike ja piirkondlike omavalitsuste vastuseis teatud suurtele infrastruktuuriprojektidele, peamiselt ehitustöödega kaasnevate häirete tõttu, võib kaasa tuua märkimisväärsed hilinemisi ja täiendavaid kulusid;

28. teeb seega ettepaneku laiendada Euroopa rahastamist meetmetele, mida liikmesriigid ja piirkondlikud omavalitsused saaksid pärast avalikke arutelusid kasutada selleks, et valmistada kohalike territooriume ette suurteks ehitustöödeks (nt kohaliku töäjõu koolitamine, töötajate majutamine, kohaliku majanduskeskkonna kohandamine projektide vajadustele jne), mis võimaldaks nimetatud projektidel olla samal ajal territooriumite jaoks ka positiivsete tagajärgede allikas;

29. teeb samuti ettepaneku, et Euroopa rahastamist laiendataks teatud tugiinvesteeringutele keskkonnanõudmiste paremaks täitmiseks;

30. peab väga suurte projektide elluviimise seisukohast vajalikuks Euroopa panuse osas lepingute sõlmimist globaalsete rahastamiskavade raames, mida seitsmeaastase eelarveperioodiga (väga suurte projektide elluviimise kestusest lühem periood) piiratud Euroopa toetuste eraldamise kord tänapäeval ei võimalda;

31. arvab, et uuesti määratletud TEN-T põhjal tuleks allkirjastada programmilepingud Euroopa Liidu ja iga liikmesriigi vahel, määratledes vastastikused kohustused rahastamise ja teostamise ajakava osas. Kõnealused programmilepingud peaksid lisaks TEN-T infrastruktuuridele hõlmama ka teiseid infrastruktuure,

mida liikmesriik (või piirkond) kavatseb põhivõrkude hea toimimise tagamiseks kasutada;

32. märgib, et Euroopa Liidu rahastamisvahendid (nt laenu- ja riskikapital) on hästi kohandatud projektidele, milles erasektor tururiskid enda kanda võtab, eelkõige maanteeprojektid, milles erasektori panus võib olla märkimisväärne (neid projekte võib üldiselt teostada kontsessioonina);

33. märgib vastukaaluks, et kõnealused vahendid on halvasti kohandatud raudteekaubaveo, sadamateenuste ja intermodaalse projektidele, mis ei võimalda tururiski ülekandmist erasektorisse ja mis saavad seega kasutada vaid marginaalset erasektori toetust (välja arvatud erandjuhud);

34. on seisukohal, et eurovõlakirjade loomine võiks kiirendada prioriteetsete projektide elluviimist, tingimusel, et see võimaldab tõsta ühenduse rahastamise osakaalu;

35. on arvamusel, et hoolimata lepingulisest keerukusest võib avaliku ja erasektori partnerlus aidata teatud suuri projekte ellu viia, võimaldades ühelt poolt riiklike toetuste jagamist ja kasutades teiselt poolt erasektori toimimise kogemust. Selline korraldus ei muuda siiski märkimisväärselt projektide majanduslikku tasakaalu keskpikas perspektiivis;

36. on seisukohal, et avaliku ja erasektori partnerlust puudutavate ühenduse eeskirjade selgitamine võiks aidata seda korraldust arendada;

37. pooldab praegu ainsate prioriteetsete projektide eest vastutavate Euroopa koordinaatorite ülesande laiendamist uuesti määratletud TEN-T põhivõrkudele;

38. teeb ettepaneku, et koordinaatoritel oleks roll ka transpordi tõhususe, kvaliteedi ja turvalisuse parandamiseks kavandatavate meetmete määratlemises ja elluviimises, nagu see toimub juba mõningate prioriteetsete projektide puhul;

39. leiab, et on olemas veel üks võimalik koordineerimise liik, mida võiks nimetada makrotsoonide kaupa koordineerimiseks. Selleks jagataks EL sarnaste omaduste ja tingimustega aladeks, mis lihtsustab naaberriikide koostööd. Lisaks lihtsustaks see koordineerimist väga pikkade transpordikoridoride puhul, kui lähte- ja sihtpunkti piirkondadel ei ole palju ühist.

Brüssel, 7. oktoober 2009

Regioonide Komitee
president

Luc VAN DEN BRANDE

Regioonide Komitee arvamus teemal „Ajakohastatud strateegiline raamistik üleeuroopaliseks koostööks hariduse ja koolituse alal”

(2010/C 79/06)

REGIOONIDE KOMITEE

- toetab Euroopa Komisjoni teatist teemal „Ajakohastatud strateegiline raamistik üleeuroopaliseks koostööks hariduse ja koolituse alal”. Komitee nõustub igati esitatud peaesmärkidega, sealhulgas pädevustaseme tõstmisega haridus- ja koolitussüsteemi parandamise abil. Seda eesmärki on õigusega kirjeldatud kui absoluutset prioriteeti ELi ees seisvatele väljakutsetele vastamisel;
- meenutab piirkondlike omavalitsuste vastutuse tähtsust ja nende esmatähtsat rolli Euroopas hariduse ja koolituse valdkonnas, mis teevad neist kesksed tegurid määratletud strateegiliste eesmärkide saavutamiseks algatatud protsessis. Euroopa pikaajaliseks koostööks valitud töömeetodite puhul hariduse ja koolituse valdkonnas tuleb seega arvestada piirkondlike omavalitsuste vastutusega;
- tervitab asjaolu, et need strateegilised suunitlused ei piirdu üksnes tööturuga seonduvate küsimustega, ja kiidab eelkõige heaks suunitluse, mille eesmärk on „soodustada võrdseid võimalusi ja kodanikuaktiivsust”;
- leiab, et liikmesriikide koostöö jätkamine on esmatähtis toimetulekuks ühiste väljakutsetega, mis viivad dünaamilise teadmispõhise ühiskonna tekkeni. Komitee arvates taotletakse kõnealust eesmärki ka kohalike ja piirkondlike omavalitsuste vahelises koostöös, mida seetõttu tuleks julgustada.

Raportöör: Jean-Vincent Placé (FR/PES), Ile-de-France'i piirkonna volikogu liige

Viitedokument

Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „Ajakohastatud strateegiline raamistik üleeuroopaliseks koostööks hariduse ja koolituse alal”

KOM(2008) 865 (lõplik)

I. POLIITILISED SOOVITUSED

REGIOONIDE KOMITEE

Põhimõtted ja üldised märkused

1. toetab Euroopa Komisjoni teatist teemal „Ajakohastatud strateegiline raamistik üleeuroopaliseks koostööks hariduse ja koolituse alal”. Komitee nõustub igati esitatud peaesmärkidega, sealhulgas pädevustaseme tõstmisega haridus- ja koolitussüsteemi parandamise abil. Seda eesmärki on õigusega kirjeldatud kui absoluutset prioriteeti ELi ees seisvatele väljakutsetele vastamisel;

2. nõustub täielikult komisjoni üldise analüüsiga. Arvestades, et Euroopa kõige väärtuslikum ressurss on ELi kodanikud, ⁽¹⁾ on hariduse ja koolitusega seonduvad küsimused otsustava tähtsusega, kuna nad võimaldavad ELil tagada konkurentsivõimelisuse, säilitades samas kõrge sotsiaal- ja keskkonnakaitse taseme. Komitee meenutab sellega seoses, et praegusest kuni 2015. aastani nõutakse 79 % töökohtadest töötajatelt kõrget või keskmise tasemega kvalifikatsiooni ⁽²⁾;

3. ühineb Euroopa Komisjoni ideega, mille kohaselt peaks haridus- ja koolituspoliitika pakkuma kõigile kodanikele sõltumata east, soost ja sotsiaalmajanduslikust taustast võimaluse omandada, ajakohastada ja edasi arendada kutseoskusi ja kodanikuaktiivsust kogu elu kestel. Seega on kõnealune poliitika üks isikliku emantsipatsiooni ja sotsiaalse integratsiooni olulisimad tegureid;

4. meenutab kohalike ja piirkondlike omavalitsuste vastutuse tähtsust ja nende esmatähtsat rolli Euroopas hariduse ja koolituse valdkonnas, mis teevad neist kesksed tegurid määratletud

strateegiliste eesmärkide saavutamiseks algatatud protsessis. Sõltuvalt riiklikest süsteemidest vastutavad kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused erineva tasemega hariduse eest, sealhulgas eelkooliharidusest täiskasvanuhariduse ja täiskasvanute koolitusest. Kõnealusel teatist käsitletakse kõiki neid tasemeid. Lisaks sellele on Euroopa koostöö hariduse ja koolituse valdkonnas tihedalt seotud tööhõive ja jätkusuutliku majandusarengu strateegiatega ning rändeküsimustega, sealhulgas mitmekeelsuse, demograafilise arengu ning nende ELi poliitikatega, mis seonduvad sotsiaalse kaasatuse, ettevõtete, teadusuuringute ja uuendustegevusega. Haridus- ja koolituspoliitika tõhus rakendamine, mille puhul võetakse arvesse kõiki neid aspekte, jääb seega kohalike ja piirkondlike omavalitsuste ülesandeks. Euroopa pikaajaliseks koostööks valitud töömeetodite puhul hariduse ja koolituse valdkonnas tuleb seega arvestada kohalike ja piirkondlike omavalitsuste vastutusega;

5. rõhutab, et sellega seoses on kõnealuse teatise teema komitee jaoks oluline pikas perspektiivis. Lühiajalises perspektiivis on teema seotud komitee 2009. aasta prioriteetidega ⁽³⁾;

6. tunneb heameelt selle üle, et esitatud meetmed toetavad ja täiendavad liikmesriikide meetmeid, andes seega Euroopale lisaväärtust, piiramata seejuures subsidiaarsuse ja proportsionaalsuse põhimõtet;

7. rõhutab lisaks sellele, et sisserändajate laste hariduse ja koolituse küsimust, mida samuti käsitletakse strateegilistes suunitlustes ja prioriteetides, võib vaadelda osana kolmandatest riikidest pärit kodanike Euroopa Liitu integreerimise küsimusest. Sellega seoses meenutab komitee, et integratsioonimeetmed ei kuulu ELi praeguste pädevuste hulka sisserände valdkonnas (EÜ asutamislepingu artiklid 61, 62 ja 63), vaid on liikmesriikide otsene pädevus. Kuni Lissaboni lepingu võimaliku ratifitseerimiseni, mis tugevdaks ELi õigusi kõnealusel valdkonnas, on ELil kõnealusel valdkonnas seega üksnes toetav roll;

⁽¹⁾ CdR 31/2006 fin.

⁽²⁾ Cedefop'i 2008. aastal koostatud tulevaste oskuste vajaduse keskpikk prognoos Euroopas. (Cedefop, Future skill needs in Europe, Medium-term forecast, 2008)

⁽³⁾ CdR 380/2008.

8. meenutab, et kasvav sissevõtte Euroopasse rikastab kultuuri, keele ja demograafia valdkonda ning on pigem lisavõimalus kui lisakoorem. Seetõttu peab hiljuti sissevõtte, samuti teise põlvkonna sissevõtte haridus ja koolitus olema prioriteet, kuna see on integratsiooni ning ühiskondlikus ja tööelus eduka osalemise võtmetegur ⁽⁴⁾. Komitee kutsub komisjoni üles pöörama tähelepanu sissevõtjate kõige kaitsetumatele kategooriatele;

9. märgib komisjoni soovi tõhustada avatud koordineerimise meetodi rakendamist, lisades vastastikused eksperthinnangud olemasolevatele vastastikuse õppimise tegevustele. Seega kutsub komitee komisjoni üles võtma arvesse asjaolu, et avatud koordineerimise meetodi tõhustamisega võib kaasneda kulude ja halduskoormuse suurenemine kohalike ja piirkondlike omavalitsuste jaoks, kelle kanda jääb suur osa vastutusest hariduse ja koolituse valdkonnas;

10. meenutab, et just üld- ja kutsehariduse alal saab avatud koordineerimise meetod toimida vaid siis, kui omavalitsustasand otseselt kaasatakse. Liikmesriikide saavutus, mis kujutab endast nende piirkondade ja omavalitsuste saavutuste kogumit, peab eelkõige põhinema nende koostöö rikkusel jätkusuutliku solidaarsuse kaudu;

11. jälgib tähelepanelikult soolise võrdsuse probleematikaga seonduvaid küsimusi, nagu komitee on juba mitmes arvamuses maininud ⁽⁵⁾. Komitee kutsub seega komisjoni üles pöörama erilist tähelepanu püsivale tasakaalustamatusele soolise võrdsuse osas;

12. juhib tähelepanu vajadusele soodustada igas vanuses puuetega inimeste kaasamist tavapärasesse haridus- ja koolitustegevusse. Selline lähenemisviis soodustab suurel määral nende sotsiaalset kaasamist ja tööalast konkurentsivõimet;

13. tunneb heameelt täiskasvanuharidusele pööratud tähelepanu üle, mis on esmatähtis tööalase konkurentsivõime, liikuvuse, sotsiaalse kaasamise ja isikliku arengu soodustamisel. Komitee meenutab sellega seoses, et ta on juba näidanud oma tahet osaleda aktiivselt hariduse ja elukestva õppe, selle kohalike ja piirkondlike omavalitsuste oluliselt puudutava valdkonna edendamisel ⁽⁶⁾;

14. seab küsimuse alla kõnealus teatise esineva lünga. Nimelt ei puudutata kõrgelt kvalifitseeritud tööjõu ja põhipädevustega töötajate koolituse ning Euroopa Liidus säilitamise probleematikat, mis on otsustava tähtsusega küsimus enamiku liikmesriikide jaoks teadmispõhise majanduse ülesehitamise raames, seda nii

nn ajude äravoolu seisukohast kui ka seoses vajadusega koolitada kvalifitseeritud personali kõigis valdkondades. Komitee kutsub seega komisjoni üles keskenduma sellele küsimusele, võtmata seejuures tingimata tarvitusele rohkem näitajaid, kuna sellel võiks olla negatiivne mõju määratletud eesmärkide üldisele sidususele;

15. juhib komisjoni tähelepanu asjaolule, et komitee arvates on esmatähtis kaasata ELiga liitumise protsessiga ühinenud kolmandad riigid. Komitee kutsub komisjoni üles vaatama läbi eri võimalusi selle saavutamiseks;

Strateegilised suunitlused

16. kiidab heaks komisjoni esitatud neli strateegilist suunitlust ja prioriteetset aspekti, mida käsitleda 2009–2010. aastal;

17. märgib, et need lühiajalised strateegilised suunitlused ja prioriteedid on kooskõlas programmi „Haridus ja koolitus 2010” raames tehtud tööga;

18. tervitab asjaolu, et need strateegilised suunitlused ei piirdu üksnes tööturuga seonduvate küsimustega, ja kiidab eelkõige heaks suunitluse, mille eesmärk on „soodustada võrdseid võimalusi ja kodanikuaktiivsust”. Esimesed otsekontaktid kodanikuaktiivsuse poliitika ja selle igapäevase rakendamisega leiavad aset kohalikul ja piirkondlikul tasandil;

19. meenutab pühendumust liikuvusele, kultuurilise ja ametialase arengu põhitegurile niivõrd, kuivõrd see võimaldab nii majanduslike kui ka kultuuriliste tõkete kõrvaldamist. Sellega seoses rõhutab komitee tungivalt, et liikuvus peab kõigi õppurite jaoks saama normiks;

20. rõhutab kohalike ja piirkondlike omavalitsuste esmatähtsat rolli õppurite liikuvuse seisukohast, pakkudes teavet ja toetades liikuvust ELi programme täiendavate kooskõlastus- ja toetusmeetmete kaudu ⁽⁷⁾. Seetõttu kutsub komitee komisjoni üles võtma kõnealust rolli senisest ulatuslikumalt arvesse, kaasates piirkonnad programmide koostamisse ja usaldades neile, kes seda soovivad, rohkem vastutust programmide elluviimise eest;

21. meenutab, et piirkondlikel ja kohalikel omavalitsustel on esmatähtis roll eesmärgi „üks emakeel ja kaks võõrkeelt” saavutamisel, eelkõige haridusprogrammide elluviimisel ⁽⁸⁾;

⁽⁴⁾ CdR 253/2008.

⁽⁵⁾ CdR 233/2000 ja CdR 19/2001.

⁽⁶⁾ CdR 49/2004 fin ja CdR 31/2006 fin.

⁽⁷⁾ CdR 34/2006 fin.

⁽⁸⁾ CdR 6/2008 fin.

22. meenutab vajadust suurendada keeleõppe edusamme algkoolis ja keskkoolis. Haridusprotsess peaks suurendama vähemalt ühes võõrkeeles suhtlemise võimalusi algkoolis ⁽⁹⁾;

23. meenutab, et on vaja suurendada jõupingutusi, mille eesmärk on tõsta teadlikkust keeleõppe kasutegurist ⁽¹⁰⁾;

24. kiidab heaks soovi tõhustada õpetajate esmast väljaõpet ja jätkuva ametialase arengu võimalusi õpetamise ja kutsesuunitluse valdkonnas tegutsevale personalile;

25. on seisukohal, et hariduse ja koolituse kavandamise protsessis tuleb arvestada kutseoskuste vajaduste arenguperspektiiviga. Sageli tuvastatakse need kõige varem kohalikul ja piirkondlikul tasandil;

26. leiab, et säästva arengu õpetamine ja eelkõige teadlikkuse tõstmine kliimamuutuste, bioloogilise mitmekesisuse ja kõigi loodusressursside (pinna, vesi, õhk, maavarad jne) kaitse probleemidest ning meediapädevuse areng on kodanikuaktiivsuse olulised ja lahutamatud osad, mida võiks lugeda 2009–2010. aasta prioriteetideks;

27. tuletab sellega seoses meelde, et kodanikuaktiivsus ja säästava arengu põhiküsimuste tundmine kuuluvad eurooplaste põhipädevuste hulka, nagu on öeldud soovitusel „Põhipädevused elukestvas õppes – üleeuroopalised suunised” ⁽¹¹⁾;

28. leiab, et varane, koolieelne ja algkooliharidus mängib olulist rolli selliste põhipädevuste arendamisel ja omandamisel, mis võimaldavad kodanikel oma eraelus ja töös edu saavutada ⁽¹²⁾;

29. kiidab heaks soovi vastastikuse õppe tõhustamiseks, lähtudes headest tavadest immigranditlastega laste hariduses. Euroopa kodakondsuse edendamiseks ning edukaks integratsiooniprotsessiks on vajalik vastastikune õpe;

30. soovib rõhutada emakeeleõppe olulisust sisseandajate laste jaoks, kuna see parandab nende võimet õppida nii vastuvõtva maa keelt kui ka teisi keeli. Riikliku toetuse prioriteet peaks olema selgelt siiski vastuvõtva riigi keele õppimine ja kindel kasutamine;

31. rõhutab kohalike ja piirkondlike omavalitsuste olulisust uuenduslike keskkondade arendamisel ⁽¹²⁾;

32. on seisukohal, et keskkonnaprobleemidega (vesi, energia, kliima, bioloogiline mitmekesisus, saaste jne) seotud ühiskondlike väljakutseid tuleb eriti arvesse võtta innovatsiooni ja loovuse innustamise eesmärgi raames. Täpsemalt peaksid need väljakutsed viima paljude ametite põhjaliku muutumiseni ja paljude uute ametite loomiseni. Nendega tuleb arvestada elukestvas õppes, eelkõige asjakohaste koolituste loomise teel;

33. kiidab heaks ettepaneku arendada välja partnerlus hariduse ja koolituse pakkujate ning ettevõtete, teadusasutuste, kultuuriasutuste ja loovtööstuse vahel. Juba loodud partnerlused on tõestanud oma tõhusust innovatsiooni valdkonnas;

34. leiab, et liikmesriikide koostöö jätkamine on esmatähtis toimetulekuks ühiste väljakutsetega, mis viivad dünaamilise teadmisteühiskonna tekkeni. Komitee arvates taotletakse kõnealust eesmärki ka kohalike ja piirkondlike omavalitsuste vahelises koostöös, mida seetõttu tuleks julgustada;

35. kutsub üles koostama ja avaldama internetis kõigis ELi ametlikes keeltes võrdlevat ülevaadet liikmesriikide haridus- ja koolitussüsteemide kohta ning kõnealuses valdkonnas lähitulevikus kavandatud reformide kohta. See võimaldaks kohalike ja piirkondlike omavalitsuste haridusvaldkonna asjatundjatel, linna- ja vallavolikogude liikmetel ja koolikogukondadel saada vajalikku teavet teiste riikide kogemuste kohta hariduse ja koolituse valdkonnas ning osaleda täieõiguslike partneritena aruteludel, mida viiakse läbi keskvalitsuste tasemel edaspidiste muudatuste kohta hariduse ja koolituse valdkonnas;

Näitajad

36. kiidab heaks sihttasemete kasutamise avatud koordineerimise meetodi raames. Sihttasemete kasutamisega ei tohi aga mingil juhul kaasneda eri liikmesriikide süsteemide varjatud ühtlustamine;

37. kiidab heaks komisjoni kavatsuse kasutada kvantitatiivseid (sihttasemed, statistika) ja kvalitatiivseid (teabe- ja heade tavade vahetamine) meetmeid ⁽¹³⁾. Nende aluseks peaks ennekõike olema juba olemasolevad meetmed, meetmed peaksid põhinema omavahel võrreldavatel andmetel ja nende puhul tuleks arvestada liikmesriigiti erinevate olukordadega. Liikmesriike kutsutakse üles analüüsima seda, kuidas ja kuidas nad suudaksid kaasa aidata ühiste eesmärkide saavutamisele, arvestades muutuvat majanduslikku ja sotsiaalset olukorda ning asjaomase riigi prioriteete;

38. toonitab, et vaja on kaaluda võimalusi, mille abil piirkonnad ja kohalikud omavalitsused saaksid katta sellised haldus- ja finantskulud, mis on seotud uute näitajate kasutuselevõtuga;

⁽⁹⁾ Ibid.

⁽¹⁰⁾ CdR 33/2006 fin.

⁽¹¹⁾ CdR 31/2006 fin.

⁽¹²⁾ CdR 133/2008 fin.

⁽¹³⁾ CdR 349/2002 fin.

39. täheldab siiski, et viiest 2003. aastal vastuvõetud sihttasemest nelja jaoks seatud eesmärgi ei saavutata 2010. aastaks. Lisaks on vastastikuse õppimise ning teabe- ja heade tavade vahetamise mõju jätkuvalt ebakindel. Need asjaolud kinnitavad vajadust määratletud eesmärkide sihipärasus ja/või töömeetodid läbi vaadata;

40. teeb komisjonile, liikmesriikidele ning kohalikele ja piirkondlikele omavalitsustele ettepaneku uurida põhjuseid, miks viiest sihttasemest nelja jaoks seatud eesmärgi ei ole saavutatud;

41. kiidab heaks komisjoni soovi tõsta täiskasvanute elukestvas õppes osalemise sihttaseme 12,5 %-lt 15 %-le. See on eriti oluline kriisi ajal, kuna see on vajalik paljude töötajate tööalaseks ümber- ja täiendõppeks;

42. toetab ettepanekut luua sihttase „liikuvus”, mis on vajalik tööhõive tugevdamiseks ja võimaldab arendada Euroopa kodakondsust. Samas märgib komitee, et selle näitaja määratlust peab komisjon veel täpsustama. Alahindamata tudengite osas tehtud edusamme, mida tuleb jätkata, leiab komitee, et rõhk tuleb asetada kutseõppes osalevate praktikantide ja noorte liikuvusele. See on valdkond, milles on aktiivsed paljud piirkonnad;

43. kiidab heaks soovi luua sihttase „põhipädevuste alal madala õpiedukusega isikud”. Sellele näitajale lisati hiljem matemaatika ja loodusteadused. Samas rõhutab komitee vajadust keskenduda eelkõige lugemise ja kirjutamise õppimisele. Sellegipoolest tuleb komitee meelde, et info- ja sidetehnoloogia (IST) ja võõrkeelte alased teadmised on olulised teadmiste omandamiseks ning jätkuhariduse ja elukestva õppe eesmärkide täideviimiseks. Eelkõige lastel peab olema võimalus IST pädevuste omandamiseks varases eas⁽¹⁴⁾. Komitee juhib tähelepanu sotsiaalsele ebavõrdsusele nimetatud tehnoloogiatele ligipääsul. Ebavõrdsuse probleemile tuleb riiklikel, piirkondlikel, kohalikel ja Euroopa asutustel leida asjakohane lahendus, võimaldades nii kohalikel ja piirkondlikel omavalitsustel toetuda olemasolevatele ELi ja uutele komisjoni programmidele ning osaleda Lissaboni uuendatud strateegia raames võitluses funktsionaalse kirjaoskamatus vastu. Samas tuleb nendes struktuurides arvesse võtta seda, kui oluline on vastuvõtva riigi keele omandamine sisserännanute jaoks, et toetada nende sotsiaalset kaasatust ja tööalast konkurentsivõimet;

44. avatud koordineerimise meetodi kasutamisel tuleks õppe- ja koolitusvaldkonna uute näitajate ja uute viiteväärtuste määratlemisel tagada, et lugemisoskuse ja tekstist arusaamise oskuse kontrollimine sisaldaks ka meediasisu mõistmise kontrollimist, arvestades, et tänasel päeval on see sisu elektroonilises ja digitaalses keskkonnas kombinatsioon kirjalikust, pildilisest ja filmilisest materjalist;

45. on seisukohal, et rõhu asetamine lugemisele, kirjutamisele, matemaatikale, loodusteadustele ja IST-le ei ole sugugi vastuolus teiste ainetega õpetamisega, mis kõik aitavad arendada selliseid omadusi nagu loovus, enesehinnang ja sotsiaalsed oskused⁽¹⁵⁾;

46. toetab eesmärgi tõhustada võimalikult noores eas kahe võõrkeele õppimise osas tehtud edusamme ja kiidab seega heaks sihttaseme „keeled”;

47. väljendab väga suurt kahtlust osa „investeeringud kõrgharidusse” käsitleva sihttaseme kasutuselevõtu suhtes. Vabatahtlik meede, millega soovitakse tõsta investeeringuid kõrgharidusse 2 %-ni SKPst, on iseenesest positiivne, ent selle jagamine era- ja avaliku sektori vahel ei peaks riike nende vastutusest vabastama. Samas ei tohi selle tagajärjel tõusta kodumajapidamiste osakaal kõrghariduse rahastamises, mis seaks ohtu eelkõige võrdsete võimaluste eesmärgi, eriti kriisi ajal;

48. kiidab heaks sihttaseme „kolmanda taseme hariduse omandamine” ning kavatsuse loobuda matemaatika, loodusteaduste ja tehnoloogia sihttasemest, kuna see on saavutatud. Komitee hindab seda, et tähelepanu on pööratud meeste ja naiste soolisele tasakaalustamatusele nendes valdkondades. Sellega seoses tasub meelde tuletada komitee arvamust komisjoni teatise kohta teemal „Naiste ja meeste võrdõiguslikkuse ühenduse raamstrateegia poole”⁽¹⁶⁾;

49. suhtub kahtlusega komisjoni ettepanekusse luua sihttase „töölane konkurentsivõime”. Ehkki korrelatsiooni otsimine haridustaseme ja tööturule sisenemise võime vahel on ühine probleem, tasub siiski kaaluda ka teisi muutujaid, näiteks majandusseisu. Meedet tuleks seega täpsustada;

50. kiidab heaks komisjoni ettepaneku luua sihttase „koolieelne haridus”, kuna varajane õppimine loob uusi arenguvõimalusi ning on elukestva õppe oluline osa;

51. toetab kavatsust jätta alles näitaja „koolist väljalangenute arv” ning leiab, et selle eesmärgi saavutamiseks tuleks välja tuua eri jõupingutusi;

52. suhtub praeguseid teadmisi arvestades teatud kahtlusega ettepanekusse kindla sihttaseme „innovatsioon ja loovus” kohta. Komitee toetab ideed, et liikmesriigid otsiksid võimalusi arendada välja näitajad, mis saaksid anda panuse liikmesriikide jõupingutustesse innovatsiooni ja loovuse toetamisel;

⁽¹⁴⁾ CdR 349/2002 fin.

⁽¹⁵⁾ Ibid.

⁽¹⁶⁾ CdR 233/2000 fin.

53. teeb ettepaneku kaaluda riikidevahelise teabe- ja heade tavade vahetamise edendamist sihttaseme „innovatsioon ja loovus” alusel. Sellesse meetmesse tuleb otseselt kaasata piirkonnad;

54. on nõus otsusega jätkata ja laiendada tõhusat ja ambitsioonikat poliitikat hariduse ja koolituse alal. Praegune majanduskriis ei tohiks meid sellelt teelt kõrvale juhtida, vaid peaks just nimelt sellele teele suunama.

Brüssel, 7. oktoober 2009

Regioonide Komitee
president

Luc VAN DEN BRANDE

Regioonide Komitee arvamus teemal „Lihtsustatud ühine põllumajanduspoliitika Euroopas toob kõigile edu”

(2010/C 79/07)

REGIOONIDE KOMITEE

- peab vajalikuks kinnitada oma toetust ÜPP säilitamisele ja igat liiki taasriigistamise välistamisele;
- toetab praeguse majanduskriisi olukorras seda, et Euroopa põllumajandusel kui ühenduse poliitikal peab olema võimalik saada riigiabi, mis on kohandatud (kliimast, tervishoiust, majandusest tingitud) kriisiolukordadele;
- on seisukohal, et lisaks komisjoni panusele peavad liikmesriigid, nagu ka kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused soodustama kogemuste vahetamist, viima läbi võrdlusuuringuid ja määratlema parimad saavutused eelkõige halduskulude vähendamise valdkonnas;
- leiab, et ühine põllumajanduspoliitika peab vastama territoriaalse ühtekuuluvuse eesmärkidele;
- soovib, et ÜPP lihtsustamine tooks endaga kaasa õiglasema ja võrdsema ÜPP toetuste jagamisel põllumajandustootjate, valdkondade ja piirkondade vahel;
- täpsustab ka seda, et taotletav vajalik lihtsustamine peab võimaldama palju paremini reageerida põllumajandusturgude kriisidele, kliimanähtustele ja haiguspuhangutele.

Raportöör: Olivier Bertrand (FR/EPP), Saint-Sylvain de Bellegarde'i linnavolikogu liige

Viitedokument

Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile ja nõukogule „Lihtsustatud ühine põllumajanduspoliitika Euroopas toob kõigile edu”

KOM(2009) 128 lõplik

I. POLIITILISED SOOVITUSED

REGIOONIDE KOMITEE

Sissejuhatus

1. tuletab meelde, et käesoleva ühise põllumajanduspoliitika (ÜPP) lihtsustamise ettepanekut käsitleva arvamuse majanduslik taust on väga spetsiifiline ning et selle koostamine toimub ühelt poolt praeguse ÜPP tervisekontrolli ja teiselt poolt ühise põllumajanduspoliitika tuleviku (pärast 2013. aastat) arenguperspektiivide väljatöötamise vahepealsel ajal, kooskõlas tulevaste eelarveperspektiividega;

2. rõhutab, et majanduse järjestikused ja ülemaailmsed arengud ning kliimamuutused võimaldavad paremini mõista selge raamistikuga ühist toetuspoliitikat sellise sektori jaoks nagu põllumajandus, et paremini tagada selle reguleerimistingimusi kõigi tootmisharude jaoks ja kõigis piirkondades; see moodustabki kõnealuse poliitika tegeliku aluse;

3. leiab, et kõnealuses kontekstis saab ühenduse eelistus, mille lõppeesmärk ei ole proteksionism, ja kohalike toodete ostmine igati mõistetuks ning pakub vastuseid ülemaailmsele toiduainetevajaduse kõigile aspektidele, mis on endiselt põletava aktuaalsusega;

4. täpsustab, et ÜPP peab arvesse võtma kvaliteettoiduainete tootmist, ent ka tingimusi, eelkõige peamisi strateegiaid nagu maakasutus ja maaelu areng (metsastrateegia, looduslike takistuste all kannatavad piirkonnad jne). See poliitika peab vastama ka Euroopa Liidu geograafiliste piirkondade – nii suurte mandriliste piirkondade kui ka äärepoolseimate alade – territoriaalse ühtekuuluvuse eesmärkidele;

5. on seisukohal, et vastavalt Regioonide Komitee varasematele arvamustele peab ÜPP lihtsustamine olema suunatud kõigile asjaomastele osalejatele ning muutma kodanikele paremini mõistetuks vajaduse ÜPP järele, mille eesmärk on kaitsta ühte ELi majanduse alustala;

6. leiab, et ÜPP peab vaatama tulevikku. Nagu Regioonide Komitee tõdeb oma resolutsioonis, mis kiideti heaks täiskogu 2009. aasta juuni istungjärgul enne Kopenhaagenis toimuvat ÜRO kliimamuutuste tippkohtumist, tuleb kliimamuutuste küsimused integreerida põllumajandusse ning eesmärk peab olema energiatarbimise ja kasvuhoonegaaside tekitamise vähendamine;

Märkused teatise teksti kohta ajalisel järjekorras

7. täpsustab, et lihtsustatud ÜPP peab olema mõistetuks, loetav ja arusaadav nii põllumajandustootjatele kui ka kõigile institutsioonilistele ja majandustegevuses osalejatele ja Euroopa Liidu kodanikele;

8. juhib Euroopa Komisjoni (edaspidi „komisjon”) ja liikmesriikide tähelepanu asjaolule, et ÜPP lihtsustamine ei tähenda ÜPP reformi koos rakenduseeskirjade muutmisega. ÜPP lihtsustamist tuleb mõista kui arengut. Eelkõige tuleb tagada see, et ÜPPga muudetakse rakenduseeskirju niisuguse ajastusega, et see oleks kooskõlas eri liiki põllumajandustoodete tootmistsüklitega;

9. soovib, et komisjon ja liikmesriigid kasutaksid ÜPP lihtsustamise võimalust selleks, et edastada Euroopa kodanikele ja põllumajandustootjatele olulist, täielikku ja objektiivset teavet, meenutades pidevalt eesmärke, rakendatavaid vahendeid ning ÜPP ajakava;

10. meenutab, et kõigi jaoks lihtsustatud ÜPP peab olema kõigile arusaadav ÜPP;

11. hoiatab komisjoni, et põllumajandustootjad ja kodanikud rohujuure tasandil ei ole teadlikud ÜPP lihtsustamisest, kuigi sellega tehti algust juba 2005. aastal;

12. kahtleb selles, kas põllumajandusalaste määruste kohendamine on mõistlik, arvestades, et see puudutab vaid piimatoodete kohta käivaid tekste. Komitee väljendab üllatust selle üle, et komisjon piirdub oma väidetes üksnes selle sektoriga, isegi kui kõnealune sektor nõuab eritähelepanu;

13. toetab praeguse majanduskriisi olukorras seda, et Euroopa põllumajandusel kui ühenduse poliitikal peab olema võimalik saada riigiabi, mis on kohandatud (kliimast, tervishoiust, majandusest tingitud) kriisiolukordadele, seadmata kahtluse alla ning kinnitades uuesti ÜPP aluspõhimõtteid (vt Regioonide Komitee varasemaid arvamusi);

14. on seisukohal, et lisaks komisjoni panusele, mis seisnes ekspertide rühma loomises, peavad liikmesriigid, nagu ka kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused soodustama kogemuste vahetamist, viima läbi võrdlusuuringuid ja määratlema parimad saavutused eelkõige halduskulude vähendamise valdkonnas. Nagu komisjoni, peab iga liikmesriik kaasama elukutselised põllumajandustootjad;

15. juhib komisjoni tähelepanu sellele, et lihtsustamise kattevarjus on komisjon tegelikult asunud läbi viima reformi, mis on kõikides piirkondades kaasa toonud põhjalikke ümberkorraldusi;

16. kahtleb ühtse otsemaksete kava „põllumajandustootja-sõbralikkuses”. Komitee leiab, et hekkide ja tarade lisamine otsetoetuseks abikõlbliku pindala hulka on kõigi jaoks üldise huviga kooskõlas olev meede;

17. tunneb heameelt selle üle, et komisjon võtab arvesse mõjuhinnaangute ja korrapäraste hindamiste vajadust. See lähenemisi viis peab sisalduma ka sellise ÜPP suunistes, mis on paremini kohandatud piirkondadele ja elukutselistele sidusrühmadele pärast 2013. aastat, mis on ühtlasi ÜPP „tervisekontrolli” ja lihtsustamise tulemus;

18. tuletab meelde kohalike ja piirkondlike omavalitsustega tõhusama konsulteerimise tähtsust ning vajadust lisada ÜPP mitmetasandilise valitsemise protsessi – mida Regioonide Komitee kirjeldab oma valges raamatus – eesmärgiga muuta Euroopa integratsiooniprotsess tõhusamaks, tasakaalustatumaks ja kõigile avatuks;

19. rõhutab, et kõigil piirkondlikel põllumajandusettevõtetel peab olema ligipääs komisjoni kõigi tasandite elektroonilistele andmetele. Elektroonilisse teabevahetusse tuleb kaasata kõik osalejad;

20. väljendab üllatust tegevuskava prioriteetide üle ja soovib, et prioriteedid oleksid korrastatud ja esitatud tähtsuse järjekorras;

21. palub komisjonil tagada, et nõuetele vastavus säilitataks ÜPP otsetoetuste aluspõhimõttena. Komitee leiab siiski, et mõningane lihtsustamine on vajalik ja pooldab tootjatele mõistlike nõuete kehtestamist. Nii saaks juhtimises osalev administratsioon tootjaid objektiivselt kontrollida;

22. kutsub komisjoni üles tõendama, et ühtse turu ühine korraldus kõigis liikmesriikidele ja piirkondadele suunatud komisjoni rakenduseeskirjades kujutab endast tõelist lihtsustamist, mis on kasulik elukutselistele põllumajandustootjatele, kodanikele ja piirkondadele;

23. kinnitab veelkord, et halduskoormuse vähendamine peab olema kasulik piirkondadele, kodanikele ja põllumajandustootjatele ning seda peaks olema võimalik rakendada kõikides tootmisvaldkondades. Komitee rõhutab samuti, et halduskoormuse vähendamine peab vastama ka ÜPP eesmärkidele;

24. kaalub komisjoni üldisi seisukohti tootmisega seotud toetuskavade osas ja esitab komisjonile küsimuse selle kohta, kas ÜPP suunitlus suurema lahtisidumise poole kujutab endast lihtsustamist, mille puhul võetaks arvesse piirkondade erinevusi. Komitee soovib samuti, et ÜPP lihtsustamine „tervisekontrolli” abil tooks endaga kaasa parema ÜPP kõigi jaoks ning toetuste õiglasema ja võrdsema jagamise põllumajandustootjate, valdkondade ja piirkondade vahel;

25. juhib veelkord komisjoni tähelepanu vajadusele arvestada kõigi põllumajandussaaduste ja toodete oma tootmistsüklitega;

26. soovib igal juhul, et nõuetele vastavuse eeskirju ühtlustataks kõigi ELi piirkondade lõikes vastavalt kõige väiksemale ühisele nimetajale; see on prioriteet;

27. juhib komisjoni tähelepanu sellele, et kodanikele ja põllumajandustootjatele tuleb tagada arusaadav, täielik ja loetav teabevahetus;

28. väljendab toetust sellele, et kvaliteedipoliitika peab olema üks põhialus ÜPP-le ning et sellest ei tohi loobuda;

29. täpsustab asjaolu, et kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused tuleb kaasata heade tavade vahetamisse ja lihtsustamise läbiviimisesse;

30. soovib, et Euroopa valdkondlikke poliitikaide tugevdataks ja muudetakse professionaalsemaks, nii et Euroopa põllumajandus- ja toiduainetesektor – mis on üks ELi majanduse alustaladest – saaks tugevamaks muutuda ning kohaneda ülemaailmsete kliimamuutustega ja muutustega maailmamajanduses;

31. leiab, et põllumajandustööstus peaks ÜPP vahendite abil suutma kriisidele (turu-, keskkonna-, sotsiaal-, tervisekriisid jt) paremini reageerida. Vaja on tõhusat institutsioonilist mehhanismi, et tagada lihtsad vahendid, mis võimaldavad tagada kriisiga vastamisi seisvatele põllumajandustootjatele piisava sissetuleku, jagades vahendid vastavalt eri tootmisharude huvidele;

32. toetab komisjoni ettepanekut ärgitada liikmesriike üha rohkem lihtsustama, et nad saaksid oma pädevusi ühises poliitikas üha tõhusamalt rakendada. Subsidiaarsuse põhimõte ei peaks viima menetluste keerulisemaks ja koormavamaks muutumiseni, kuna see võib ohtu seada Euroopa põllumajandus- ja toiduaine-sektori mudeli austamise;

33. kinnitab veelkord, et maaelu arengu prioriteete tuleb käsitada piirkondadele loodava lisaväärtusena, mitte aga liikmesriiki-de või kohalike ja piirkondlike omavalitsuste poliitika asendusena. Maaelu areng peab hõlmama suuri Euroopa strateegiaid (Lissabon, Göteborg), võttes alusraamistikuks ühelt poolt territoriaalse ühte-kuuluvuse ja sellest tuleneva solidaarsuse ning teisalt Euroopa kontinendi ruumiliseks arenguks vajalikud suured poliitikavald-konnad, hoides põllumajandusliku ja põllumajandusega kaasne-va projekti rakendamise LEADER tüüpi partnerluste raames;

Kokkuvõte

34. peab vajalikuks kinnitada oma toetust ÜPP säilitamisele ja igat liiki taasriigistamise välistamisele. See poliitika, mida teosta-takse majanduskriisi tingimustes, kujutab endast turgude õiglast reguleerimist. Ta peab vastama oma arengus kõigi tootmisahelate vajadustele kõikides ELi piirkondades säästva arengu raames. Näib vältimatu kaasata see lähenemisviis ÜPPsse, mis on kohandatud pärast 2013. aastat algavale etapile ja ELi finantsperspektiividele;

35. püstitab küsimuse, kas see ÜPP lihtsustamine, mille komis-jon praegu on esitanud, vastab tõesti viimaste arutelude eesmär-kidele ja neist tõstatuvatele suunistele ÜPP olukorra kohta.

Komitee soovib teha pingutusi Euroopa ja siseriiklikul tasandil selleks, et tihedas koostöös kohalike ja piirkondlike omavalitsus-tega parandada rakendamistingimusi elukutseliste põllumajandus-tootjate jaoks ja kodanike ja tarbijate paremat arusaamist sellest peamisest ühisest poliitikast;

36. täpsustab ka seda, et taotletav vajalik lihtsustamine peab võimaldama palju paremini reageerida põllumajandusturgude kriisidele, kliimanähtustele ja haiguspuhangutele. Praegune kriis piimasektoris nõuab kiiret tegutsemist ning lihtsate ja paindlike reguleerimisvahendite kasutuselevõttu;

37. peab hädavajalikuks paremat teavitamist praeguse ÜPP kü-simustes, et kõik asjaomased osalejad (kodanikud, tarbijad, põllu-majandustootjad, kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused) võiksid seda paremini mõista;

38. soovib Euroopal kujundada praegusest põllumajanduspo-liitikast ambitsioonikas ühine põllumajandus- ja toiduainetepoli-iitika, mille võiks nimetada ümber ÜPTP (ühine põllumajandus- ja toiduainetepoliitika). Sel viisil saaks kõnealust poliitikat tugevda-da nii ELi sees kui ka mujal maailmas. Sellise poliitika edu lihtsus-taks ulatusliku tasakaalu ja ülemaailmse stabiilsuse saavutamist;

39. ootab, et liikmesriigid, Euroopa Parlament ja nõukogu täi-daksid alates 2013. aastast oma kohustusi, et määratleda põllu-majanduspoliitika ja selle finantsperspektiivid, mis on kooskõlas eesmärkidega ja kõigi tasandite rakendustingimustega.

Brüssel, 7. oktoober 2009

Regioonide Komitee
president

Luc VAN DEN BRANDE

Regioonide Komitee arvamuse eelnõu teemal „Stockholmi programm: vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneva ala uue mitmeaastase programmi väljakutsed ja võimalused”

(2010/C 79/08)

REGIOONIDE KOMITEE

- kiidab heaks uue programmi poliitilised prioriteedid ning meenutab, et kodanike Euroopa ülesehitamise protsessis on oluline kohalike ja piirkondlike omavalitsuste osalemine, sest see omistab kõnealusele protsessile suurema demokraatliku õiguspärasuse;
- peab vajalikuks kooskõlastada ja integreerida justiits- ja sisepoliitika meetmeid teiste ELi poliitikavaldkondadega ning rõhutab õigus-, turvalisus- ja siseküsimuste suurema kooskõlastamise vajadust ELi majandus-, sotsiaal- ja välispoliitikaga, et tugevdada tolle tõhusust ja sidusust;
- kordab vajadust ühendada põhiõiguste ja -vabaduste kaitsmise ning julgeolekuküsimused tasakaalustatud moel, rakendades sidusaid instrumente vabaduse, turvalisuse ja õiguse valdkonnas;
- märgib, et Euroopa Liidu põhiõiguste hartas sätestatakse õigused, mida kohaldatakse kõigile inimestele sõltumata nende rahvusest või elaniku staatusest Euroopa Liidus, ning rõhutab elukohapõhimõtte olulisust kohalike ja piirkondlike omavalitsuste jaoks ühtekuuluvuse ja ühiskondliku rahu tagamiseks;
- leiab, et kodanike turvalisust mõjutavate õigusrikkumistega (terrorism, organiseeritud kuritegevus, eelkõige inimkaubandus, uimastikaubandus, alaealiste seksuaalne ärakasutamine) võitlemiseks on võrd-selt olulised nii ennetustöö kui ka jälitustegevus, ning meenutab komisjonile kohalike ja piirkondlike omavalitsuste olulist rolli kuritegevuse tõkestamise strateegiate väljatöötamisel;
- leiab, et komitee tuleks kaasata vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajanevasse alasse ning seega peaks ta olema otseselt kaasatud Stockholmi programmi ja selle tegevuskava rakendamisse ja arendamisse ning samuti programmis ette nähtud hindamismehhanismide ja -vahendite väljatöötamisse ja elluviimisse, juhul kui see langeb komitee pädevusalasse.

Raportöör: Anna Terrón i Cusí (ES/PES), Kataloonia valitsuse Euroopa asjade sekretär

Viitedokumendid

Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile ja nõukogule „Vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajanev ala kodanike teenistuses”

KOM(2009) 262

Komisjoni teatis nõukogule, Euroopa Parlamendile, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „Õigus, vabadus ja turvalisus Euroopas alates 2005. aastast: Haagi programmi ja tegevuskava hindamine”

KOM(2009) 263

I. POLIITILISED SOOVITUSED

REGIOONIDE KOMITEE

Üldised soovitused

1. tervitab komisjoni soovi jätkata kodanike teenistuses oleva tõelise vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneva ala edendamist ning rõhutab kõnealuse ala olulisust üha suurema liikuvusega maailmas;

2. väljendab heameelt komisjoni algatuse üle luua ELi uus mitmeaastane programm, milles määratletakse järgmise viie aasta prioriteetidid vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneva alaga seotud valdkondades. Siiski nendib komitee, et komisjoni teatistes ei viidata kordagi Lissaboni lepingust tulenevatele muudatustele antud valdkonnas;

3. leiab, et uus programm peab olema piisavalt ambitsioonikas, et tagada neis valdkondades märkimisväärne edu, kuid suuremat tähelepanu tuleb pöörata viimase kümne aasta jooksul kavandatud algatuste hindamisele, et suurendada nende tõhusust ja saavutada neile seatud eesmärgid;

4. on murelik, sest taas kord ei pööra komisjon piisavat tähelepanu kohalike ja piirkondlike omavalitsuste rollile vabaduse, turvalisuse ja õiguse valdkonnas;

5. meenutab, et kohalikele ja piirkondlikele omavalitsustele pakuvad teatistes käsitletavad valdkonnad erilist huvi, sest neil on otsene mõju Euroopa Liidus elavate kodanike igapäevaelule ning kohalike ja piirkondlike omavalitsuste ülesannetele;

6. kordab, et kohalikke ja piirkondlikke omavalitsusi esindava poliitilise koguna on Regioonide Komitee üks organitest, mis sobib teenima kodanike huve ning tagama ELi elanike õiguste ja kohustuste täitmine;

7. leiab, et komitee tuleks kaasata vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajanevasse alasse ning seega peaks ta olema otseselt kaasatud Stockholmi programmi ja selle tegevuskava rakendamisse ja arendamisse ning samuti programmis ette nähtud hindamismehhanismide ja -vahendite väljatöötamisse ja elluviimisse, juhul kui see langeb komitee pädevusalasse;

8. kinnitab oma pühendumist põhiõiguste kaitse mitmetasandilise süsteemi edendamisele ning tunneb heameelt, et vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneva ala loomisel tehtud edusammud asetavad kõnealuse projekti keskmesse kodanikud;

9. kordab vajadust ühendada põhiõiguste ja -vabaduste kaitsmise ning julgeolekuküsimused tasakaalustatud moel, rakendades sidusaid instrumente vabaduse, turvalisuse ja õiguse valdkonnas;

10. leiab, et edusammud ei ole vastanud ootustele, ning meenutab liikmesriikidele, et vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneva ala loomise pidurdamine võib avaldada mõju Euroopa kodanike õigustele ja vabadustele;

11. nõustub komisjoniga, et õigusaktide tõhusa rakendamise tagamine on vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneva ala arendamisel väga oluline. Sellega seoses jagab komitee muret direktiivide riiklikku õigusesse ülevõtmise erinevuste üle ning kutsub komisjoni üles töötama välja uusi ja uuendatud meetmeid, millega tagada Euroopa tasandil vastuvõetud eeskirjade ja meetmete põhimõtete ja vormi koondamine riiklikesse õigusaktidesse;

12. märgib, et vaba liikumine on Euroopa kodanike oluline põhiõigus, ning palub komisjonil võtta meetmeid sellega seotud õigusaktide laimatuks ülevõtmiseks riiklikku õigusesse;

13. meenutab, et kohalikel ja piirkondlikel omavalitsustel kui kodanikega otseselt seotud haldusasutustel võib olla hindamis-mehhanismide ja -vahendite töös märkimisväärne osa. Seetõttu palub komitee kooskõlas Euroopa õiguspoliitika tuleviku kõrge-tasemelise töörühma esitatud soovitusel, et ta kaasataks kõne-aluste menetluste väljatöötamisse, et võtta senisest paremini arvesse kohalike ja piirkondlike omavalitsuste praktilisi kogemusi;

14. kutsub seepärast üles sidusalt käsitlema Euroopa sisepoliiti-ka välismõõdet Stockholmi programmis, milles võiks eelkõige kä-sitleda ühiseid huvisid rände ja varjupaiga küsimustes, piirivalve valdkonnas tehtavat koostööd, samuti ühiseid huvisid terrorismi-ja kuritegevusevastase võitluse alal, geograafiliste prioriteetide seadmist eri teemade puhul, teabevahetuse raamtingimusi, põhi-ja inimõiguste kaitse tagatise, läbipaistvust ja vaba juurdepääsu teabele ning andmekaitset ja sellega kaasnevaid õiguskaitse taga-tisi ELi kodanikele ja kolmandate riikide kodanikele;

15. peab vajalikuks kooskõlastada ja integreerida justiits- ja si-sepoliitika meetmeid teiste ELi poliitikavaldkondadega ning rõhu-tab õigus-, turvalisus- ja siseküsimuste suurema kooskõlastamise vajadust ELi majandus-, sotsiaal- ja välispoliitikaga, et tugevdada tolle tõhusust ja sidusust;

16. kiidab heaks uue programmi poliitilised prioriteedid ning meenutab, et kodanike Euroopa ülesehitamise protsessis on olu-line kohalike ja piirkondlike omavalitsuste osalemine, sest see omistab kõnealusele protsessile suurema demokraatliku õiguspärasuse;

17. jagab muret poliitilistele prioriteetidele rahaliste vahendite eraldamise üle ning juhib tähelepanu vajadusele tagada kohalike ja piirkondlike omavalitsuste osalemine eelarvemehhanismide väl-jatöötamises valdkondades, milles neil on pädevus;

18. märgib, et subsidiaarsuse ja proportsionaalsuse põhimõtete järgimise kontrollimine saab toimuda alles üksikasjalike ettepane-kute laekumisel, ning nõuab, et 2009. aasta detsembris vastu võe-tavas tegevuskavas tagataks nimetatud põhimõtete maksimaalne järgimine;

19. nõuab erilist tähelepanu subsidiaarsuse põhimõtte tagami-sele, sest liikmesriigid võivad seda kasutada, et saada tagasi riik-liku tasandi pädevused;

Õigustepõhine Euroopa

20. väljendab heameelt Euroopa Liidu soovi üle ühineda Euroo-pa inimõiguste konventsiooniga ning meenutab, et põhiõiguste kaitse peab olema ELi ja liikmesriikide igasuguse tegevuse alus;

21. märgib, et Euroopa Liidu põhiõiguste hartas sätestatakse õigused, mida kohaldatakse kõigile inimestele sõltumata nende rahvusest või elaniku staatusest Euroopa Liidus, ning rõhutab elu-kohapõhimõtte olulisust kohalike ja piirkondlike omavalitsuste jaoks ühtekuuluvuse ja ühiskondliku rahu tagamiseks;

22. rõhutab, et inimeste vaba liikumist käsitleva direktiivi raken-damine on väga oluline tagamaks ELi kodanike ja nende pereliik-mete õiguse liikuda ja elada vabalt liikmesriikides, kuid meenutab, et seda direktiivi ei ole riiklikku õigusesse täielikult üle võtnud ükski liikmesriik ⁽¹⁾;

23. võtab murelikult teadmiseks, et ELi kodanike pikaajalise ela-misloaga pereliikmeid, kes on kolmandate riikide kodanikud, dis-krimineeritakse nende rahvuse või etnilise päritolu alusel ELi sisenedes ja siin elades, ning palub eriti hoolikalt jälgida, et kedagi selliselt ei diskrimineeritaks;

24. toetab mis tahes algatust, mille eesmärk on võidelda diskri-mineerimise, rassismi, antisemitismi, ksenofoobia ja homfoobia-ga. Komitee kutsub üles võtma kiiresti vastu ettepaneku nõukogu direktiivi kohta, millega rakendatakse võrdse kohtlemise põhimõ-tet sõltumata isikute usutunnistusest või veendumustest, puudest, vanusest või seksuaalsest sättumusest (KOM(2008) 426 lõplik), ning meenutab, et kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused või-vad etendada olulist rolli ksenofoobsete ja rassistlike hoiakute ära-hoidmisel ja kindlakstegemisel ning demokraatlike põhimõtete tutvustamisel. Lisaks leiab komitee, et vaesuse ja sotsiaalse tõrju-tuse vastase võitluse Euroopa aasta (2010) pakub võimaluse anda uut hoogu haavatavate ühiskonnarühmade diskrimineerimise vas-taste poliitikameetmete kujundamisele ja rakendamisele;

25. nõustub vajadusega kehtestada kõikehõlmav andmekaitse-süsteem, mille alus on põhiõiguse eraelu puutumatusele ja isiku-andmete kaitsele ning mis sisaldab oma eesmärkidele vastavaid vahendeid, tagades seejuures kaitse kõrge taseme;

⁽¹⁾ Vt komisjoni teatis Euroopa Parlamendile ja nõukogule „Suunised di-rektiivi 2004/38/EÜ (mis käsitleb Euroopa Liidu kodanike ja nende pereliikmete õigust liikuda ja elada vabalt liikmesriikide territoorium-il) ülevõtmise ja kohaldamise parandamiseks”, KOM(2009) 313 lõplik.

26. väljendab muret kodanike kohta kättesaadava digitaalse teabe üha kiirema kasvu üle, mis on info- ja sidetehnoloogia arengu tulemus. Komitee meenutab, kui oluliseks peavad Euroopa Liidu kodanikud andmekaitset ja eraelu puutumatust, ⁽²⁾ ning leiab, et Stockholmi programmis ja sellele järgnevas komisjoni tegevuskavas peaks pöörama rohkem tähelepanu sellise strateegilise lähenemisviisi väljatöötamisele, mis tugineb eraelu kavandatud puutumatuse (*privacy by design*) ja eraelu austavatele (*privacy aware*) tehnoloogiatele ⁽³⁾;

27. väljendab muret ELi kodanike madala osalusprotsendi üle Euroopa Parlamendi valimistel ning möönab, et ei ole ka ise ELi institutsioonina piisavalt kõnealusesse valdkonda panustanud. Komitee kahetseb, et komisjon ei esita tõeliselt uuenduslikke ideesid, kuidas suurendada osalemist ELi demokraatlikus elus ⁽⁴⁾;

28. julgustab komisjoni otsima rohkem ressursse edendamaks uusi, uutele tehnoloogiatele toetuvaid osalusvorme ning rõhutama e-valitsuse ja selliste algatuste nagu e-osalus väärtust kodanike ühiskonna- ja poliitikaelus osalemise hoogustamisel ⁽⁵⁾;

29. leiab, et on vaja tugevdada teabemehhanisme, mis annavad ELi kodanikele rohkem teavet oma õiguste kohta, eelkõige seoses diplomaatilise ja konsulaarkaitsega kolmandates riikides, kus nende koduliikmesriigil esindust ei ole;

30. märgib, et on vaja parandada ühist õppesüsteemi kodanikukaitse valdkonnas, ning viitab nn tuleviku töörihma lõpparuandes esitatud ettepanekule edendada võrgustikus toimimist, et tagada juurdepääs õppele ja leida ühiseid määratlusi õppestandarditele ⁽⁶⁾;

⁽²⁾ Eurobaromeetri uuring „Data Protection in the European Union. Citizens' perceptions. Analytical Report” (Andmekaitse Euroopa Liidus. Kodanike hoiakud. Analüütiline aruanne), veebruar 2008.

⁽³⁾ Euroopa andmekaitseinspektori arvamus teemal „Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile ja nõukogule „Vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajanev ala kodanike teenistuses””, http://www.edps.europa.eu/EDPSWEB/webdav/site/mySite/shared/Documents/Consultation/Opinions/2009/09-07-10_Stockholm_programme_EN.pdf.

⁽⁴⁾ Selles kontekstis kutsus komitee komisjoni üles lugema uuringut „Participation in the European Project: how to mobilize citizens at local, regional, national, and European levels” (Euroopa projektis osalemine: kuidas kaasata kodanikke kohalikul, piirkondlikul, riiklikul ja Euroopa tasandil), mida koostavad Regioonide Komitee tellimisel Brüsseli Vaba Ülikooli Euroopa-uuringute Instituut ja Taani Tehnoloogiainstituut. Uuringut esitatakse selle aasta 16. oktoobril Gödölos.

⁽⁵⁾ Suurepärase näide sellest on Internetis toimuv arutelu teemal „Tarbijate tervis ja turvalisus”, mille tervishoiu peadirektoraat algatas 14. septembril 2009.

⁽⁶⁾ „Vabadus, julgeolek, eraelu puutumatuse – Euroopa siseküsimused avatud maailmas”. Euroopa Liidu siseküsimuste poliitika tulevikku käsitleva mitteametliku kõrgetasemelise nõuanderühma (nn tuleviku töörihm) aruanne, juuni 2008, <http://www.statewatch.org/news/2008/jul/eu-futures-jha-report.pdf>.

31. kahetseb, et rohkem ei rõhutata kohalike ja piirkondlike omavalitsuste rolli seoses kodanikukaitse tugevdamise mehhanismidega, sest kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused on olulise tähtsusega ennetustegevuses ning vajaduse korral rahaliste ja inimressursside leidmisel;

Õiguse- ja õiglusepõhine Euroopa

32. kinnitab taas Euroopa õigusruumi olulisust ja seni eksisteevivate takistuste eemaldamise vajalikkust, et tagada ELi kodanikele nende õiguste täielik austamine ja siseuru mehhanismide tõhusus;

33. tunnistab raskusi, mis esinevad 27 eri õigussüsteemiga tegeledes, kuid julgustab tegema sidusat ja tõhusat piiriülest õiguslast koostööd, toetudes vastastikusele tunnustamisele, vastastikusele usaldusele ja subsidiaarsuse põhimõttele. Komitee rõhutab, et sellega peaks kaasnema kriminaalmenetlusõiguse minimaalne harmoneerimine ning tsiviilmenetluste miinimumstandardite loomine;

34. kinnitab, et õiguspõhise Euroopa tagamisel on väga oluline õiguskaitse kättesaadavus, ning tervitab komisjoni üldisi ettepanekuid, eriti e-õiguskeskonda puudutavaid ettepanekuid, mis tuleb ellu viia samal ajal andmekaitset tagades;

35. leiab, et maksimaalselt tuleb ära kasutada uute tehnoloogiate potentsiaali koostöö valdkonnas;

36. leiab, et perekonnaõiguse valdkonnas tuleb tugevdada koostöö vahendite rakendusmehhanisme, eelkõige kui on tegemist alaealiste õigustega;

37. nõuab suuremaid jõupingutusi, et tagada ELi õigusaktide korrektne ülevõtmine kohtuvaldkonnas ning vältida seeläbi õiguslike vahendite tõhususe kahjustamist;

38. on nõus, et on vaja kehtestada õiguste äravõtmist käsitlevate otsuste vastastikune tunnustamine, eelkõige keeldude puhul, mis on seotud alaealisi kasutavate ametialadega. Samas nõuab komitee, et komisjon jälgiks, et teabevahetusel on tagatud andmekaitse ja ei esine kuritarvitust;

39. on nõus, et õpe ja teadmised on mitmekesisust austava ja koostööd edendava õiglusepõhise Euroopa ülesehitamise olulised elemendid, ning kutsus komisjoni üles välja töötama vahetusprogramme eri riikide erialainimestele;

40. viitab vajadusele lähendada liikmesriikide tsiviilõiguse norme eriti raskete piiriüleste õigusrikkumiste vallas, et soodustada piiriülese tegevuse arendamist ning parandada kodanike õiguste kaitset, mis on Euroopa õigusala loomise eesmärk;

Kaitsevalmis Euroopa

41. tänab komisjoni jõupingutuste eest keskenduda julgeoleku- ja õiguspoliitikas kodanike põhiõiguste austamisele, kuid kordab vajadust tagada sisejulgeoleku strateegia kehtestamisel ühtsus ja tasakaal õiguste ja vabaduste kaitsmise ning julgeolekuküsimuste vahel;

42. on veendunud vajaduses luua julgeolekutöötajate seas ühine tegevuskultuur ning tunneb heameelt algatuse üle edendada kogemuste ja heade tavade vastastikuse tutvustamise mehhanisme. Antud kontekstis on äärmiselt oluline rõhutada ennetusmeetmete tähtsust kuritegevuse vastu võitlemise kogu protsessi kohustusliku ettevalmistava osana;

43. kahetseb, et teatistes mainitakse vaid liikmesriikide erialainimesi, kuigi ühise julgeolekukultuuri loomisse tuleb kaasata ka kohalike ja piirkondlike omavalitsuste erialainimesi;

44. ergutab uurima, kuid võrd võiks Euroopa politseiõiguse kodifitseerimine kergendada piiriülese tegevuse alast koostööd Euroopa Liidus;

45. lisab liikmesriigi pädevuste sisemist jaotust küsimuse alla seadmata, et tagada tuleb selliste mehhanismide loomine, mis võimaldavad kohalikel ja piirkondlikel asutustel, mis tegelevad julgeoleku- ja politsei küsimusi reguleerivate ELi õigusaktide tegeliku rakendamisega, kasutada mõistlikult ja reguleeritult ELi kehtestatud koostöö- ja teabevahetusmehhanisme (7);

46. peab vajalikuks tehnoloogiavahendite kasutuse ja tõhususe suurendamist, et tagada inimeste liikumisel nende turvalisus ja vabadus, kuid väljendab muret selle üle, et nende süsteemide kiire areng toimub neid piisavalt hindamata;

47. on nõus, et tuleb mõelda kõikehõlmava infosüsteemide struktuuri loomisele, et parandada nende süsteemide töövõimet ja tõhusust, vähendada kulusid ja suurendada kasu;

(7) Eriti oluline on kiire ja tagatud juurdepääs andmebaasidele, millele viidatakse nõukogu 23. juuni 2008. aasta otsuses 2008/615/JSK piiriülese koostöö tõhustamise kohta, eelkõige seoses terrorismi- ja piiriülese kuritegevuse vastase võitlusega.

48. meenutab, et julgeolekualasest teadus- ja arendustegevusest rääkides ning sisejulgeoleku fondi võimalikul loomisel on vaja arvestada kohalike ja piirkondlike omavalitsuste erialainimestega;

49. leiab, et kodanike turvalisust mõjutavate õigusrikkumistega (terrorism, organiseeritud kuritegevus, eelkõige inimkaubandus, uimastikaubandus, alaealiste seksuaalne ärakasutamine) võitlemiseks on võrdselt olulised nii ennetustöö kui ka jälitustegevus, ning meenutab komisjonile kohalike ja piirkondlike omavalitsuste olulist rolli kuritegevuse tõkestamise strateegiate väljatöötamisel;

50. kiidab heaks Euroopa kohtu- ja politseikoostöö tõhustamise ning leiab, et kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused peaksid etendama suuremat rolli piiriülese organiseeritud kuritegevuse vastases võitluses, arvestades üha tihedamat seost kohalike õigusrikkumiste ja rahvusvahelise organiseeritud kuritegevuse vahel;

51. rõhutab, et kõik edusammud võitluses kuritegevusega peavad käima käsikäes põhimõttega austada õigust kaitsele ja kehtestada süüdistatavatele ühised õiguslikud miinimumtagatised, eelkõige seoses selliste teemadega nagu süütuse presumpatsioon ja eelvangistus;

52. nõustub sellega, et ELi välispiiride kaitse on oluline, tagamaks ELi-sisese liikumise turvalisuse ja vabaduse, ning kiidab heaks viite inimõiguste täielikule austamisele ja rahvusvahelisele kaitsele integreeritud piirihalduse Euroopa strateegia väljatöötamisel. Ent komitee väljendab muret teatise väheses konkreetsuses üle sel teemal ning nõuab, et igasugune edasilikumine toimuks alati seda meeles pidades, et Euroopa on vabaduse ja õiguste ala;

53. palub komisjonil enne uute instrumentide loomist kehtestada liikmesriikide operatiivkoostöö (Frontex) sõltumatu hindamise mehhanismid ning luua sellealane koostöö kolmandate riikidega, eelkõige seoses sekkumistega, mis mõjutavad Euroopa Liidu kodanike ja kolmandate riikide kodanike põhiõigusi;

54. tuletab liikmesriikidele meelde, et merepiiride kontroll ja järelvalve ei tohi tähendada põhikohustuste, st merepääste hooletusse jätmist;

55. leiab, et olemasolevad infosüsteemid (SIS II, VIS) tuleb enne muudatuste tegemist või uute instrumentide kehtestamist täielikult välja arendada ja neid hinnata, ning väljendab muret seoses sellega, et teatises puudub teave läbivaatamis- ja kontrollimehhanismide kohta biomeetriliste andmete kasutamisel neis süsteemides;

56. väljendab muret liikmesriikide territooriumile sisenemise ja sealt lahkumise elektroonilise registreerimise süsteemi loomise üle ning eelneva reisiloa Euroopa süsteemi võimaliku väljatöötamise üle, sest see võib kahjustada põhiõigusi, eelkõige isikuandmete kaitset;

57. märgib, et tuleb tugevdada koostööstrateegiaid, et edendada teabevahetust ja koostööd politseijõudude ja tolliasutuste vahel;

58. lisab, et kõik kavandatud uued instrumendid, nagu Euroopa ühine Schengeni viisa, tuleb välja töötada tõhusalt ja tulemuslikult ning andmekaitset ja eraelu puutumatuse tagamist arvestades;

59. toetab jõupingutusi, millega tihendatakse koostööd Europoli ja Eurojusti vahel, et teha edusamme organiseeritud kuritegevuse piiriülese tegevuse uurimisel;

60. jagab komisjoni muret kirjeldatud ohtudega seoses ning juhib tähelepanu rollile, mida kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused võivad etendada nimetatud kuritegelike tavade avastamisel ja kindlakstegemisel;

61. kutsub komisjoni üles koostama konkreetseid tegevuskavu inimkaubandusega võitlemiseks ning integreerima selle võitluse suhetesse kolmandate riikidega;

62. väljendab muret laste seksuaalse ärakasutamise ja lapspornograafia seotud Interneti-põhiste õigusrikkumiste arvu kasvu üle⁽⁸⁾ ning meenutab, et karistusmeetmed peavad käima käsikäes inimeste harimise ja nende teadlikkuse tõstmise meetmetega kõnealuste õigusrikkumiste küsimuses;

63. rõhutab rolli, mida kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused võivad etendada ennetamisel põhinevate lähenemisviiside väljatöötamisel, et kaitsta alaealiste väärkäitumise ja õiguste eelkõige hüljatud ja saatjata alaealiste puhul⁽⁹⁾;

64. tunnustab vajadust saavutada edu võitluses küberkuritegevuse ja majanduskuritegudega ning vajadust parandada kooskõlastus- ja koostöömehhanisme neis valdkondades, sest nende puhul leiab kuritegu sageli aset kuritegu uurivast riigist väljaspool;

⁽⁸⁾ Arvestades Regioonide Komitee muret seoses laste seksuaalse ärakasutamise ja lapspornograafia, koostab komitee lähikuudel arvamuse nõukogu 22. detsembri 2003. aasta raamotsuse kohta 2004/68/JSK (laste seksuaalse eksploatamise ja lapsporno vastu võitlemise kohta).

⁽⁹⁾ Vt aramus „Local and regional cooperation to protect children and young people from abuse and neglect in the European Union” (Kohaliku ja piirkondliku tasandi koostöö kaitsmaks lapsi ja noori väärkohtlemise ja hülgamise eest Euroopa Liidus) (CdR 225/1999 fin) ning aramus „Euroopa Liidu lapse õiguste strateegia väljatöötamine” (CdR 236/2006 fin).

65. meenutab komisjonile rolli, mida võivad etendada kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused korruptsiooni- ja võltsimisvastases võitluses ning ELi uimastistrateegia arendamisel;

66. peab terrorismiohtu ELi kodanike üheks peamiseks murealikes ja kahetseb, et teatistes ei mainita kohalike ja piirkondlike omavalitsuste tähtsust selle ohu vähendamisel, eelkõige seoses vägivaldse radikaliseerumise vastase võitlusega;

67. kardab, et teatistes mainitud ennetusmeetmed võivad kriminaliseerida etnilisi või usulisi rühmi ega avalda mõju terroritegude sügavamatele põhjustele;

68. teeb ettepaneku kaaluda poliitilisi, sotsiaalseid ja majanduslikke tegureid, mis võivad põhjustada poliitilise vägivalga sagenemist eri rühmituste poolt, enne kui keskenduda selle rahvuslikule, etnilisele või usulisele päritolule, sest see võib valla päästa rassismi ja ksenofoobia kasvu;

ELi solidaarsus sisserände- ja varjupaigaküsimustes

69. kordab, et Euroopa Liit peaks välja töötama tõelise Euroopa sisserändepoliitika, mis põhineks liikmesriikide vahelise solidaarsuse, vastastikuse usalduse ja kaasvastutuse põhimõtetel ning austaks täielikult inimõigusi, pidades kinni kehtivast pädevuste jaotusest, kasutades täielikult ära oma pädevusi selles valdkonnas ja järgides subsidiaarsuse põhimõtet;

70. meenutab, et kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused on sisserände- ja varjupaigapoliitika rakendamise eeslinil ning nad peavad esimesena reageerima rändevõogude sotsiaalsele ja majanduslikule mõjule nende territooriumil;

71. kutsub ELi liikmesriike üles jagama vastutust pagulaste vastuvõtmisel ja integreerimisel ning looma mehhanismi liikmesriikide vaheliseks ümberjaotamiseks;

72. kutsub komisjoni üles paremini kooskõlastama olemasolevaid instrumente, et kehtestada tegevussuunad sisserände- ja varjupaigaküsimustes, ning meenutab, et need suunad peavad tuginema õiguste ja põhivabaduste austamisele;

73. väljendab heameelt sisserände tervikliku käsitlemise esmatähtsaks seadmise üle ning pooldab rõhuasetust tasakaalustatud ja tõelise partnerluse edendamisele päritolu- ja transiitriikide vahel rändevoogude juhtimiseks organiseeritud moel;

74. tuletab meelde, et EL peaks paremini kohandama majanduslikel eesmärkidel toimuvat rännet liikmesriikide tööturgude vajadustega, ning kutsus üles looma ühise paindliku liikmesriikidesse lubamise süsteemi, mille puhul liikmesriigid saavad määrata riiki lubatavate kolmandate riikide kodanike arvu.

75. väljendab muret, et suuremat solidaarsust piirab kasulikkusel põhineva ja selektiivse vastuvõtmise idee, mille kohaselt võetakse vastavalt tajutud vajadustele vastu kõrgelt kvalifitseeritud sisserändajaid, keda vajavad Euroopa tööturud;

76. nõustub, et on vaja paremini siduda omavahel ELi sisserände- ja välispoliitika, ning leiab, et koostöö ja dialoog kolmandate riikidega on vajalik nii ebaseadusliku sisserändega võitlemiseks kui ka seadusliku sisserände juhtimiseks. Nimetatud riikide majandusse investeerimine on tõhusam vahend nende inimeste abistamiseks, kes tahavad välja rännata majanduslikel põhjustel. Selle ülesande puhul on määrav roll kohalikel ja piirkondlikel omavalitsustel, eriti neil, mis asuvad kolmandate riikidele kõige lähemal või kellel on nendega kõige tugevamad sidemed ning kes võivad toimida koostööplatvormidena ELi ja nende riikide vahel;

77. leiab, et vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneva ala tegevuskava arendamisel tuleb tugedada kohalikku diplomaatiat, sest kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused võivad anda märkimisväärt panuse päritolu- ja transiitpiirkondade ja -linnade suhete ja elutingimuste parandamisse;

78. nõustub sellega, et rändepoliitika instrumente on vaja kasutada sidusalt, ning nõuab, et enne uute lepingute sõlmimist hinnataks selliseid algatusi nagu liikuvuspartnerlus ning selle tingimusi ja tulemusi päritoluriikides;

79. jagab muret majanduslikel eesmärkidel toimuva sisserände parema juhtimise pärast kogu Euroopa Liidus. Komitee kutsus üles välja töötama strateegia (Euroopa dialoogifoorumi eeskujul), mis hõlmaks Euroopa Liidu kohalikke, piirkondlikke ja riiklikke sidusrühmi, austaks liikmesriikide õigust ise kindlaks määrata, kui palju kolmandate riikide kodanikke nad tööga seotud põhjustel vastu võtavad, ning tagaks neile töötajatele väärikad tööttingimused ⁽¹⁰⁾;

80. märgib huviga algatust luua vaatluskeskus rändesuundumuste analüüsimiseks ja mõistmiseks ning juhib tähelepanu vajadusele jälgida, et see algatus ei moonutaks teisi, juba olemasolevaid algatusi. Vajadus korrastada ja optimeerida kõnealuses valdkonnas olemasolevaid instrumente on üha pakilisem;

81. leiab, et ilmsetest eelistest hoolimata tuleb sisserändeeskirja vastuvõtmise ettepanekut hoolikalt analüüsida, eelkõige arvestades, et peagi võetakse vastu nõukogu direktiiv kolmandate riikide kodanikele liikmesriigis elamist ja töötamist võimaldava ühtse loa taotlemise ühtse menetluse ning liikmesriigis seaduslikult elavate kolmandatest riikidest pärit töötajate ühiste õiguste kohta. Samuti tuleb tagada, et kõnealuse eeskirja väljatöötamine ei tekitaks segadust ega nõrgestaks kehtivaid õigusi ja tagatise, mis on antud Euroopa Liidus elavatele kolmandate riikide kodanikele;

82. tänab komisjoni kohalike ja piirkondlike omavalitsuste rolli meelespidamise eest sisserändajate integreerimise vallas ⁽¹¹⁾ ning tunnistas vajadust avada suurem arutelu Euroopa integratsiooni teemal. Sellega seoses nendib komitee uuesti, et integratsioonipoliitikat ei tohi muuta sisserände kontrollimise varjatud vahendiks, millega seatakse tingimused eelkõige perekonna taasühinemisele, vaid kõnealune poliitika peab sisserändajatel pärast nende elama asumist mõne liikmesriigi territooriumile võimaldama nende sotsiaalset, majanduslikku, kultuurilist ja ühiskondlikku integreerumist;

83. peab hädavajalikuks kohalike ja piirkondlike omavalitsuste ning Regioonide Komitee osalemist Euroopa integratsioonifondi iga-aastaste ja mitmeaastaste prioriteetide määramisel ning selle tagamist, et liikmesriigid kasutaksid ja jagaksid fondi vahendeid kohalikele ja piirkondlikele omavalitsustele korrektselt;

84. kutsus liikmesriike üles kaasama kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused järgmisele ministrivahelisele integratsioonikonverentsile, mis toimub Hispaania eesistumise ajal 2010. aasta alguses, ning parandama rändeteemalist koostööd selliste foorumitega nagu tulevane Arlem (Vahemere piirkonna kohalike ja piirkondlike omavalitsuste assamblee);

85. nõustub komisjoniga, et ebaseaduslik töö ja inimkaubandus annavad olulise panuse ebaseaduslikku sisserändesse Euroopas, ning kutsus liikmesriike üles otsima ühiseid strateegiaid nende probleemidega võitlemiseks;

86. tunnistas, et tagasisaatmist käsitleva direktiivi vastuvõtmisele järgnenud negatiivsed vastukajad kohustavad pöörama seda suuremat tähelepanu direktiivi tõhusale rakendamisele, ning kutsus komisjoni üles rangelt tagama, et 2010. aasta detsembris jõustuvat tagasisaatmisdirektiivi rakendatakse kooskõlas põhiõiguste hartaga;

⁽¹⁰⁾ Vt arvamus „Terviklik lähenemine rändele: Euroopa poliitika väljatöötamine tööjõu sisserände valdkonnas ja roll suhetes kolmandate riikidega“ (CdR 296/2007 fin).

⁽¹¹⁾ Vt Regioonide Komitee seminari järeldused „The role of the cities and regions in integrating immigrants“ (Linnade ja piirkondade roll sisserändajate integreerimisel) (Ateena, 16. oktoober 2008) (CdR 323/2008 fin).

87. juhib tähelepanu sellele, et vabatahtlikust tagasipöördumisest ei ole võimalik rääkida, kui dialoogi pidamiseks päritoluriikidega ei kehtestata mehhanisme, mis tagavad tagasipöördumise elujõulisuse ja selle, et ei algatata uut rändeprojekti;

88. nõuab suuremat tähelepanu saatjata alaealiste sisseerandajate probleemile, mis peaks kajastuma eraldi punktina Stockholmi programmis. Komitee rõhutab vajadust suurendada piirkondlike, riiklike ja ELi asutuste seas solidaarsust, vastutust ja vastava finantskoorma jagamist saatjata alaealiste küsimuses ning kutsub komisjoni üles kavandama rangemaid karistusmeetmeid neile inimkaubanduse võrgustikele, mis kasutavad alaealisi;

89. nõuab, et komisjon tagaks, et liikmesriikide varjupaigasüsteemide mehhanismid oleksid kooskõlas liikumisega Euroopa ühise varjupaigasüsteemi loomise suunas. See ühine süsteem tugineb Genfi konventsioonile ja teistele asjaomastele rahvusvahelistele instrumentidele. Komitee hoiatab uute tagasivõtulepingute sõlmimise eest riikidega, kes ei ole alla kirjatanud Genfi konventsioonile;

90. arvestades asjaolu, et rahuldatud varjupaigataotleste määr erineb liikmesriigiti suuresti, soovib komitee läbi vaadata Euroopa ühise varjupaigasüsteemi, et panna varjupaigataotleste läbivaatamise eest vastutama riik, kus varjupaigataotlus esitati, tagades samas liikmesriikidevahelise solidaarsuse;

91. palub komisjonil tagada Euroopa Varjupaigaküsimuste Tugiameti nõuetekohane toimimine ning väärtustada kohalike ja piirkondlike omavalitsuste kaasamist selle tegevusse ja ka Regioonide Komitee osalemist, kui kõnealuste teemade kohalik ja piirkondlik mõõde seda nõuab;

92. tunnistab, kui oluline on kohalike ja piirkondlike omavalitsuste jaoks pagulaste ja rahvusvahelise kaitse all olevate inimeste integreerimine, ning nõuab, et kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused saaksid osaleda liikmesriikidevahelise ümberasustamise mehhanismi loomisel;

93. nõuab edusamme varjupaigataotleste ühise läbivaatamise teostatavuse analüüsimisel ning nõustub komisjoniga, et on vaja läbi vaadata Euroopa Pagulasfond. Selles protsessis peavad aktiivsemalt osalema kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused;

94. rõhutab, et liikmesriigid peavad subsidiaarsuse põhimõtet järgides arvestama Euroopa vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneva ala loomisega seotud poliitikameetmete väljatöötamisel kohalike ja piirkondlike omavalitsustega;

95. nõuab lõpetuseks, et Stockholmi programmi tegevuskava oleks usutav; see peaks käima käsikäs vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneva ala parema rahastamisega. Selleks tuleb sisemised rahalised vahendid kooskõlastada vahenditega, mis on eraldatud suheteks kolmandate riikidega.

Brüssel, 7. oktoober 2009

Regioonide Komitee
president

Luc VAN DEN BRANDE

III

(Ettevalmistavad aktid)

REGIOONIDE KOMITEE

TÄISKOGU 81. ISTUNGJÄRK 5.–7. OKTOOBRIINI 2009

Regioonide Komitee arvamus teemal „Konkurentsivõimeline kaubaveoks kasutatav raudteevõrgustik”*(2010/C 79/09)*

REGIOONIDE KOMITEE

- võtab rahuloluga teadmiseks õigusakti ettepaneku esitamise kaubaveoks kasutatava Euroopa raudteevõrgustiku toimimisviisi korraldamise kohta. Selle eesmärk on toimimisvõimelise kaubaveoks kasutatava raudteevõrgustiku loomine kasutades selleks arukalt olemasolevat infrastruktuuri või seda laiendades;
- on seisukohal, et eelnimetatud õigusakti sätete järjepidev rakendamine toob endaga kaasa raudtee-transporti tõhususe kiire tõusu, nii et sellel kui kõige keskkonnasäästlikumal ja turvalisemal transpordiliigil on võimalik teiste transpordiliikidega ka tõhususe osas sammu pidada;
- on arvamusel, et raudteeveokoridoride loomisel tuleb alati tagada ka ühendus teiste transpordiliikidega, rajades selleks vastavad terminalid maantee-, mere- ja siseveetranspordile;
- viitab lisaks logistikakeskuste rajamisele, kuhu kaasatakse kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused. Nende logistikakeskustega tuleb arvestada konkurentsivõimeliseks kaubaveoks kasutatava Euroopa raudteevõrgustiku loomisel. Kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused tuleb kaasata selliste logistikakeskuste kavandamisse ja nende arendamisse;
- viitab reale kõnealuses määruses sisalduvatele sätetele, mis toovad endaga kaasa ebavajaliku bürokraatlikku lisakoormuse Euroopa raudteevõrgustiku haldamisel;
- tõstab esile, et raudteekaubavedu on suhteliselt keskkonnasäästlik ja turvaline ning kui tõsta selle tõhusust/konkurentsivõimet, siis võib see muutuda tõeliseks alternatiiviks energiamahukatele, vähem kasutajasõbralikele ja vähem turvalistele transpordiliikidele;
- rõhutab, et kavandatud Euroopa raudteevõrgustiku heaks toimimiseks on vaja luua rahvusvaheline organ, mis oleks võimeline tagama parema koostöölastamise üksikute transpordikoridoride osas liikmesriikide ja raudteeinfrastruktuuri-ettevõtjate vahel.

Raportöör: Witold Krochmal, Wołówi linnapea (PL/UEN-EA)

Viitedokument

Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus konkurentsivõimeliseks kaubaveoks kasutatava Euroopa raudteevõrgustiku kohta

KOM(2008) 852 lõplik

I. POLIITILISED SOOVITUSED

SISSEJUHATUS

1. Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse ettepanek konkurentsivõimeliseks kaubaveoks kasutatava Euroopa raudteevõrgustiku loomiseks koostati tulenevalt vajadusest rajada võimalikult ohutu ja kõige keskkonnasäästlikum kaubaveo süsteem, mis oleks kodanike ja ettevõtete teenistuses.

2. Vastavalt 2001. aasta transpordipoliitika valge raamatu sätele ja ka seoses praeguste muutustega ELi struktuuris ning uute väljakutsetega, millega ELi liikmesriikidel tuleb pidevalt tegeleda, tuleb rõhk panna kõigi transpordiliikide ühendvedudele.

3. Kui maantee- ja õhustranspordi osas on juba astunud esimesi positiivset mõju avaldanud samme, siis raudteetranspordi valdkonnas tuleb teha veel terve rida jõupingutusi.

4. Kõnealuse ettepaneku esitamisele eelnesid ulatuslikud konsultatsioonid liikmesriikide, raudtee-ettevõtete, raudteeinfrastruktuuri-ettevõtjate ning ka tööstuse ja lastisaaatjate esindajatega.

5. Nende konsultatsioonide põhjal jõudis Euroopa Komisjon järeldusele, et konkurentsivõimeliseks kaubaveoks kasutatavate rahvusvaheliste raudteekoridoride väljaehitamine tõstaks kiiresti raudtee konkurentsivõimet ja aitaks kaasa majanduse põhialuste parandamisele.

Poliitilised soovitusused

6. Regioonide Komitee võtab rahuloluga teadmiseks õigusakti ettepaneku esitamise kaubaveoks kasutatava Euroopa raudteevõrgustiku toimimisviisi korraldamise kohta. Selle eesmärk on toimimisvõimelise kaubaveoks kasutatava raudteevõrgustiku loomine kasutades selleks arukalt olemasolevat infrastruktuuri või seda laiendades.

7. Komitee on seisukohal, et eelnimetatud õigusakti sätete järjepidev rakendamine toob endaga kaasa raudteetranspordi tõhususe kiire tõusu, nii et sellel kui kõige keskkonnasäästlikumal ja turvalisemal transpordiliigil on võimalik teiste transpordiliikidega ka tõhususe osas sammu pidada.

8. Komitee on arvamusel, et raudteeveokoridoride loomisel tuleb alati tagada ka ühendus teiste transpordiliikidega, rajades selleks vastavad terminalid maantee-, mere-, õhu- ja siseveetranspordile.

9. Lisaks viitab komitee logistikakeskuste rajamisele, kuhu kaasatakse kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused. Nende logistikakeskustega tuleb arvestada konkurentsivõimeliseks kaubaveoks kasutatava Euroopa raudteevõrgustiku loomisel. Kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused tuleb kaasata selliste logistikakeskuste kavandamisse ja nende arendamisse.

10. Komitee viitab reale kõnealuses määruses sisalduvatele sätetele, mis toovad endaga kaasa ebavajaliku bürokraatlikku lisakoormuse Euroopa raudteevõrgustiku haldamisel.

11. Komitee tõstab esile, et raudteekaubavedu on suhteliselt keskkonnasäästlik ja turvaline ning kui tõsta selle tõhusust/konkurentsivõimet, siis võib see muutuda tõeliseks alternatiiviks energiamahukatele, vähem kasutajasõbralikele ja vähem turvalistele transpordiliikidele.

12. Euroopa raudteekaubaveo tõhususe tõstmiseks ja selle konkurentsivõime suurendamiseks tuleb esmajoones leida nii kiiresti kui võimalik lahendusi praegustele probleemidele, muu hulgas on vaja:

- paremat koostööd raudteeinfrastruktuuri-ettevõtjate ja ELi liikmesriikide vahel piiritõkete ületamisel ja investeringute tegemisel. Samuti on vaja tihedamat koostööd ja kooskõlastamist üksikute transpordiliikide vahel raudteevõrgustiku kasutamise osas;
- ühendvedude terminalide ehitamist või laiendamist raudteekaubaveo tarvis ja selle tõhususe parandamist, kasutades selle terminali haldamiseks uusimaid olemasolevaid tehnoloogiaid;
- koostalitusvõime selget paranemist;
- tõhususe kadude minimaliseerimist, mis kaasnes turu avamise tagajärjel toimunud ettevõtete lagunemisega;
- luua tõhus, kogu ELi hõlmav nii põhja – lõuna kui ka lääne – idasuunaline raudteevõrgustik.

13. Nende pingutuste tegemisel tuleks nii riiklikul kui rahvusvahelisel tasandil arvestada algatuste ja projektidega, mis puudutavad järgmisi aspekte:

- juurdepääs infrastruktuurile ja hinnakujundamisele;

- transpordikoridoride läbilaskevõimsuse juhtimine;
- raudteetranspordi ohutus;
- raudteetranspordi koostalitlusvõime suurendamine.

Sellele lisaks tuleb samaaegselt võtta järgmisi meetmeid:

- raudteevõrgustike laiendamine läbilaskevõime suurendamiseks;
- kaubarongidele toimivate ümbersuunamistrasside (sarnaselt linnaümbersõidu teedele tänavaliikluses) rajamine suure koormusega raudteesõlmpunktide juurde.

14. Tänu üleeuroopalise transpordivõrgu programmi (TEN-T), Euroopa raudteeliikluse juhtimissüsteemi (ERTMS) ja teiste algatuste raames saadud kogemustele on seoses kõigi nende kavade sünergiaga võimalik ellu viia konkurentsivõimeliseks kaubaveoks kasutatav Euroopa raudteevõrgustik märgatavalt tõhusamalt ja kiiremini.

15. Kavandatud Euroopa raudteevõrgustiku heaks toimimiseks on vaja luua rahvusvaheline organ, mis oleks võimeline tagama parema kooskõlastamise üksikute transpordikoridoride osas liikmesriikide ja raudteefrastruktuuri-ettevõtjate vahel. See organ peab nõudma liikmesriikidelt transpordikoridoride loomise kohustuse täitmist.

16. Selleks on vaja, et pädevad ELi ametkonnad või ELi liikmesriigid või siis asjaomased haldusüksused töötaksid edasi siiani olemasolevate tõkete kõrvaldamise nimel, mis vähendavad raudteekaubaveo tõhusust ja seega konkurentsivõimet. Need tõked on muu hulgas järgmised:

- keelebarjäärid piiriülese transpordi valdkonnas;
- ühtsete koolitusprogrammide puudumine vedurijuhtidele, milles käsitletak ELi ülese raudteetranspordi põhimõtteid;
- ühtsete eeskirjade puudumine ohutuse ja lastimahutavuse valdkondades;
- telemaatiliste seadmete ja satelliidi- ja raadiosidesüsteemide ebapiisav kasutamine;
- ühendvedude transpordiahelate raames veetavate saadetiste süsteemi ja ühese tsiviilõigusalise vastutuse puudumine;
- arvukad tehnilised ja haldusalased probleemid piiriületamisel rahvusvahelisel raudteekaubaveol;
- läbilaskevõime kitsaskohtade kõrvaldamine eelkõige ka linnastutes, et siduda üksteisest lahti kaubavedu ja reisijatevedu ning selleks, et oleks võimalik tõsta raudteetranspordi konkurentsivõimelisust üldiselt, nii suures ulatuses kui see on tehniliselt ja kavandamisalaselt võimalik;

- rööbaste erinevad laiusstandardid;
- kaubaveo täpsust puudutavate eeskirjade puudulik järgimine, eelkõige ühendvedudes (näiteks raudtee-maantee);
- puuduv üksmeel rongide optimaalse massi ja pikkuse osas suurema transpordimahu ja parema keskkonnamõju saavutamiseks.

17. Mõttekas oleks luua raudteestandardid. See vähendaks loogistikakulusid, parandaks konkurentsivõimet, muudaks turud paremini juurdepääsetavaks, tugevdaks koostalitlusvõimet ja ühendvedusid, tagaks tasakaalu majandusarengu ja keskkonnakoostöö vahel ja muudaks raudtee Euroopa ettevõtlusvõrgustiku lahutamatuks osaks, tuues lisaväärtust ja aidates optimeerida tootmis-, tarne- ja jaotusprotsessi.

18. Kui pädevuste delegerimine tõkete kõrvaldamiseks ei peaks olema võimalik, siis peaksid kas EL või siis liikmesriigid ise astuma vajalikke samme kõnealuste tõkete kõrvaldamiseks.

19. Koridoride haldamise eest vastutavad organid peaksid töötama võimalikult vähese bürokraatiaga, reageerima paindlikult turul valitsevale olukorrale ja olema võimelised end kaitsma ELi liikmesriikide või siis ELi institutsioonide poolsete õigustamata sekkumiste eest.

20. Üksikutes liikmesriikides loodavate kaubaveokoridoride vajaliku arvu kindlaksmääramisel tuleks lähtuda transporditeenuste järele valitsevast nõudlusest.

21. Konkurentsivõimeliseks kaubaveoks kasutatava Euroopa raudteevõrgustiku loomine saab õnnestuda üksnes tihedas koostöös kohalike ja piirkondlike omavalitsustega, mille territooriumil raudteetranspordikoridorid asuvad.

22. See koostöö peaks hõlmama nii investeeringute kavandamist ja koordineerimist seoses võrgustiku loomisega kui ka raudteetranspordikoridoride käitamist, hooldamist ja moderniseerimist ning seejuures tuleb arvestada olemasolevat infrastruktuuri ja transpordivõime.

23. Arvestades kaubaveoks kasutatavate raudteede väga kõrge kvaliteedi ja usaldusväärsuse olulisust peaks raudteekaubaveo ja raudteereisijateveo sektori kohalike ja piirkondlike omavalitsuste huve arvestades määrama kindlaks reeglid neil trassidel, kus veetakse nii kaupa kui reisijaid. Seeläbi peaks tagama, et ei kahjustataks kohaliku elanikkonna liikuvust ega avaliku sektori huvisid teistes valdkondades.

24. Vastav ruumiline planeerimine kohalikul ja piirkondlikul tasandil, mille puhul arvestatakse koridoride kulgemise ning terminalide ja ümberlaadimisjaamade asukohaga, aitab märkimisväärselt kaasa võrgustiku tõhususe tõstmisele ja samas vastava omavalitsusüksuse majandusliku olukorra parandamisele.

25. Kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused nagu ka ELi liikmesriigid peavad ilmtingimata tegema vajalikke samme, et suunata maanteedtranspordivoogusid vastavalt tarbijate jaoks raudteel veetava kauba levitamisele ja tarnimisele.

26. Kohalikel ja piirkondlikel omavalitsustel on rohkem võimalusi teha koostööd ja pidada dialoogi tootjate ja raudteetranspordi kasutajatega. Lisaks saavad nad palju tõhusamalt hoolitseda selle eest, et transporditeenuste kaustajad teeksid transpordiliigi ja marsruudi valimisel otsuse teatud lahenduse kasuks. Nii on võimalik tagada, et ettevõtted otsustaksid pidevalt nende transpordiliikide kasuks, mis on keskkonnasäästlikud, usaldusväärsed, kiired ja loomulikult konkurentsivõimeliste hindadega nende toodete transportimiseks.

II. JÄRELDUSED JA SOOVITUSED

27. Regioonide Komitee on seisukohal, et ühtse turu loomine raudteetranspordis on Lissaboni strateegia ja ELi säästva arengu strateegia otsustav element ning et esitatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse ettepanek on seega vältimatu õigusakt, mis võimaldab raudteetranspordil tõestada ennast teiste, vähem keskkonnasäästlike ning inimeste jaoks ebasoodsate transpordiliikide konkurentsivõimelise alternatiivina. Rakendamise raames tuleb eelistrasside määramisel prioriteetsele kaubaveole arvestada piisavalt olemasolevaid transpordivoogusid, nagu näiteks reisijateveo teenuseid. Samuti tuleb riiklik kaubavedu põhimõtteliselt võrdsustada piiriülese kaubaveoga.

28. Määruse rakendamisel on kohalikel ja piirkondlikel omavalitsusel oluline roll, sest nad saavad märkimisväärselt tõsta raudteetranspordi tõhusust ja konkurentsivõimet tänu sobivale planeerimisele ja tehes läbimõeldud investeeringuid tee-ehitusse, linnalähirongidesse ja sadamatesse.

29. Lisaks on hädavajalik määrata koos raudteekoridoride käitajate ning kohalike ja piirkondlike omavalitsustega kindlaks ohtlike veoste transporti puudutavad põhimõtted.

30. Kuigi otsused kaubaveokoridoride loomiseks lepatakse kokku ja langetatakse ühenduse tasandil, tuleb juba eelnevalt – niisiis kavandamise etapis ja liikmesriikide tasandil peetavate läbirääkimiste käigus – ilmtingimata konsulteerida ka kohalike ja piirkondlike omavalitsustega.

31. Selliste konsultatsioonide raames tuleks seoses koridori loomisega töötada ilmtingimata välja ka vajalikud infrastruktuuriprojektid, mille abil on võimalik tagada, et koridor ei avaldaks negatiivset mõju kohalikule elanikkonnale ja et lihtsustataks nende koridoride jaoks kõige sobivamate territooriumite valikut.

32. Oluline on jõuda selleni, et reisijatevedu kiir-, tava- ja lähiliinil ning igat liiki kaubavedu toimiks samal võrgustikul võimalikult sujuvalt.

33. Seoses transpordikoridoride raudteemagistraali kindlaksmääratud parameetritega tuleb omavalitsustsüsteemes, mille territooriumi transpordikoridorid läbivad, teha muudatusi maantee- ja raudteetranspordi kavandamises. Seega tuleb kohalike ja piirkondlike omavalitsuste käsutusse anda vastavad rahalised vahendid, mis võimaldaksid neil teha investeeringuid ja teostada moderniseerimistöid, mis on vajalikud seoses sellega, et koridor läbib nende valda või piirkonda. Samal ajal tuleb lihtsustada kinistute sundvõõrandamist üldistes huvides, selleks et vältida seoses trasside rajamise ja infrastruktuurirajatistega kavandatud moderniseerimis- ja ehitusprojektide takistamist õiglase hüvitise põhimõtte tõttu.

34. Nimetatud vahendid tuleks anda nende käsutusse nii õigeaegselt, et oleks võimalik kinni pidada käsitletava määruse ettepaneku teise peatüki kolmanda artikli kolmandas lõikes üksikute raudteekaubaveokoridoride loomisele siduvana kehtestatud tähtaegadest.

35. Praegu olemasolevaid logistikakeskuseid, kuhu on kaasatud kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused, tuleks tõhusalt kasutada ning need tuleks kaasata raudteekaubaveokoridoride süsteemi.

36. Selline kohalike omavalitsuste poolt hallatavate infrastruktuuride kaasamine peaks tagama kohaliku või siis piirkondliku omavalitsuse esindajate kaasamise kaubaveokoridoride haldusorganitesse, mille loomine on ette nähtud kõnealuse määruse eel nõu teise peatüki neljandas artiklis.

37. Määruse ettepaneku kolmandas artiklis nimetatud kaubaveokoridoride arvu kindlaksmääramisel üksikutes liikmesriikides tuleks lähtuda potentsiaalsest nõudlusest transporditeenuste järele, transpordisektori tõhususe analüüsist ja ka tegelikest tehnilistest võimalustest pidada kinni määruse ettepanekus esitatud tähtaegadest.

38. Loobuda tuleks üksikutes liikmesriikides kehtestatud kohustuslikust kaubaveokoridoride arvust lähtuvalt vastavast kaubaveomahust tonnkilomeetrites.

39. Määruse ettepaneku viienda artikli kolmandas lõikes mainitud turu-uuring tuleks teostada vajaduse korral, kusjuures vajaduse olemasolu määraks kindlaks koridori käitajad. Seega ei tuleks seda läbi viia kohustuslikus korras üks kord aastas, nagu nõutakse määruse ettepanekus.

40. Määruse rakendamise esimeses etapis peaksid otsused seoses raudteeveokoridoride asukohaga tuginema vaid objektiivsetel tingimustel, nagu infrastruktuuri tõhusus, juurdepääsetavus, kvaliteet ja ulatus, ning jätma võimalikult kõrvale poliitilised tingimused.

41. Kaubaveokoridoride loomise käigus tuleb ilmtingimata kontrollida keskkonnakaitse- ja tervishoiuvalastest eeskirjadest kinnipidamist, eelkõige mürakaitse ja maanteetranspordi ohutuse osas ning samuti tuleks järgida eeskirju teistes valdkondades, kuna

nende eeskirjadega välditakse negatiivse mõju tekkimist läheduses elavate inimeste elukeskkonnale. Kõige selle juures peavad prioriteetsed kriteeriumid olema selle tagamine, et kaubaveokoridoride tõttu ei halveneks läheduses elavate inimeste olukord hügieeni- ja elutingimuste aspektist, ning transpordi ohutus.

42. Regioonide Komitee kutsub Euroopa Komisjoni üles jõustama määrus nii kiiresti kui võimalik ja arvestama seejuures käesolevas arvamuses esitatud märkuste ja järeldustega.

Brüssel, 7. oktoober 2009

Regioonide Komitee
president

Luc VAN DEN BRANDE

Regioonide Komitee arvamus teemal „Farmaatsiatoodete pakett”

(2010/C 79/10)

REGIOONIDE KOMITEE

- rõhutab, et esmajärjekorras tuleb arvestada patsientide vajaduste ja huvidega;
- leiab, et farmaatsiatööstuse peamine ülesanne on töötada välja kvaliteedi- ja ohutuskriteeriumidele vastavad ravimid, mille tõhusus ja ohutus on tõendatud kliiniliste uuringutega ning mis vastavad patsientide ravivajadustele ja tõstavad seeläbi nende elukvaliteeti. Ettevõtete investeeringud tuleb seega suunata uurimis- ja arendustegevuse rahastamisele;
- on seisukohal, et raske on kindlaks määrata, millist teabekanalit võib käsitleda tervisealase trükisena ning soovib seepärast jätta tekstist välja viide sellele teabekanalile, erandiks on patsientide organisatsioonide esitatav teave;
- soovib tagada, et võltsitud ravimeid käsitlev ettepanek ei lükkaks edasi geneeriliste ravimite turuleviimist;
- kutsub komisjoni üles jälgima hindade arengut, et olla kindel, et väljapakutud akrediteerimisprotsess ei too endaga kaasa ravimihindade tõusu;
- soovib rõhutada, et ravimiohutuse järelevalve piirkondlike keskuste ülesanne ei tohiks piirduda andmete kogumisega, vaid nad peaks hõlmama ka teavitamist ja ennetamist, nõustamist ning kasulikkuse ja riskide hindamist. Ravimiohutuse järelevalve piirkondlikud keskused teevad kaastööd tervisealase aruandluse koostamisel ja tervishoiualastel konverentsidel.

Raportöör: Susanna Haby (SE-EPP) Göteborgi linnavalitsuse liige

Viitedokumendid

Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 726/2004 (milles sätestatakse ühenduse kord inim- ja veterinaarravimite lubade andmise ja järelevalve kohta ning millega asutatakse Euroopa Ravimiamet) seoses retsepti alusel väljastatavate inimtervishoius kasutatavate ravimite kohta üldsusele antava teabega

KOM(2008) 662 lõplik – 2008/0255 (COD)

Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv, millega muudetakse direktiivi 2001/83/EÜ (inimtervishoius kasutatavaid ravimeid käsitlevate ühenduse eeskirjade kohta) seoses retsepti alusel väljastatavate inimtervishoius kasutatavate ravimite kohta üldsusele antava teabega

KOM(2008) 663 lõplik – 2008/0256 (COD)

Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega muudetakse inimtervishoius kasutatavate ravimite ohutuse järelevalve osas määrust (EÜ) nr 726/2004, milles sätestatakse ühenduse kord inim- ja veterinaarravimite lubade andmise ja järelevalve kohta ning millega asutatakse Euroopa Ravimiamet

KOM(2008) 664 lõplik – 2008/0257 (COD)

Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv, millega muudetakse ravimiohutuse järelevalve osas direktiivi 2001/83/EÜ inimtervishoius kasutatavaid ravimeid käsitlevate ühenduse eeskirjade kohta

KOM(2008) 665 lõplik – 2008/0260 (COD)

Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „Ohutud, uuenduslikud ja kättesaadavad ravimid: uus tulevikuvision farmaatsiaspektori jaoks”

KOM(2008) 666 lõplik

Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv, millega muudetakse direktiivi 2001/83/EÜ seoses vajadusega vältida olemuse, taustandmete või päritolu poolest võltsitud ravimite sattumist seaduslikku tarneahelasse

KOM(2008) 668 lõplik

I. POLIITILISED SOOVITUSED

REGIOONIDE KOMITEE

Üldised märkused

1. tervitab üldjoontes farmaatsiatoodete paketi kajastuvaid komisjoni algatusi. Regioonide Komitee on ühes oma varasemas arvamuses⁽¹⁾ nõudnud ettevõtluse ja tööstuse peadirektoraadilt ravimipoliitikat, mis oleks paremas kooskõlas tervishoiu ja tarbijakaitse peadirektoraadi rahvatervise poliitika ettepanekutega.

⁽¹⁾ 9.–10. aprilli 2008. aasta arvamuses valge raamatu kohta „Üheskoos tervise nimel: ELi strateegiline lähenemine aastateks 2008–2013” märkis Regioonide Komitee, et strateegias on jäänud käsitlemata ravimitega seondud, ning soovitas seetõttu uurida põhjalikumalt kõnealust küsimust.

Komitee on arvamusel, et õigusakti ettepanekud, milles käsitletakse järelevalvet ohutuse üle ja tõhusamat andmete kogumist kõrvaltoimete kohta, aitavad kaasa rahvatervise kaitsel ELis;

2. rõhutab, et on oluline, et medikamentoosne ravi toimuks eetilisel, meditsiinilisel ja majanduslikult säästvalt. Eesmärgiks tuleb seada, et iga patsient saaks õiget ravimit õigel ajal ja õiges doosis, et tagada ressursside võimalikult optimaalne kasutamine. Esmajärjekorras tuleb arvestada patsientide vajaduste ja huvidega;

3. märgib, et direktiivi ettepanek mõjutab otseselt kohalikke ja piirkondlikke omavalitsusi, kuna paljudes riikides kuuluvad tervishoiuküsimused just kohalike ja piirkondlike omavalitsuste pädevusse. Komisjon ei ole ettepanekus arvestanud omavalitsuste antud rolliga. Subsidiarsuse põhimõte peab säilima;

4. tervitab komisjoni keskendumist meetmetele, mis vähendavad ravimite võimalikku kahjulikku mõju keskkonnale, kuid leiab, et neid tuleb täpsustada;

Teatis „Ohutud, uuenduslikud ja kättesaadavad ravimid: uus tulevikuvisioon farmaatsiaspektori jaoks” KOM(2008) 666 lõplik

5. hindab ELi ravimitööstuse rolli majandusel ja tervishoiu teadusbaasina;

6. rõhutab, et konkurentsivõime ja rahvatervise poliitika vahel peab valitsema tasakaal;

7. leiab, et kõik osapooled peavad tagama, et biosimilar-ravimid (bioloogilised ravimid, mille heakskiitmismenetlus sarnaneb osaliselt geneerilistele ravimitele kehtestatud) ja geneerilised ravimid (ravimid, millel puudub patendikaitse) tehakse kättesaadavaks kiiresti pärast patendikaitse lõppemist ning et nad oleksid patsiendi jaoks laitmatu kvaliteediga ja toodetud kõrgeid standardeid järgides;

8. soovib komisjonil pöörata tähelepanu farmaatsiasektorit käsitlevas uurimises esitatud järeldustele (2);

Retsepti alusel väljastatavate ravimite kohta üldsusele antav teave KOM(2008) 663 lõplik ja KOM (2008)662 lõplik

9. jagab seisukohta, et avalikkus on praegu ja ka tulevikus üha rohkem huvitatud oma tervisega seotud otsustest;

10. leiab, et farmaatsiatööstuse peamine ülesanne on töötada välja kvaliteedi- ja ohutuskriteeriumidele vastavad ravimid, mille tõhusus ja ohutus on tõendatud kliiniliste uuringutega ning mis vastavad patsientide ravivajadustele ja tõstavad seeläbi nende elukvaliteeti. Ettevõtete investeeringud tuleb seega suunata uurimis- ja arendustegevuse rahastamisele;

11. kutsub farmaatsiaettevõtteid üles, et nad vastavalt kehtivatele õigusaktidele täidaksid oma kohustust parandada pakendite ja neis sisalduva teabe kvaliteeti, esitades selle patsientide jaoks lihtsalt leitavas ja arusaadavas vormis rohkem kui ühes ühenduse ametlikus keeles, eesmärgiga edendada ravimite kasutamise parimaid tavasid. Need ettevõtted peaksid looma ka süsteemi, mis tagaks ravimite ja nende koostisosade jälgitavuse;

12. toetab retsepti alusel väljastatavate ravimite reklaami jätkuvat keelustamist. Samuti tuleb kontrollida ravimifirmade tava meedias haigusi ja terviseprobleeme „reklaamida”, et nii keelust mööda minna. Ravimifirmad tohivad esitada teavet retsepti alusel

väljastatavate ravimite kohta üksnes kindlate kvaliteedikriteeriumide alusel ja eelnevalt kindlaks määratud infokanaleid kasutades. Teavitamine televisioonis või muude määratlemata sidekanalite vahendusel peab olema keelatud;

13. on arvamisel, et ravimitööstuse teave peab olema kvaliteetne ja eelnevalt kontrollitud riiklikke õigusakte arvesse võttes kas liikmesriigis, milles ravimil on müügiluba või ELi tasandil, kui tegu on tsentraliseeritud korras müügiluba saanud ravimiga. Liikmesriik langetab ise otsuse sobiva järelevalve kohta, et tagada õigusraamistiku järgimine nende turule lubatud ravimite puhul, mida direktiivi 2001/83/EÜ kohaselt vastastikku tunnustatakse. Tsentraalse müügilooa ravimite järelevalve toimub ELi tasandil määruse (EÜ) nr 726/2004 kohaselt;

14. on seisukohal, et tuleb kaotada erand vaktsineerimiskampaaniate ja muude rahvatervise edendamise kampaaniate reklaamile. Need peaksid kuuluma sama õigusraamistiku alla kui teised retsepti alusel väljastatavad ravimid. Erandina tohiks reklaamida üksnes enne reisi tehtavaid profülaktilisi vaktsineerimisi;

15. soovib tugevdada ja toetada kohalike tervishoiutöötajate osakaalu teabe kättesaadavaks tegemisel ning tuua selgust eri osapoolte rollijaotusesse. Patsientide teavitamine ning samas nende vajaduste rahuldamise tagamine on vundament, millele rajanevad tervishoiu jaoks üliolulised usalduslikud suhted;

16. juhib tähelepanu vajadusele selgitada konkreetse ravimi kasutamist tulenevaid ohtusid ja sellest saadavat kasu. Sellise teabe jagamine on väga oluline, et välistada müügisuunitlusega teabe esitamist ravimifirmade poolt;

17. soovib tagada, et pädevate asutuste või tervishoiuasutuste teabekanalid edastaksid ka edaspidi teavet retsepti alusel väljastatavate ravimite kohta ning eri ravivõimaluste võrdlust;

18. on seisukohal, et raske on kindlaks määrata, millist teabekanalit võib käsitleda tervisealase trükkisena ning soovib seepärast jätta tekstist välja viide sellele teabekanalile, erandiks on patsientide organisatsioonide esitatav teave;

19. rõhutab kuivõrd oluline on, et direktiivi tõlgendamine liikmesriigiti märkimisväärselt ei erineks. Komisjon peaks seepärast koostama järelevalvesüsteemi puudutavad tavad ja tegema need teatavaks liikmesriikides;

20. arvab, et komisjon peab täpsemalt analüüsima jaemüüjate võimalusi esitada teavet retsepti alusel väljastatavate ravimite kohta;

(2) Farmaatsiasektorit käsitlev uurimine, esialgne aruanne (konkurentsi peadirektoraadi talituste töödokument), 28. november 2008.

Vältida olemuse, taustandmete või päritolu poolest võltsitud ravimite sattumist seaduslikku tarneahelesse KOM(2008) 668 lõplik

21. toetab ettepanekut luua kõiki ravimite võltsimisest puudutatud osalisi koondav koordineeritud võrk, et lihtsustada võltsitud ravimite kindlakstegemist, takistada nende sisenemist tarneahelesse ning suurendada müüja ja ostja vastutust antud küsimuses;

22. nõuab, et komisjon algataks meetmete võtmist võltsitud ravimite probleemi lahendamiseks ka väljaspool ametlikku tarneaheleat. Direktiivis sätestatakse, et õigusakte kohaldatakse üksnes nende ravimite suhtes, mida kavatsetakse turustada liikmesriikides ⁽³⁾;

23. leiab, et tõsta tuleks elanikkonna teadmisi ja teadlikkust väljapoole ametlikku tarneaheleat jäävate ravimitega kaasnevatest ohtudest ja nende võimalikest järelmõjudest;

24. kutsub komisjoni üles võtma piisavaid meetmeid, et tagada ravimite täielik jälgitavus, viies eelkõige sisse iga ravimi pakendi heakskiitmise Euroopa tasandil;

25. toetab ravimite turvalise paralleelkaubanduse võimaluse säilimist, kuna see aitab hinda kontrolli all hoida;

26. soovib tagada, et ettepanek ei lükkaks edasi geneeriliste ravimite turuleviimist;

27. kutsub komisjoni üles jälgima hindade arengut, olemaks kindel, et väljapakutud akrediteerimisprotsess ei too endaga kaasa ravimihindade tõusu; märgib, et võetavad meetmed tuleb kujundada viisil, mis tagab suurema tasakaalu turvalisuse ja kasvavate kulude vahel;

28. kutsub komisjoni koostöös liikmesriikidega toetama ravimivõltsimise vastu võitlemise rahvusvahelise konventsiooni loomist, millega tugevdatakse ravimivõltsimisega seotud karistusi, või organiseeritud kuritegevust käsitleva Palermo konventsiooni täiendava lisaprotokolli koostamist;

Inimtervishoiu kasutatavate ravimite ohutuse järelevalve KOM(2008) 664 lõplik ja KOM(2008) 665 lõplik

29. tervitab ühenduse õigusaktide muutmist ravimialaste õigusaktide tugevdamise suunas;

⁽³⁾ 2001/83/EÜ artikkel 2: „Käesoleva direktiivi sätteid kohaldatakse inimtervishoiu jaoks tööstuslikult toodetud ravimite suhtes, mida kavatsetakse turustada liikmesriikides.”

30. on arvamusel, et alati tuleb innustada nii patsiente kui ka tervishoiuasutusi teatama ravimite kõrvaltoimetest. Tervishoiutöötajad on kohustatud teavitama ravimi mis tahes kõrvaltoimetest, millest nad on teadlikud. Eriti oluline on see nende ravimite puhul, mis on saanud heakskiidu teatud tingimustel. Patsientide tähelepanu saab sellele juhtida, kui kasutada pakendil ühtset sümbolit või kokkulepitud sümbolite süsteemi ning esitada ohutusala teave rohkem kui ühes ühenduse ametlikus keeles;

31. leiab, et tervishoiusüsteemi asutustel peaks olema võimalik algatada ravimite ohutuse läbivaatamist ning neil peaks olema ravimiohutuse järelevalve piirkondlike või riiklike keskuste kaudu juurdepääs kõrvaltoimete üleeuroopalise andmebaasi andmetele;

32. kutsub üles muutma piirkondlikud ravimiohutuse järelevalve keskused rahvatervise kaitse lahutamatuks osaks ja patsientidele peamiseks kontaktpunktiks ravimite küsimuses;

33. on seisukohal, et soovimatute mõjude avaldamisele peab eelnema tõsine uuring, mille kinnitavad enne igasugust patsientidele levitamist pädevad ametiasutused;

34. soovib rõhutada, et ravimiohutuse järelevalve piirkondlike keskuste ülesanne ei tohiks piirduda andmete kogumisega, vaid see peaks hõlmama ka teavitamist ja ennetamist, nõustamist ning kasulikkuse ja riskide hindamist. Ravimiohutuse järelevalve piirkondlikud keskused teevad kaastööd tervisealase aruandluse koostamisel ja tervishoiualastel konverentsidel. Lisaesmärk peab olema arstide, apteekrite ja tervishoiualaste eneseabirühmade suurem koostöö ravimite manustamise küsimustes;

35. nendib, et ettepanek muuta pakendi infolehte, esmajoones seoses teatud ravimite kõrvaltoimete intensiivse jälgimisega, aitab kiirendada nende sisu muutmist. Selle tagajärjel ei pruugi pakendi infoleht olla patsiendi jaoks ajakohane, tingides eksitava või vale teabe edastamise patsiendile. Pikas perspektiivis peaks eemärk olema ajakohase pakendi infolehe lisamine ravimi igakordsel väljastamisel. Tervishoiutöötajad peaksid teavitama patsienti kõrvaltoimetest, mida ei ole veel jõutud pakendi infolehele kanda, kui seda peetakse vajalikuks patsiendi konkreetset olukorda arvestades;

36. ei ole nõus ettepanekuga lisada pakendi infolehele selle lühikokkuvõtte musta piirjoonega kastis, kuna selle tulemusena on oht, et patsient keskendubki üksnes kõnealusel kastis esitatud teabele.

II. MUUDATUSETTEPANEKUD

Muudatusettepanek 1

KOM(2008) 663 lõplik – artikli 1 punkt 2

Komisjoni ettepaneku tekst	Regioonide Komitee muudatusettepanek
Direktiivi 2001/83/EÜ muudetakse järgmiselt: artikli 88 lõige 4 asendatakse järgmisega: „(...) 4. Lõikes 1 sätestatud keeldu ei kohaldata vaktsineerimiskampaaniate ning muude rahva tervise kaitsmise huvides läbiviidavate kampaaniate suhtes, mida viib läbi ravimitööstus ja mille on heaks kiitnud liikmesriikide pädevad asutused.”	Direktiivi 2001/83/EÜ muudetakse järgmiselt: artikli 88 lõige 4 asendatakse järgmisega: „(...) 4. Lõikes 1 sätestatud keeldu ei kohaldata <u>enne reisi tehtavate profülaktiliste vaktsineerimiste korral, vaktsineerimiskampaaniate ning muude rahva tervise kaitsmise huvides läbiviidavate kampaaniate suhtes, mida viib läbi ravimitööstus ja mille on heaks kiitnud liikmesriikide pädevad asutused.</u> ”

Motivatsioon

Vaktsiinid peaksid kuuluma sama õigusraamistiku alla kui teised retsepti alusel väljastatavad ravimid. Erand vaktsineerimiskampaaniate ja muude rahvatervise edendamise kampaaniate reklaamile peaks laienema üksnes enne reisi tehtavale profülaktilisele vaktsineerimisele. Praegustes Euroopa õigusaktides kehtib üldise reklaamikeelu erand just vaktsineerimiskampaaniatele. Komisjoni ettepanekuga soovitakse anda ravimitööstusele võimalus teavitada rahva tervise kaitsmise huvides läbiviidavatest kampaaniatest. Praeguse erandi kohta võib öelda, et see on toonud kaasa olukorra, kus ravimitööstus teavitab oma vaktsiinidest pealetükkival, selge müügisuunitlusega viisil. Kui komisjoni soovitus alusel erandit laiendada lisaks „muude rahva tervise kaitsmise huvides läbiviidavate kampaaniate suhtes”, on oht, et sellega õonestatakse retseptiravimitele kehtivat reklaamikeeldu. Seda sellepärast, et on väga raske piiritleda, mida hõlmab mõiste „muud rahva tervise kaitsmise huvides läbiviidavad kampaaniad”.

Teaduslikud läbimurded toovad tulevikus kaasa vaktsiinide arvu kasvu näiteks terapeutiliste vaktsiinide kujul. See tähendab, et erinevused vaktsiini ja tavaravimi vahel edaspidi vähenevad. Elanike vaktsineerimine on tervishoiutöö oluline osa. Liikmesriikide praegused vaktsineerimisprogrammid erinevad üksteisest. Riski ja kasulikkuse üldiseks hindamiseks ja tervishoiuvahendite parimaks kasutamiseks peaks vaktsineerimiskampaaniaid puudutava teabe hindamine olema ühiskonna ja mitte üksikute ravimifirmade pädevuses.

Muudatusettepanek 2

KOM(2008) 663 lõplik – artikli 1 punkt 5

Komisjoni ettepaneku tekst	Regioonide Komitee muudatusettepanek
Artikkel 100b Müügiloo omanik võib retsepti alusel väljastatavate ravimite kohta anda üldsusele või üksikisikutele ainult järgmist liiki teavet: (...) c) teave ravimi keskkonnamõjude kohta, faktilised andmed ja võrdlusmaterjalid, mis on seotud näiteks pakendi muutuste või kõrvaltoime hoiatustega; d) ravimiga seotud teave ravisse mitte sekkuvate teadusuuringute või kaasnevate ennetus- ja ravimeetmete kohta või ennetatavast või ravitavast haigusjuhust lähtuv ravimiinfo.	Artikkel 100b Müügiloo omanik võib retsepti alusel väljastatavate ravimite kohta anda üldsusele või üksikisikutele ainult järgmist liiki teavet: (...) c) teave keskkonnamõjude kohta, <u>mis tulenevad ravimi kuritarvitamisest või väärkasutamisest tootemaduste kokkuvõttes toodud ettekirjutuste vastaselravimi kohta, faktilised andmed ja võrdlusmaterjalid, mis on seotud näiteks pakendi muutuste või kõrvaltoime hoiatustega;</u> d) <u>ravimiga seotud teave ravisse mitte sekkuvate teadusuuringute või kaasnevate ennetus- ja ravimeetmete kohta või ennetatavast või ravitavast haigusjuhust lähtuv ravimiinfo.</u>

Motivatsioon

Termin „keskkonnamõju” on liiga ebamäärane. Pööramaks rohkem tähelepanu kahjulikule mõjule, mis ravimitel võib keskkonnale olla, on parem kasutada mõistet „keskkonnaoht”. Mõiste „keskkonnaoht” kasutamine peegeldab adekvaatsemalt seda, millist mõju keskkonnale komisjon soovib vähendada.

Sätteid tuleb selgelt sõnastada viisil, mis osutab, et teabena tuleb käsitleda üksnes seda, mis kajastub ravimi omaduste kokkuvõttes, markeeringus ja pakendi infolehel. Neid andmeid võiks siiski täiendada teabega ravimi keskkonnamõju kohta. Artikli 100b punkt d on ebaselge ja tuleks välja jätta. Komisjon märgib ise ühes aruandes, ⁽⁴⁾ et mitteinterventsionaalsed uuringud on sageli müügisuunitlusega ja tihti halva kvaliteediga.

Muudatusettepanek 3

KOM(2008) 663 lõplik – artikli 1 punkt 5

Komisjoni ettepaneku tekst	Regioonide Komitee muudatusettepanek
Artikkel 100c	Artikkel 100c
Müügiloa omanikul ei ole lubatud edastada üldsusele või üksikisikutele teavet retsepti alusel väljastatavate lubatud ravimite kohta televisiooni või raadio vahendusel. Teavet on lubatud esitada ainult järgmiste kanalite kaudu:	Müügiloa omanikul ei ole lubatud edastada üldsusele või üksikisikutele teavet retsepti alusel väljastatavate lubatud ravimite kohta televisiooni või raadio vahendusel. Teavet on lubatud esitada ainult järgmiste kanalite kaudu:
a) liikmesriigi poolt kindlaks määratud tervisealane trükis, välja arvatud üldsusele ja üksikisikutele jagamiseks suunatud omaalgatuslik teabematerjal;	a) liikmesriigi poolt kindlaks määratud patsientide organisatsioonide välja antud tervisealane trükis, välja arvatud üldsusele ja üksikisikutele jagamiseks suunatud omaalgatuslik teabematerjal;
b) ravimite veebilehed, välja arvatud üldsusele ja üksikisikutele jagamiseks suunatud omaalgatuslik teabematerjal;	b) a) ravimite veebilehed, kus esitatud teave tohib sisaldada ainult neid andmeid, mis on esitatud pakendi infolehel või markeeringus, välja arvatud üldsusele ja üksikisikutele jagamiseks suunatud omaalgatuslik teabematerjal;

Motivatsioon

Komitee arvates on mõistet „tervisealane trükis” raske määratleda ning sellepärast tuleb välja jätta viide sellele teabekanalile. Praeguse ettepaneku alusel peab iga liikmesriik ise määratlema, milliseid trükiseid see hõlmab ning sellega kaasneb laia ja erisuguse tõlgendamise oht. Praegune sõnastus tõstab päevakorrale reklaami ja teabe määratlemise küsimuse.

⁽⁴⁾ Strategy to better protect public health by strengthening and rationalising EU pharmacovigilance: public consultation on legislative proposals (Strateegia rahvatervise paremaks kaitsmiseks ELi ravimiohutuse järelevalve tugevdamise ja ratsionaliseerimise abil: avalik arutelu õigusaktide ettepanekute üle), Brüssel, 5. detsember 2007. (punkt 3.2.5)

Muudatusettepanek 4

KOM(2008) 668 lõplik – artikli 1 punkt 1

Komisjoni ettepaneku tekst	Regioonide Komitee muudatusettepanek
Direktiivi 2001/83/EÜ muudetakse järgmiselt:	Direktiivi 2001/83/EÜ muudetakse järgmiselt:
1) artiklis 1 lisatakse lõike 17 järele lõige 17a:	1) artiklis 1 lisatakse lõike 17 järele lõige 17a:
„17a. Ravimitega kauplemine:	„17a. Ravimitega kauplemine vahendamine:
kõik toimingud, mis seisnevad ravimite müügi või ostu läbirääkimistes või arveldamises või vahendamises sõltumatult teise isiku nimel, välja arvatud ravimite tarnimine üldsusele ning toimingud, mida ei määratleta hulgimüügina.”	kõik toimingud, mis seisnevad ravimite müügi või ostu läbirääkimistes või arveldamises või vahendamises sõltumatult teise isiku nimel, välja arvatud ravimite tarnimine üldsusele ning toimingud, mida ei määratleta hulgimüügina ja jaemüük alla kuuluvad toimingud.”

Motivatsioon

Kavandatud punkti 17a pealkiri on Ravimitega kauplemine. Määratluses sätestatakse muu hulgas, et jae- ja hulgimüük ei kuulu „ravimitega kauplemise” mõiste alla. Võttes arvesse asjaolu, et väljendil „ravimitega kauplemine” on paljudes liikmesriikides juba juurdunud tähendus, tuleks punktis 17a viidatud tegevusi nimetada teistmoodi. Vastasel korral on mõistete segi ajamise oht.

Muudatusettepanek 5

KOM(2008) 665 lõplik – punkti 17 ja 18 vahel

Komisjoni ettepaneku tekst	Regioonide Komitee muudatusettepanek
	Direktiivi 2004/27/EÜ artikli 1 lõige 40 punkti e muudetakse järgmiselt:
	<u>punkt j asendatakse järgmisega:</u>
	„teave selle kohta, et kasutamata või aegunud ravimeid ei tohi tualetist alla lasta, suunata muusse reovette ega lisada olmeprügi hulka. Lisada viited kohastele olemasolevatele kogumissüsteemidele;”

Motivatsioon

Regioonide Komitee teeb ettepaneku praeguse õigusakti muutmise kohta, mis komisjoni ettepanekus on jäänud tähelepanuta. Praeguse õigusakti – Euroopa parlamendi ja nõukogu direktiiv 2004/27/EÜ, 31. märts 2004, millega muudetakse direktiivi 2001/83/EÜ ühenduse eeskirjade kohta seoses inimintervishoos kasutatavate ravimitega –, artikli 54 punkt j kõlab järgmiselt: „vajaduse korral kasutamata ravimite või neist saadud jäätmematerjalide kõrvaldamisega seotud eriettevaatusabinõud koos viitega kõikidele kohastele olemasolevatele kogumissüsteemidele”.

Praegune õigusakt sätestab, et kõigis liikmesriikides peavad olema kasutamata ja aegunud ravimite kogumissüsteemid, kuid patsiente ei ole neist piisavalt teavitatud. Selge patsiendiinfo puudus toob kaasa ravimite soovimatu suunamise reovette ning reoveepuhastite ja pinnavee suublade koormuse suurenemise. Selgem teave pakendil peaks parandama kasutamata või aegunud ravimite asjakohast käitlemist.

Muudatusettepanek 6

KOM(2008) 665 lõplik – punkti 15 ja 16 vahel

Komisjoni ettepaneku tekst	Regioonide Komitee muudatusettepanek
	<u>Direktiivi 2004/27/EÜ artikli 1 lõige 1 punkti i muudetakse järgmiselt:</u> <u>punkt 28 asendatakse järgmiste punktidega:</u> <u>„28. Ravimi kasutamisega seonduvad riskid:</u> — <u>kõik ravimi kvaliteedi, ohutuse või efektiivsusega seotud riskid, mis puudutavad kasutaja tervist või rahvatervist;</u> — <u>kõik soovimatust keskkonnamõjust tulenevad riskid;</u> <u>28a. riski ja kasulikkuse vahekord:</u> <u>hinnang ravimi positiivsele ravitoimele koos riskidega, mis on määratletud punktis 28.”</u>

Motivatsioon

Komitee arvates tuleks ravimitega seoses eristada keskkonnanriske terviseriskidest nagu tehakse seda direktiivis 2004/27/EÜ. Niiviisi säilitatakse seoses ravimitega traditsiooniline riski ja kasulikkuse vahekorra kontseptsioon.

Brüssel, 7. oktoober 2009

Regioonide Komitee
president
Luc VAN DEN BRANDE

Regioonide Komitee arvamus teemal „Euroopa ühise varjupaigasüsteemi tulevik II”

(2010/C 79/11)

REGIOONIDE KOMITEE

- rõhutab, et kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused on jätkuvalt Euroopa ühise varjupaigasüsteemi põhiaspekte käsitlevate Euroopa tasandi õigusaktide esimesed rakendajad. Komitee on siiski mures selle pärast, et käesolevas arvamuses käsitletavates dokumentides ei viidata piisavalt kohalikule ja piirkondlikule mõõtmele. Kohaliku ja piirkondliku mõõtme hõlmamine on vajalik nii Euroopa ühise varjupaigasüsteemi II etapi tõhusaks rakendamiseks kui ka subsidiaarsuse põhimõtte järgimiseks;
- leiab, et edukas ühtlustamine on vahend leevendamaks teatud kohalike ja piirkondlike omavalitsuste ebaproportsionaalselt suurt koormust, mis on põhjustatud nende geograafilisest või piiride asukohast ja erinevustest riiklikes lähenemisviisides varjupaigaküsimustele. Seetõttu soovib komitee, et liikmesriigid tunnistaksid solidaarsuse ja koormuse jagamise vajadust piirkondlikul ja kohalikul tasandil seal, kus juurdepääs eluaseme-, heaolu-, tervishoiu-, haridus- ja tööturule kuulub kohalike ja piirkondlike omavalitsuste haldusalasse;
- on arvamusel, et Euroopa ühtlustamispoliitika õnnestumiseks võivad kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused vajada kas Euroopa Liidu täiendavat otsetoetust või tagatise selle kohta, et nad saavad proportsionaalset hüvitist liikmesriikidele eraldatud rahalistest vahenditest. Samuti rõhutab komitee, et kohalikul ja piirkondlikul tasandil tuleb teavitada paremini erinevusest sunnitud ja mittesunnitud rände vahel ning rahvusvahelise kaitse saajate ja taotlejate vahel, et tagada kogukondade teavitatus ja neile positiivse sõnumi edastamine rahvusvahelise kaitse saajate kohta.

Raportöör: Doreen Huddart (UK/ALDE), Newcastle-upon-Tyne'i linnavolikogu liige

Viitedokumendid

Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „Varjupaigapoliitika kava: ühtne lähenemisviis kaitse andmisele Euroopa Liidus”

KOM(2008) 360 lõplik

Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv, millega sätestatakse varjupaigataotlejate vastuvõtu miinimumnõuded

KOM(2008) 815 lõplik

Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega kehtestatakse kriteeriumid ja mehhanismid selle liikmesriigi määramiseks, kes vastutab mõnes liikmesriigis kolmanda riigi kodaniku või kodakondsuseta isiku esitatud rahvusvahelise kaitse taotluse läbivaatamise eest

KOM(2008) 820 lõplik

Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus Euroopa Varjupaigaküsimuste Tugiameti loomise kohta

KOM(2009) 66 lõplik

I. POLIITILISED SOOVITUSED

tekkida kulud, mida peavad kandma kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused;

REGIOONIDE KOMITEE

1. rõhutab eelkõige, et kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused on jätkuvalt Euroopa ühise varjupaigasüsteemi põhiaspekte käsitlevate Euroopa tasandi õigusaktide esimesed rakendajad; kor-dab soovitusi, mis esitati esimeses Euroopa ühise varjupaigasüsteemi kohta koostatud arvamuses, mis võeti vastu täiskogu 74. istungjärgul (CdR 177/2007 fin);

2. määratleb käesolevas teises arvamuses Euroopa ühise varjupaigasüsteemi kohta edasised konkreetse teemad, mis on seotud poliitikakavaga üldiselt ning konkreetset olemasolevate õigusaktide ettepanekutega, kinnitades samas algseid järeldusi;

3. on mures selle pärast, et käesolevas arvamuses käsitletavates dokumentides ei viidata piisavalt kohalikule ja piirkondlikule mõõtmele. Kohaliku ja piirkondliku mõõtme hõlmamine on vajalik nii Euroopa ühise varjupaigasüsteemi II etapi tõhusaks rakendamiseks kui ka subsidiaarsuse põhimõtte järgimiseks;

Varjupaigapoliitika kava

4. tervitab teatud mõõndustega tunnistust, et kõnealuses poliitikavaldkonnas tuleb ühtlustamine siduda kõrgemate nõuetega. Konkreetsemalt märgib komitee, et selle tulemusel võivad

5. rõhutab, et niivõrd kui Euroopa ühine varjupaigasüsteem puudutab varjupaigataotlejaid ja pagulasi, peaksid selle aluseks jääma 1951. aasta ÜRO pagulasseisundi konventsiooni põhimõtted ning nimetatud nõuete vähendamist ei tohiks ei lubada ega sellele viidata;

6. tervitab asjaolu, et poliitikakava ja sellega seonduvate õigusaktide oluline tunnusjoon on lähenemisviiside ühtlustamine varjupaigaküsimustele ja täiendava kaitse liikidele. See on oluline, sest sellega tunnustatakse pagulase määratluse piiratust ning seda, et paljud rahvusvahelist kaitset taotlevad inimesed ei pruugi olla pagulased selle kitsas tähenduses (näiteks loodusõnnetuste eest põgenevad isikud). Kehtivad vastuvõtutingimused ja menetlused ning omistatud seisund peaksid tagama nimetatud isikute võrdse kohtlemise;

7. leiab, et edukas ühtlustamine on vahend leevendamaks teatud kohalike ja piirkondlike omavalitsuste ebaproportsionaalselt suurt koormust, mis on põhjustatud nende geograafilisest või piiride asukohast ja erinevustest riiklikes lähenemisviisides. Kui vastuvõtutingimused ja menetlused või rahvusvahelise kaitse taotlemise kriteeriumid on ühes liikmesriigis rangemad kui teises (või nii arvatakse), võib see soodustada teisest rännet ELi sees. See muudab Euroopa ühise varjupaigasüsteemi rakendamise keerukamaks ning võib liigselt koormata mõnda riiki ning nende kohalike ja piirkondlike omavalitsusi;

8. rõhutab, et sunnitud rände peamised põhjused tulenevad pigem tingimustest väljaspool ELi kui ELi sees;

9. soovitab, et liikmesriigid tunnistaksid solidaarsuse ja koormuse jagamise vajadust piirkondlikul ja kohalikul tasandil seal, kus juurdepääs eluaseme-, heaolu-, tervishoiu-, haridus- ja tööturule kuulub kohalike ja piirkondlike omavalitsuste haldusalasse;

10. on arvamusel, et Euroopa ühtlustamispoliitika õnnestumiseks võivad kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused vajada kas Euroopa Liidu täiendavat otsetoetust või tagatist selle kohta, et nad saavad proportsionaalset hüvitist liikmesriikidele eraldatud rahalistest vahenditest;

11. tunnistab, et geograafilisest paiknemisest ELi piiride ääres ja demograafilistest omadustest tulenev ebaproportsionaalne koormus võib takistada ühtlustamise tõhusust, ja nõustub seega, et riiklike nõuete edasine ühtlustamine Euroopa ühise varjupaigasüsteemi kaudu tuleb siduda laiema praktilise koostööga, et jagada varjupaigaandmisega seotud vastutus õiglaselt liikmesriikide ja piirkondade vahel;

12. on mures, et poliitikakavas ei käsitleta ELi piiriagentuuri FRONTEX toimimist ei seoses ühtlustamise ega praktilise koostööga. Suurem tähelepanu Euroopa ühise varjupaigasüsteemi ettepanekutele inimõiguste kohta üldiselt ning haavatavate inimeste õiguste kohta konkreetselt peaks peegelduma FRONTEXi tegevust reguleerivates eeskirjades;

13. rõhutab, et kohalikul ja piirkondlikul tasandil tuleb teavitada paremini erinevusest sunnitud ja mittesunnitud rände vahel ning rahvusvahelise kaitse saajate ja taotlejate vahel, et tagada kogukondade teavitatus ja neile positiivse sõnumi edastamine rahvusvahelise kaitse saajate kohta;

Vastuvõtutingimuste direktiiv

14. toetab meetmete ühendamist kõnealuses direktiivis, et hõlmata nii varjupaigataotlejate kui ka täiendavat kaitset taotlevate isikute vastuvõtunõuded;

15. viitab sellele, et vastuvõtunõuete ühtlustamisel ei tohi varjupaigataotlejatele seoses eluaseme, heaolu, tervishoiu, hariduse ja tööturule juurdepääsuga antav sotsiaalse kindlasti olla suurem kohalikule elanikkonnale antavast sotsiaalsest;

16. leiab, et inimõiguste tagatiste ettepanekud, sealhulgas erimeetmed haavatavate inimeste jaoks, peaksid kehtima kõigi menetlusvormide suhtes, sealhulgas igasugune menetlemine väljaspool võimaliku vastuvõtjariigi territooriumi, nagu sätestatakse poliitikakava punktis 5.2.3. Edasised sammud selles suunas vajavad hoolikat kontrolli, eriti nende õiguspärasuse, tulemuslikkuse ja mõttekuse osas;

Kinnipidamine: artiklid 8–11

17. väljendab suurt heameelt selle üle, et artikli 8 lõikes 1 tunnistatakse, et isikut ei või kinni pidada üksnes põhjendusega, et ta on esitanud rahvusvahelise kaitse taotluse. See kajastab komitee üleskutset, mille ta esitas Euroopa ühise varjupaigasüsteemi kohta koostatud esimese arvamuse punktis 16. Komitee tunnistab, et pädeval asutusel võivad olla õigustatud põhjendused teatud taotlejate kinnipidamiseks, näiteks kui on oht, et taotleja võib põgeneda;

Juurdepääs tööturule 6 kuu möödumisel: artikkel 15

18. nõustub, et kõnealused ettepanekud võivad olla kasulikud nii varjupaigataotlejale kui ka liikmesriigile, kuigi tunnistab, et mõne, eriti kasvava tööpuudusega ning oma geograafilise asukoha tõttu surve all oleva liikmesriigi jaoks võib olla tegemist vastuolulise ettepanekuga. Komitee väljendab heameelt, et uuesti sõnastatud vastuvõtutingimuste direktiivi artikli 15 lõikes 2 sätestatakse selgelt, et „liikmesriigid määravad kindlaks tingimused, mille järgi anda taotlejale juurdepääs oma tööturule“;

19. kordab Euroopa ühise varjupaigasüsteemi kohta koostatud esimese arvamuse punktides 34–38 esitatud seisukohti integratsioonipoliitika kohta ning juhib tähelepanu oma 11. oktoobri 2007. aasta arvamusele teemal „Rändega seotud üldise lähenemise viisi kohaldamine Euroopa Liidu lõunapoolsetel merepiiridel ning Euroopa Liidust idas ja kagus asuvate naaberpiirkondade suhtes“ (CdR 64/2007 fin); Regioonide Komitee ja Kanaari saarte omavalitsuse koostöös 2007. aasta oktoobris Tenerifel korraldatud konverentsi „Piirkondade ja linnade roll rändevõogude juhtimisel“ järeldustele; 15. juuni 2006. aasta arvamusele teemal „Euroopa Parlamendi resolutsioon vähemuste kaitse ja diskrimineerimisvastase poliitika kohta laienenud Euroopas“ (CdR 53/2006), milles käsitletakse integratsioonipoliitikat; 12. veebruari 2009. aasta arvamusele teemal „Kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused integratsioonipoliitika eesliinil“ (CdR 212/2008) ja Regioonide Komitee ning Atika linnade ja kogukondade kohaliku liidu koostöös 2008. aasta oktoobris korraldatud seminari „Linnade ja piirkondade roll sisseerandajate integreerimisel“ järeldustele;

20. kinnitab ühise varjupaigasüsteemi kohta koostatud esimese arvamuse punktis 4 esitatud soovitusi, et Euroopa õigusaktid peaksid nõudma liikmesriikidelt piirkondlike omavalitsuste võrgustike süsteemi loomist pagulaste sihipäraseks integreerimiseks;

Materiaalsete vastuvõtutingimuste ja tervishoiu eeskirjad: artiklid 17–20

21. peab problemaatiliseks nõudmist kohaldada riiklikke sotsiaalseid sätteid varjupaigataotlejatele ja innustab pigem kaaluma elementaarse abi tagamist üleeuroopaliste ühtsete miinimumstandarditega;

22. tunnistab, et sätted materiaalsete tingimuste kohta on eriti olulised kohalike ja piirkondlike omavalitsuste jaoks, kellel on tähtis roll eluaseme-, heaolu-, tervishoiu- ja hariduspoliitika elluviimisel. Kui kõnealuste nõuete rakendamine on liikmesriikide otsustada, peavad liikmesriigid kohalikele ja piirkondlikele omavalitsustele kinnitama, et nad saavad rahalist toetust võrdeliselt neile antavate uute ülesannetega;

23. leiab, et on vajadus koolitada neid kohalike ja piirkondlike omavalitsuste ametnikke, kellel palutakse läbi viia kõnealustes sätetes soovitud vahendite hindamist tagamaks, et vastuvõtutingimuste ning käesolevas direktiivis ettenähtud tervishoiukulud ei peaks põhjendamatult katma rahvusvahelise kaitse taotlejad ise;

Sätted erivajadustega isikute kohta: artiklid 21–24

24. väljendab taas oma tõsist muret seoses haavatavate isikutega (Euroopa ühise varjupaigasüsteemi kohta koostatud esimese arvamuse punktid 29–33) ning tervitab astunud samme kõnealuse küsimusega tegelemiseks. Komitee juhib erilist tähelepanu nende rahvusvahelise kaitset taotlevate isikute tervishoiuvajadustele, kes kannatavad vigastuste, alatoitumise ja psühholoogiliste traumade all. Kuna tervishoiuteenuseid osutatakse sageli kohalikul või piirkondlikul tasandil, tuleks uurida teatud piirkondade olul lasuvat koormust, selgitada selle määr ja seda leevendada;

Nende isikute kohtlemine, kelle puhul on rahvusvahelise kaitse andmisest keeldutud

25. on seisukohal, et nende isikute kohtlemise ühtlustamine, kelle puhul on keeldutud rahvusvahelise kaitse andmisest, võib aidata vähendada teisest rännet. Siiski peab olema võimalik rakendada meetmeid, mis innustaksid neid isikuid vabatahtlikult lahku-ma. Need meetmed ei tohiks mõjutada sellele isikuterühmale osutatavat vajalikku meditsiiniabi ega nende toimetulekut taga-vaid meetmeid;

26. rõhutab, et sunnitud vaesust ning tervishoiuteenuste osuta-misest keeldumist ei tohiks kunagi kasutada väljasaatmisega seotud sisserände- ja varjupaigavaldkonna meetmete rakendamiseks isikute puhul, kelle rahvusvahelise kaitse taotlus on tagasi lükatud;

Alaerialised

27. tervitab asjaolu, et vastuvõtutingimuste direktiivi ja uuesti sõnastatud Euroopa ühise varjupaigasüsteemi II etapi muude va-henditega on loodud selge alaealise määratlus, s.o alla 18 aastane kolmanda riigi kodanik või kodakondsuseta isik. Samuti tervita-takse asjaolu, et iga kõnealune vahend loob alaealiste jaoks täien-davad tagatised. Alaealisena määratletud isik saab neist nõuetest küll kasu, aga kaitse ei ole piisav nende rahvusvahelise kaitse taot-lejate jaoks, kelle vanuse vaidlustab taotlejat vastuvõttev, taotlust menetlev ja selle kohta otsuse langetav liikmesriik või Dublini kri-teeriume kohaldav liikmesriik;

28. märgib, et materiaalsed vastuvõtutingimused on Euroopa ühtse varjupaigasüsteemi esimene osa, millega rahvusvahelise kaitse taotlejad kokku puutuvad. Seepärast on oluline, et kui taot-leja vanus vaidlustatakse, siis koheldakse neid alaealisena seni, kuni nende täisealisus tõestatakse (võttes arvesse teiste rahvusva-helise kaitse taotlejate õigusi ja turvalisust), et neid koheldaks kogu aeg inimlikult ja väärikalt ning et vanuse kindlaksmäärami-se menetlusele kehtiksid õiguslikud tagatised, eriti kui on vaja ka-sutada meditsiinilist läbivaatust. Kui selles etapis määratakse taotleja vanus valesti, siis võidakse alaealistele rahvusvahelise kait-se taotlejatele ebaõiglaselt keelata kõrgemat kaitse taset, mida soo-vitakse Euroopa ühise varjupaigasüsteemi II etapi õigusaktidega alaealiste jaoks sätestada;

29. rõhutab, et mõned kohalikud ja piirkondlikud omavalitsus-ed on äärmiselt suure surve all tagada teenused saatjata või suu-rele hulgale alaealistele, ning soovib, et sellistele omavalitsustele tagataks piisav rahastamine;

Uuesti sõnastatud Dublini määrus

30. märgib, et see määrus on piirkondade jaoks äärmiselt olu-line, kuna Dublini süsteemi kohaselt võib varjupaigataotlejad ta-gasi saata esimesse liikmesriiki, kuhu nad sisenesid, mis avaldab survet liikmesriikidele ja piirkondadele ELi välispiiridel ning olu-lisematele piiriületuskohtadele;

31. toetab eesmärki parandada süsteemi tõhusust, kuid ainult seal, kus see on kooskõlas ühtlustatud vastuvõtutingimuste ning kaitse taotlemise nõuete ja menetluste kohaldamisega. See tagab, et kolmanda riigi kodanikku teise liikmesriiki tagasi saatev liik-mesriik ei riku inimõigusi käsitlevate rahvusvaheliste õigusakti-dega võetud kohustusi, sealhulgas õigust pereelu austamise, lapse parimate huvide ja väljasaatmise lubamatuse, sealhulgas kaudse väljasaatmise lubamatuse põhimõtte austamisele vastavalt Euroo-pa põhiõiguste harta artiklile 19, 1951. aasta ÜRO pagulasseisun-di konventsiooni artiklile 33 ja 1984. aasta ÜRO piinamise vastase konventsiooni artiklile 3. Määruse ettepaneku sätted peaksid jõus-tuma alles pärast vastuvõtutingimuste, varjupaigamenetluse ja miinimumnõuete läbivaadatud direktiivi täielikku rakendamist;

32. tervitab saatjata alaealiste õiguste kaitsmist käsitlevat artiklit 6, milles osaliselt käsitletakse muresid, mida komitee käsitles Euroopa ühise varjupaigasüsteemi kohta koostatud esimese arvamuse punktides 29–33. Tuleks kehtestada tõhusad tagatised teistele haavatavatele inimestele, nagu rasedad naised ja puuetega inimesed. Määruses tuleks käsitleda ka praeguseid puudujääke seoses perekonna ühtsuse säilitamisega;

33. tervitab asjaolu, et artiklis 27 tunnistatakse, et isikut ei või kinni pidada üksnes põhjendusega, et ta on esitanud rahvusvahelise kaitse taotluse. See kajastab komitee üleskutset, mille ta esitas Euroopa ühise varjupaigasüsteemi kohta koostatud esimese arvamuse punktis 16;

34. toetab artiklis 31 pakutud menetlust kõnealuse määruse sätete ajutiseks peatamiseks juhul, kui liikmesriik on eriti kiiret tegutsemist nõudvas olukorras, millega kaasneb eriti suur koormus tema vastuvõtuvõimele;

35. soovib luua ametliku teabevahetuskanali piirkondade ja Euroopa Komisjoni vahel, et juhtida tähelepanu olukordadele, mis võiksid anda põhjust otsustusõiguse kasutamiseks vastavalt artikli 31 lõikele 2, kui tingimused liikmesriigis tervikuna ei vasta artikli 31 lõikes 1 tõendusmaterjalide kohta sätestatud nõuetele. Kuid kõnealuste sätete liigse kasutamise vältimiseks peaks komisjon olukorda hoolikalt jälgima ning kaaluma, kas tegemist on tõepoolest kiiret tegutsemist nõudva olukorraga või kas varjupaigataotlejate vastuvõtu miinimumnõuete direktiivi ja direktiivi 2005/85/EÜ mittejärgimine annab põhjust rikkumismenetluse algatamiseks vastavalt EÜ asutamislepingu artiklile 226;

Uuesti sõnastatud varjupaigamenetluse direktiiv

36. tervitab tunnistust, et vastuvõtunõuete ühtlustamine tuleb siduda kõrgemate nõuetega rahvusvahelise kaitse taotluste menetlemisel. Selle eelis on, et lüheneb otsuse langetamiseks kuluv aeg. Pikad hindamisperioodid võivad avaldada negatiivset mõju tervisele ja vaimsele heaolule, mis võib kaasa tuua kohalike ja piirkondlike vahendite märkimisväärse kulutamise. Isegi kui otsustamist käsitletakse pigem riikliku (kui piirkondliku) süsteemi osana, võivad viivitused kaasa tuua liigse koormuse nende kohalikele või piirkondlikele omavalitsustele, kus toimuvad ülekuulamid ja kohtuistungid;

Uuesti sõnastatud miinimumnõuete direktiiv

37. tervitab tunnistust, et miinimumnõuete ühtlustamine tuleb siduda kõrgemate nõuetega. Arvestades pagulaste küsimusi käsitleva mis tahes õigusakti humanse konteksti, peaksid lahendused ebajärjepidevuse probleemile pagulaste tunnustamisel olema

prioriteetsemad kui lahendused teise rände probleemile, mida põhjustavad erinev sotsiaalkaitse ja tööturule juurdepääs. Rahvusvahelise kaitse andmisest ebaõiglase keeldumise tagajärjed on eriti tõsised;

38. tervitab asjaolu, et täiendavale kaitsele pööratakse rohkem tähelepanu. Eriti tervitab komitee varjupaigapoliitika kava punktis 3.3 riigisisese kaitse kohaldamise parandamisele pööratavat tähelepanu. Sellist alternatiivi ei tohiks kunagi kasutada tagasisaatmise maskeerimiseks;

39. tunnistab, et varjupaigataotluste ja täiendava kaitse kohta otsuste tegemise kvaliteedi parandamisega, mis hõlmab heade tavade levitamist kehtivate õigusaktide ja õigusaktide ettepanekute tõlgendamise kohta, vähendatakse edasikaebuste määra (mis on mõnes riigis kõrge). Need võivad ka kaasa aidata vabatahtlike tagasipöördumiste määra suurenemisele nende isikute puhul, kelle rahvusvahelise kaitse taotlus on tagasi lükatud. Edusammud mõlemas kõnealuses valdkonnas vähendavad piirkondade ebaproportsionaalselt suurt koormust seoses toetuse andmisega riiklikust toetusest kõrvale jäetud isikutele;

40. kordab, et rahvusvahelise õiguse kohaselt on ümberasustatud isikutel õigus taotleda rahvusvahelist kaitset isegi siis, kui nad on sisenenud ELi ebaseaduslikult. Seepärast nõuab komitee, et ELi sisenemise viisi ei tohi kasutada rahvusvahelise kaitse taotlejate vastu, eriti inimkaubanduse ohvrite puhul;

41. märgib, et usaldusvärsus ei kuulu rahvusvahelise ega Euroopa pagulase määratlusse, kuid paljud rahvusvahelise kaitse taotlused lükatakse siiski tagasi usaldusvärsuse põhjustel. Need, kelle rahvusvahelise kaitse taotlus tagasi lükatakse, võivad enne ELi lahkumist vajada märkimisväärset abi kohalikest ja piirkondlikest omavalitsustelt ning seepärast on oluline, et taotlusi ei lükataks alusetult tagasi usaldusvärsuse põhjustel;

42. soovib uuesti sõnastatud miinimumnõuete direktiivis selgemini välja tuua, et usaldusvärsuse sätteid (praegu artikli 4 lõige 5) täiendavad pagulase määratlust. Nende raames kirjeldatakse tingimusi, mille korral isiku tõendamata väited võivad olla vastuvõetavad, andes panuse tõendamisnõuetesse, mis tuleb täita rahvusvahelise kaitse vajaduse tõestamiseks;

Praktiline koostöö

43. rõhutab vajadust võrgustike järele teabevahetuseks ja parimate tavade tutvustamiseks varjupaiga valdkonnas kohalikul ja piirkondlikul tasandil ning selle järele, et nende võrgustike tegevuseks tuleb eraldada piisavad finantsvahendid;

44. tervitab otsust luua Euroopa Varjupaigaküsimuste Tugiamet ning usub, et see annab aktiivse panuse rahvusvaheliste standardite parandamisse ning lähenemisviisi ühtsusesse;

45. on seisukohal, et määruse ettepaneku punktis 17 tuleks muude ühenduse asutuste (artikkel 49) hulgas nimetada Regioonide Komiteed;

46. rõhutab, et oluline on läbi viia teadus- ja võrdlevaid uurin-
gud nii poliitilise kui ka tegeliku tõendusbaasi parandamiseks ning et kohalikel ja piirkondlikel omavalitsustel peaks selles olema võtmeroll. Kohalikke ja piirkondlikke omavalitsusi tuleks mainida seoses teabe ja heade tavade vahetamisega (artikkel 3) ning teabe kogumise ja vahetamisega (artikkel 11);

47. soovib selgust pakutud õigusliku raamistiku ning poliitika kujundamise ja teenuste osutamise tõhususe mõõtmise näitajate kohta;

48. soovib luua kohalike ja piirkondlike omavalitsuste jaoks kättesaadavad rahastamisprogrammid, et parandada üldsuse teadlikkust varjupaigaküsimustest valdkondades, kus see võib parandada kogukonna teabevahetust ja integratsiooni. Kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused ja Regioonide Komitee peaksid nõuandvas kogus esindatud olema;

49. soovib lisaks, et varjupaigaküsimuste tugiametil oleks võtmeroll suhete loomisel kolmandate riikide, valitsusväliste organisatsioonide ja rahvusvaheliste organitega;

50. rõhutab tugevalt kohalike ja piirkondlike omavalitsuste panust varjupaigataotlejate ja pagulaste praktilise juhtimise kõrgete standardite saavutamisse. Lisaks on rahvusvaheliste kaitseprogrammide edendamiseks äärmiselt oluline piiri-, vastuvõtukeskuste ja ümberasustusasutuste töötajate koolituse arendamine;

51. väljendab sügavat muret kohalike ja piirkondlike omavalitsuste esindajate kõrvalejätmise üle haldusnõukogust ning soovib tugevdada varjupaigaküsimuste tugiameti halduskorraldust, kaasates sellesse Regioonide Komitee esindajad, ning sisse viia korrapärased konsultatsioonid;

Vastutuse õiglane jagamine ja solidaarsus ELis

52. märgib, et liikmesriikidevahelist solidaarsust tunnustatakse küll ettepanekute võtmeelemendina, eriti Dublin II määruse muudatusi silmas pidades, kuid ettepanekutega jäetakse liikmesriikidele meetmete rakendamisel siiski märkimisväärne otsustusõigus.

On oluline tunnistada, et vajadus koormuse jagamise ja solidaarsuse järele on nii liikmesriikide vahel kui ka liikmesriikide sees;

53. väljendab taas rahulolu Euroopa Pagulasfondi ja Euroopa Pagulaste Tagasisaatmisfondi pakutava praktilise toetusega liikmesriikidele, nagu komitee väljendas Euroopa ühise varjupaigasüsteemi kohta koostatud esimese aruande punktis 46. Need fondid on eriti olulised vastuvõtutingimuste ja varjupaigamenetluse direktiivide edukaks rakendamiseks. Komitee soovib kinnitust selle kohta, et kohalikele ja piirkondlikele omavalitsustele antakse otsejuurdepääs nimetatud fondidele ning roll fondide kaudu antava toetuse eraldamise järelevalves;

54. tervitab esialgu teatavate ELi juhtumite ühise läbivaatamise võimalust ELis, eeldusel et tagatakse inimõiguste kõrgetasemeline järgimine ning austatakse põhimõtet, et iga juhtumit käsitletakse eraldi;

Solidaarsus kolmandate riikidega

55. rõhutab vabatahtliku ümberasumise olulisust ja tervitab asjaomaseid parandusettepanekuid. Komitee soovib kinnitust, et luuakse mehhanismid kohalike ja piirkondlike omavalitsustega sellel teemal konsulteerimiseks, arvestades nende olulist rolli pagulaste ja teiste rahvusvahelise kaitse alla võetud isikute edukas integreerimises. Komitee märgib, et hea juhtimise korral võimaldab vabatahtlik ümberasumine piirkondadel konstruktiivselt juhitud rändest kasu saada;

Euroopa Liidu ühise ümberasustamisprogrammi loomine

56. tervitab komisjoni asjaomaseid teatiseid ning leiab, et see algatus suurendab solidaarsust ümberasustamistavades ja parandab standardeid kõigis liikmesriikides, eelkõige kohalike omavalitsuste rolli osas ümberasustamisel ja ümberasustatud isikute vastuvõtmisel ja integreerimisel;

57. tervitab eriti ümberasustamise eksperdirühma edasiarendamist, rõhutab kohalike ja piirkondlike omavalitsuste olulist rolli vastuvõtmisel ja ümberasustamisel ning toonitab, et omavalitsuste panust vajaduste ja iga-aastaste prioriteetide määramisesse ja heade tavade tutvustamisse tuleks tunnustada selle sidusrühma eksperditeadmistena;

58. nõuab, et kohalikele ja piirkondlikele omavalitsustele, kel on võtmeroll ELi ümberasustamisprogrammi edukal rakendamisel, tagataks piisavad vahendid ümberasustatud isikute toetuseks ette nähtud Euroopa Komisjoni vahenditest.

II. MUUDATUSETTEPANEKUD

Muudatusettepanek 1

Vastuvõtutingimuste direktiivi ettepanek (KOM(2008) 815) – artikli 2 punkt c

Komisjoni ettepaneku tekst	Regioonide Komitee muudatusettepanek
„pereliikmed” – järgmised taotleja perekonnaliikmed, kes viibivad rahvusvahelise kaitse taotluse esitamise ajal samas liikmesriigis eeldusel, et perekond oli olemas juba päritoluriigis:	„pereliikmed” – järgmised taotleja perekonnaliikmed, kes viibivad rahvusvahelise kaitse taotluse esitamise ajal samas liikmesriigis eeldusel, et perekond oli olemas juba päritoluriigis:
i) varjupaigataotleja abikaasa või temaga püsivas suhtes olev vabaabielukaaslane, kui asjaomase liikmesriigi õigusaktide või tava kohaselt koheldakse vabaabielupaare välismaalasi käsitlevate õigusaktide alusel võrdväärselt abielus paaridega;	i) varjupaigataotleja abikaasa või temaga püsivas suhtes olev vabaabielukaaslane, kui asjaomase liikmesriigi õigusaktide või tava kohaselt koheldakse vabaabielupaare välismaalasi käsitlevate õigusaktide alusel võrdväärselt abielus paaridega;
ii) alapunktis i osutatud paaride või taotleja alaealsed lapsed tingimusel, et nad ei ole abielus, sõltumata sellest, kas siseriikliku õiguse tähenduses on nad sündinud abielust või väljaspool abielu või on nad lapsendatud;	ii) alapunktis i osutatud paaride või taotleja alaealsed lapsed tingimusel, et nad ei ole abielus ja on ülalpeetavad, sõltumata sellest, kas siseriikliku õiguse tähenduses on nad sündinud abielust või väljaspool abielu või on nad lapsendatud;
iii) punktis i osutatud paaride või taotleja abielus alaealsed lapsed, sõltumata sellest, kas siseriikliku õiguse tähenduses on nad sündinud abielust või väljaspool abielu või on nad lapsendatud, kui nende huvides on elada koos taotlejaga;	iii) punktis i osutatud paaride või taotleja abielus alaealsed lapsed, sõltumata sellest, kas siseriikliku õiguse tähenduses on nad sündinud abielust või väljaspool abielu või on nad lapsendatud, kui nende huvides on elada koos taotlejaga;
iv) taotleja ema, isa või eestkostja, kui taotleja on alaealine ega ole abielus või kui ta on alaealine ja abielus, kuid tema huvides on elada koos oma isa/ema või eestkostjaga;	iv) iii) taotleja ema, isa või eestkostja, kui taotleja on alaealine ega ole abielus või kui ta on alaealine ja abielus, kuid tema huvides on elada koos oma isa/ema või eestkostjaga;
v) taotleja alaealsed õed ja vennad, kes ei ole abielus, kui taotleja on alaealine ega ole abielus või kui tema või tema õed ja vennad on alaealsed ja abielus, kuid nendest ühe või enama huvides on elada koos;	v) iv) taotleja alaealsed õed ja vennad, kes ei ole abielus, kui taotleja on alaealine ega ole abielus või kui tema või tema õed ja vennad on alaealsed ja abielus, kuid nendest ühe või enama huvides on elada koos;

Motivatsioon

Euroopa Komisjoni ettepanekuga nähakse ette perekonna mõiste laiendamine. Seeläbi suureneks oluliselt isikute ring, kellel on õigus ülalpidamisele. Seetõttu tuleks säilitada algselt ettenähtud õigustatud isikute ring.

Muudatusettepanek 2

Vastuvõtutingimuste direktiivi ettepanek (KOM(2008) 815) – artikkel 6 – uus lõige 1

Komisjoni ettepaneku tekst	Regioonide Komitee muudatusettepanek
	1. Liikmesriigid peavad tagama üksikisikute õiguskindluse, nii et oleks tagatud ka ilma isikut tõendavate dokumentideta varjupaigataotlejate igast aspektist inimlik ning õiguskindluse põhimõttele vastav kohtlemine. Vale või väljamõeldud identiteedi kasutamise või võltsitud, valede või kehtetute dokumentide esitamisest tulenevad tagajärjed tuleb sätestada vastavates rahvusvahelise kaitse taotlemise kriteeriume käsitlevates õigusaktides.

Motivatsioon

Seni, kuni isiku identiteet ei ole kindlalt välja selgitatud, on oluline tagada igale varjupaigataotlejale õiguskindlusele vastav kohtlemine. Tähtis on alustada artiklit selle väga olulise seisukohaga, mis põhineb inimväärikusel ja kõigi inimeste võrdväärsuse põhimõttel.

Muudatusettepanek 3

Vastuvõtutingimuste direktiivi ettepanek (KOM(2008) 815) – artikli 15 lõige 4

Komisjoni ettepaneku tekst	Regioonide Komitee muudatusettepanek
Tööturupoliitikaga seotud põhjustel võivad liikmesriigid eelistada ELi kodanikke ja Euroopa Majanduspiirkonna lepingu osalisriikide kodanikke, samuti seaduslikult nende territooriumidel elavaid kolmandate riikide kodanikke.	Tööturupoliitikaga seotud põhjustel võivad liikmesriigid eelistada ELi kodanikke ja Euroopa Majanduspiirkonna lepingu osalisriikide kodanikke, samuti seaduslikult nende territooriumidel elavaid kolmandate riikide kodanikke.

Motivatsioon

Arvestades Euroopa Komisjoni ettepanekut piiramatul juurdepääsu kohta tööturule, peab kindlasti alles jääma võimalus eelistada oma riigi kodanikke ning ELi ja Euroopa Majanduspiirkonna kodanikke. Seepärast peaks säilima direktiivi praeguse versiooni artikli 15 lõige 4.

Muudatusettepanek 4

Vastuvõtutingimuste direktiivi ettepanek (KOM(2008) 815) – artikkel 20 – uued lõiked 6, 7, ja 8

Komisjoni ettepaneku tekst	Regioonide Komitee muudatusettepanek
	6. Liikmesriigid ei või kitsendada ega tühistada nende isikute materiaalseid vastuvõtutingimusi, kelle puhul on keeldunud rahvusvahelise kaitse andmisest, enne kui on olemas plaanid nende väljasaatmiseks või vabatahtlikuks tagasipöördumiseks. 7. Sunnitud vaesust või selle ohtu ei või kunagi kasutada selleks, et sundida oma päritoluriiki tagasi pöörduma isikuid, kelle puhul on keeldunud kaitse andmisest. 8. Esmaste tervishoiuteenuste osutamisest keeldumist või ähvardust sellest keelduda ei või kunagi kasutada selleks, et sundida oma päritoluriiki tagasi pöörduma isikuid, kelle puhul on keeldunud kaitse andmisest.

Motivatsioon

Nimetatud sätted on vajalikud selleks, et tagada kooskõla Euroopa inimõiguste standarditega, eelkõige Euroopa inimõiguste konventsiooni artikliga 3. Materiaalsete vastuvõtutingimuste kitsendamine ja tühistamine ajendavad isikuid, kelle puhul on keeldunud rahvusvahelise kaitse andmisest, lõpetama kontaktid vastuvõtva liikmesriigiga; see võib takistada väljasaatmist ja innustada ebaseaduslikku töötamist. Rahvusvahelise kaitse taotlejate, kelle puhul on rahvusvahelise kaitse andmisest keeldunud, materiaalseid vastuvõtutingimuste säilitamise finantsmõju innustab liikmesriike parandama oma väljasaatmismenetlusi ning vabatahtliku tagasipöördumise skeeme (vaesust ja tervishoiuteenuste osutamisest keeldumist ei saa käsitleda tõeliselt vabatahtliku tagasipöördumise innustamisena; need on sunnitud tagasipöördumise ebaseaduslikud vormid). Tööturule juurdepääsu võimaldamine rahvusvahelise kaitse taotlejatele hiljemalt kuue kuu möödumisel pärast ELi saabumist võib aidata kaasa maksutulu suurenemisele.

Esmaste tervishoiuteenuste osutamine isikutele, kelle puhul on rahvusvahelise kaitse andmisest keeldutud, on vajalik ka rahvatervise kaitsmise huvides. Veelgi enam, tavaliselt satuvad isikud, kelle puhul on keeldutud esmaste tervishoiuteenuste osutamisest, haiglasse ägenenud sümptomitega. See avaldab suuremat survet tervishoiu eelarvetele, mida paljudes liikmesriikides hallatakse piirkondlikul tasandil.

Muudatusettepanek 5

Vastuvõtutingimuste direktiivi ettepanek (KOM(2008) 815) – artikli 20 lõige 1

Komisjoni ettepaneku tekst	Regioonide Komitee muudatusettepanek
Liikmesriigid võivad materiaalseid vastuvõtutingimusi kitsendada, kui varjupaigataotleja:	Liikmesriigid võivad materiaalseid vastuvõtutingimusi kitsendada <u>või tühistada</u> , kui varjupaigataotleja:
a) lahkub pädeva asutuse määratud elukohast sellele teatamata või ilma pädeva asutuse loata, kui on nõutav sellise loa taotlemine, või	a) lahkub pädeva asutuse määratud elukohast sellele teatamata või ilma pädeva asutuse loata, kui on nõutav sellise loa taotlemine, või
b) ei täida aruandekohustusi või teabe andmise nõuet või nõuet ilmuda siseriiklikus õiguses sätestatud mõistliku aja jooksul varjupaigamenetlusega seoses isiklikele vestlustele või	b) ei täida aruandekohustusi või teabe andmise nõuet või nõuet ilmuda siseriiklikus õiguses sätestatud mõistliku aja jooksul varjupaigamenetlusega seoses isiklikele vestlustele või
c) on selles liikmesriigis juba esitanud varjupaigataotluse.	c) on selles liikmesriigis juba esitanud varjupaigataotluse.

Motivatsioon

Komisjoni ettepanekuga piiratakse väga tugevalt võimalusi vastuvõtutingimusi tühistada. Sel viisil ei ole enam võimalik ergutada varjupaigataotlejaid varjupaigamenetluses aktiivselt osalema. Seepärast tuleks praegune säte säilitada.

Muudatusettepanek 6

Vastuvõtutingimuste direktiivi ettepanek (KOM(2008) 815) – artikli 21 lõige 2

Komisjoni ettepaneku tekst	Regioonide Komitee muudatusettepanek
2. Liikmesriigid kehtestavad siseriiklikus õiguses menetlused, et selgitada kohe pärast rahvusvahelise kaitse taotluse esitamist välja, kas taotlejal on erivajadusi ja näidata ära selliste vajaduste laad. Kehtestatavate menetlustega tagatakse toetus erivajadustega isikutele kogu varjupaigamenetluse jooksul ja nähakse ette nende olukorra asjakohane järelvalve.	2. a) Liikmesriigid kehtestavad siseriiklikus õiguses menetlused, et selgitada kohe pärast rahvusvahelise kaitse taotluse esitamist välja, kas taotlejal on erivajadusi ja näidata ära selliste vajaduste laad. Kehtestatavate menetlustega tagatakse toetus erivajadustega isikutele kogu varjupaigamenetluse jooksul ja nähakse ette nende olukorra asjakohane järelvalve. b) <u>Rahvusvahelise kaitse taotleja vanuse vaidlustamise korral kohtleb liikmesriik taotlejat alaealisena, kuni tõestatakse, et taotleja on täisealine (võttes arvesse teiste rahvusvahelise kaitse taotlejate õigusi ja ohutust).</u> c) <u>Liikmesriigid peavad tagama piisavate õiguslike tagatiste rakendamise vanuse kindlaksmääramise menetlustele, eriti kui on vaja kasutada meditsiinilist läbivaatust.</u> d) <u>Saatjata alaealiste igasugune läbivaatus peab toimuma direktiivi 2005/85/EÜ artikli 17 sätteid piiramata.</u>

Motivatsioon

See on vajalik tagamaks, et alaealistele ei keelata ebaõiglaselt kõrgemat kaitse taset, mis on sätestatud Euroopa ühise varjupaigasüsteemi II ettepanekutes. On oluline, et vanuse kindlaksmääramisel on selles etapis piisavad tagatised, kuna vastuvõtutingimusedirektiivi sätted kohalduvad otseselt ka nõukogu määrusele 343/2003/EÜ (Dublini määrusele) (preambul, põhjendus 9). Nimetatud sätted peaksid viitama ka saatjata alaealisi käsitlevatele üksikasjalikele sätetele kehtiva direktiivi 2005/85/EÜ artiklis 17 (varjupaigamenetluse direktiiv) või selle asendavas artiklis.

Muudatusettepanek 7

Uuesti sõnastatud Dublini määrus (KOM(2008) 820 lõplik) – artikkel 31

Komisjoni ettepaneku tekst	Regioonide Komitee muudatusettepanek
1. Kui liikmesriik on eriti kiiret tegutsemist nõudvas olukorras, millega kaasneb eriti suur koormus tema vastuvõtuvõimele, varjupaigasüsteemile või infrastruktuurile ning rahvusvahelise kaitse taotlejate üleandmine sellele liikmesriigile kooskõlas käesoleva määrusega võib seda koormust veelgi suurendada, võib ta paluda kõnealune üleandmine peatada. Palve esitatakse komisjonile. Palves esitatakse selle aluseks olevad põhjused ja eelkõige järgmine teave: a) sellise eriti kiiret tegutsemist nõudva olukorra üksikasjalik kirjeldus, millega kaasneb eriti suur koormus palve esitajaks oleva liikmesriigi vastuvõtuvõimele, varjupaigasüsteemile või infrastruktuurile, sealhulgas asjakohane statistika ja tõendusmaterjal; b) olukorra tõenäolise lühiajalise arengu põhjendatud prognoos; c) põhjendatud selgitus täiendava koormuse kohta, mida rahvusvahelise kaitse taotlejate üleandmine käesoleva määruse kohaselt võiks palve esitajaks oleva liikmesriigi vastuvõtuvõimele, varjupaigasüsteemile või infrastruktuurile põhjustada, sealhulgas asjakohane statistika ja muu tõendusmaterjal. 2. Kui komisjon on seisukohal, et mõnes liikmesriigis valitsev olukord võib kaasa tuua selle, et rahvusvahelise kaitse taotlejatele pakutava kaitse tase ei vasta ühenduse õigusaktides sätestatule, eelkõige direktiivile [.../.../EÜ], millega sätestatakse varjupaigataotlejate vastuvõtu miinimumnõuded, ning direktiivile 2005/85/EÜ, võib ta lõikes 4 sätestatud korras otsustada peatada taotlejate üleandmise sellele liikmesriigile käesoleva määruse kohaselt. 3. Kui liikmesriik tunneb muret, et mõnes liikmesriigis valitsev olukord võib kaasa tuua selle, et rahvusvahelise kaitse taotlejatele pakutava kaitse tase ei vasta ühenduse õigusaktides sätestatule, eelkõige direktiivile [.../.../EÜ], millega sätestatakse varjupaigataotlejate vastuvõtu miinimumnõuded, ning direktiivile 2005/85/EÜ, võib ta esitada palve peatada taotlejate üleandmine sellele liikmesriigile käesoleva määruse kohaselt.	1. Kui liikmesriik on eriti kiiret tegutsemist nõudvas olukorras, millega kaasneb eriti suur koormus tema vastuvõtuvõimele, varjupaigasüsteemile või infrastruktuurile ning rahvusvahelise kaitse taotlejate üleandmine sellele liikmesriigile kooskõlas käesoleva määrusega võib seda koormust veelgi suurendada, võib ta paluda kõnealune üleandmine peatada. Palve esitatakse komisjonile. Palves esitatakse selle aluseks olevad põhjused ja eelkõige järgmine teave: a) sellise eriti kiiret tegutsemist nõudva olukorra üksikasjalik kirjeldus, millega kaasneb eriti suur koormus palve esitajaks oleva liikmesriigi vastuvõtuvõimele, varjupaigasüsteemile või infrastruktuurile, sealhulgas asjakohane statistika ja tõendusmaterjal; b) olukorra tõenäolise lühiajalise arengu põhjendatud prognoos; c) põhjendatud selgitus täiendava koormuse kohta, mida rahvusvahelise kaitse taotlejate üleandmine käesoleva määruse kohaselt võiks palve esitajaks oleva liikmesriigi vastuvõtuvõimele, varjupaigasüsteemile või infrastruktuurile põhjustada, sealhulgas asjakohane statistika ja muu tõendusmaterjal. 2. Kui komisjon on seisukohal, et mõnes liikmesriigis valitsev olukord võib kaasa tuua selle, et rahvusvahelise kaitse taotlejatele pakutava kaitse tase ei vasta ühenduse õigusaktides sätestatule, eelkõige direktiivile [.../.../EÜ], millega sätestatakse varjupaigataotlejate vastuvõtu miinimumnõuded, ning direktiivile 2005/85/EÜ, võib ta lõikes 4 sätestatud korras otsustada peatada taotlejate üleandmise sellele liikmesriigile käesoleva määruse kohaselt. 3. Kui liikmesriik tunneb muret, et mõnes liikmesriigis valitsev olukord võib kaasa tuua selle, et rahvusvahelise kaitse taotlejatele pakutava kaitse tase ei vasta ühenduse õigusaktides sätestatule, eelkõige direktiivile [.../.../EÜ], millega sätestatakse varjupaigataotlejate vastuvõtu miinimumnõuded, ning direktiivile 2005/85/EÜ, võib ta esitada palve peatada taotlejate üleandmine sellele liikmesriigile käesoleva määruse kohaselt.

Komisjoni ettepaneku tekst	Regioonide Komitee muudatusettepanek
Palve esitatakse komisjonile. Palves esitatakse selle aluseks olevad põhjused ning eelkõige üksikasjalik teave kõnealuses liikmesriigis valitseva olukorra kohta, mis osutab võimalikule mittevastavusele ühenduse õigusaktidega, eelkõige direktiiviga [.../.../EÜ], millega sätestatakse varjupaigataotlejate vastuvõtu miinimumnõuded, ja direktiiviga 2005/85/EÜ.	Palve esitatakse komisjonile. Palves esitatakse selle aluseks olevad põhjused ning eelkõige üksikasjalik teave kõnealuses liikmesriigis valitseva olukorra kohta, mis osutab võimalikule mittevastavusele ühenduse õigusaktidega, eelkõige direktiiviga [.../.../EÜ], millega sätestatakse varjupaigataotlejate vastuvõtu miinimumnõuded, ja direktiiviga 2005/85/EÜ.
4. Pärast lõike 1 või 3 kohase palve saamist või omal algatusel vastavalt lõikele 2 võib komisjon otsustada peatada taotlejate üleandmise sellele liikmesriigile käesoleva määruse kohaselt. Selline otsus tuleb teha võimalikult kiiresti ja hiljemalt ühe kuu jooksul pärast palve saamist. Üleandmise peatamise otsuses esitatakse selle aluseks olevad põhjused ja eelkõige järgmine teave: a) hinnang asjakohastele asjaoludele liikmesriigis, kelle suhtes võidakse üleandmised peatada; b) hinnang selle kohta, kuidas üleandmise peatamine võib mõjutada teisi liikmesriike; c) üleandmise peatamise kavandatav kuupäev; d) peatamisega seotud eritingimused. 5. Komisjon teatab nõukogule ja liikmesriikidele otsusest peatada taotlejate üleandmine asjaomasele liikmesriigile käesoleva määruse kohaselt. Iga liikmesriik võib ühe kuu jooksul teatise saamisest suunata komisjoni otsuse arutamiseks nõukogule. Nõukogu võib ühe kuu jooksul alates kuupäevast, mil liikmesriik suunas otsuse nõukogule arutamiseks, teha kvalifitseeritud häälteenamusega teistsuguse otsuse. 6. Pärast komisjoni otsust peatada üleandmised teatavale liikmesriigile vastutavad teised liikmesriigid, kus viibivad taotlejad, kelle üleandmine on peatatud, selliste isikute rahvusvahelise kaitse taotluse läbivaatamise eest. Otsuses peatada üleandmised teatavale liikmesriigile võetakse asjakohaselt arvesse vajadust tagada alaealiste ja perekonna ühtsuse kaitse. 7. Lõike 1 kohases otsuses peatada üleandmised teatavale liikmesriigile põhjendatakse abi, mida selle liikmesriigi abitaotluse alusel antakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsuse 573/2007/EÜ artiklis 5 sätestatud erakorraliste meetmete jaoks.	4. Kui kohalik või piirkondlik omavalitsus on mures selle pärast, et ta on eriti kiiret tegutsemist nõudvas olukorras, millega kaasneb ebaproportsionaalselt suur koormus tema vastuvõtuvõimele, varjupaigastustele või infrastruktuurile võrreldes liikmesriigiga tervikuna, ning ta ei täida lõikes 1 määratletud kaasatuse piirmäära, võib omavalitsus esitada komisjonile ametliku taotluse kasutada oma otsustusõigust vastavalt lõikele 2. 45. Pärast lõike 1 või 3 kohase palve saamist või omal algatusel vastavalt üksnes lõikele 2 või lõikele 2 koos lõikega 4 võib komisjon otsustada peatada taotlejate üleandmise sellele liikmesriigile käesoleva määruse kohaselt. Selline otsus tuleb teha võimalikult kiiresti ja hiljemalt ühe kuu jooksul pärast palve saamist. Üleandmise peatamise otsuses esitatakse selle aluseks olevad põhjused ja eelkõige järgmine teave: a) hinnang asjakohastele asjaoludele liikmesriigis, kelle suhtes võidakse üleandmised peatada; b) hinnang selle kohta, kuidas üleandmise peatamine võib mõjutada teisi liikmesriike; c) üleandmise peatamise kavandatav kuupäev; d) peatamisega seotud eritingimused. 56. Komisjon teatab nõukogule ja liikmesriikidele otsusest peatada taotlejate üleandmine asjaomasele liikmesriigile käesoleva määruse kohaselt. Iga liikmesriik võib ühe kuu jooksul teatise saamisest suunata komisjoni otsuse arutamiseks nõukogule. Nõukogu võib ühe kuu jooksul alates kuupäevast, mil liikmesriik suunas otsuse nõukogule arutamiseks, teha kvalifitseeritud häälteenamusega teistsuguse otsuse. 67. Pärast komisjoni otsust peatada üleandmised teatavale liikmesriigile vastutavad teised liikmesriigid, kus viibivad taotlejad, kelle üleandmine on peatatud, selliste isikute rahvusvahelise kaitse taotluse läbivaatamise eest. Otsuses peatada üleandmised teatavale liikmesriigile võetakse asjakohaselt arvesse vajadust tagada alaealiste ja perekonna ühtsuse kaitse. 78. Lõike 1 kohases otsuses peatada üleandmised teatavale liikmesriigile põhjendatakse abi, mida selle liikmesriigi abitaotluse alusel antakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsuse 573/2007/EÜ artiklis 5 sätestatud erakorraliste meetmete jaoks.

Komisjoni ettepaneku tekst	Regioonide Komitee muudatusettepanek
8. Üleandmised võib peatada kuni kuueks kuuks. Kui meetmete võtmise põhjused on kuue kuu pärast endiselt alles, võib komisjon asjaomase liikmesriigi lõikes 1 osutatud taotluse alusel või omal algatusel otsustada pikendada nende kohaldamist veel kuue kuu võrra. Sellisel juhul kohaldatakse lõiget 5.	89. Üleandmised võib peatada kuni kuueks kuuks. Kui meetmete võtmise põhjused on kuue kuu pärast endiselt alles, võib komisjon asjaomase liikmesriigi lõikes 1 osutatud taotluse alusel või omal algatusel otsustada pikendada nende kohaldamist veel kuue kuu võrra. Sellisel juhul kohaldatakse lõiget 5.
9. Käesolevas artiklis sätestatud ei või tõlgendada selliselt, et see võimaldaks liikmesriikidel kalduda kõrvale nende üldisest kohustusest võtta kõik vajalikud üldised ja konkreetsed meetmed, mille abil tagatakse ühenduse varjupaigaõigusest, eelkõige käesolevast määrusest, direktiivist [.../.../EÜ], millega sätestatakse varjupaigataotlejate vastuvõtu miinimumnõuded, ja direktiivist 2005/85/EÜ tulenevate kohustuste täitmine.	910. Käesolevas artiklis sätestatud ei või tõlgendada selliselt, et see võimaldaks liikmesriikidel kalduda kõrvale nende üldisest kohustusest võtta kõik vajalikud üldised ja konkreetsed meetmed, mille abil tagatakse ühenduse varjupaigaõigusest, eelkõige käesolevast määrusest, direktiivist [.../.../EÜ], millega sätestatakse varjupaigataotlejate vastuvõtu miinimumnõuded, ja direktiivist 2005/85/EÜ tulenevate kohustuste täitmine.

Motivatsioon

Kõnealuses muudatusettepanekus käsitletakse olukorda, kus teatud piirkonnad võivad olla silmitsi ebaproportsionaalselt suure koormusega võrreldes nende liikmesriigiga tervikuna ning kus liikmesriik ei saa osa artikli 31 lõikes 1 sätestatud, sest olukord kogu tema territooriumil ei ole piisavalt tõsine. Erinevalt kehtiva artikli 31 lõikest 1 ei ole tegemist otsese taotlusega üleandmise peatamiseks, vaid taotlusega komisjonile otsustusõiguse kasutamiseks vastavalt artikli 31 lõikele 2. Seepärast tunnustatakse muudatusettepanekus kohalike ja piirkondlike omavalitsuste tähtsust, ilma et neid üritataks liikmesriikidega võrdsustada.

Muudatusettepanek 8

Euroopa Varjupaigaküsimuste Tugiameti määrus (KOM(2009) 66 lõplik) – artikli 11 lõige 1

Komisjoni ettepaneku tekst	Regioonide Komitee muudatusettepanek
1. Amet korraldab, kooskõlastab ja soodustab kogu varjupaigaküsimusi käsitleva <i>acquis communautaire</i> 'i rakendamise-ga seotud teabevahetust varjupaigaküsimustega tegelevate riiklike ametiasutuste vahel ning komisjoni ja nimetatud asutuste vahel. Sel eesmärgil võib amet koostada andmebaase, mis sisaldavad faktilist, juriidilist või kohtupraktikat käsitlevat teavet riiklike, ELi või rahvusvaheliste varjupaigalaaste õigusaktide kohta.	1. Amet korraldab, kooskõlastab ja soodustab kogu varjupaigaküsimusi käsitleva <i>acquis communautaire</i> 'i rakendamise-ga seotud teabevahetust varjupaigaküsimustega tegelevate riiklike ametiasutuste vahel ning komisjoni ja nimetatud asutuste vahel, sealhulgas kohalikul ja piirkondlikul tasandil. Sel eesmärgil võib amet koostada andmebaase, mis sisaldavad faktilist, juriidilist või kohtupraktikat käsitlevat teavet riiklike, ELi või rahvusvaheliste varjupaigalaaste õigusaktide kohta.

Motivatsioon

Suur osa varjupaigapoliitikast viiakse ellu piirkondlikul tasandil ning seoses teabe kogumise ja vahetamisega on oluline piirkondade vahetu konsulteerimine.

Muudatusettepanek 9

Euroopa Varjupaigaküsimuste Tugiameti määrus (KOM(2009) 66 lõplik) – artikli 25 lõige 3

Komisjoni ettepaneku tekst	Regioonide Komitee muudatusettepanek
3. Haldusnõukogu võib kutsuda oma koosolekutele vaatlejatena isikuid, kelle seisukoht tundub talle oluline.	3. Haldusnõukogu võib kutsuda oma koosolekutele vaatlejatena isikuid, kelle seisukoht tundub talle oluline. <u>Kui kaalul on kohalikud ja piirkondlikud huvid, kutsutakse koosolekule Regioonide Komitee esindaja.</u>

Motivatsioon

Muudatusettepanekuga tunnistatakse kohalike ja piirkondlike omavalitsuste tähtsust seoses varjupaigapoliitikaga.

Muudatusettepanek 10

Euroopa Varjupaigaküsimuste Tugiameti määrus (KOM(2009) 66 lõplik) – artikli 30 lõige 9

Komisjoni ettepaneku tekst	Regioonide Komitee muudatusettepanek
9. Täitevkomitee võib kutsuda oma koosolekutele isikuid, kelle seisukoht tundub talle oluline.	9. Täitevkomitee võib kutsuda oma koosolekutele isikuid, kelle seisukoht tundub talle oluline. <u>Kui kaalul on kohalikud ja piirkondlikud huvid, kutsutakse koosolekule Regioonide Komitee esindaja.</u>

Motivatsioon

Muudatusettepanek kehtib paralleelselt muudatusettepanekuga artikli 25 lõike 3 kohta, et tagada piirkondade eksperditeadmiste ja kogemuste täielik arvestamine ja kasutamine.

Muudatusettepanek 11

Euroopa Varjupaigaküsimuste Tugiameti määrus (KOM(2009) 66 lõplik) – artikli 32 lõige 1

Komisjoni ettepaneku tekst	Regioonide Komitee muudatusettepanek
1. Amet teeb tihedat koostööd varjupaigapoliitikas riiklikul, ELi või rahvusvahelisel tasandil tegutsevate valitsusväliste organisatsioonide ja kodanikuühiskonna organisatsioonidega ning moodustab sellise koostöö jaoks nõuandva kogu.	1. Amet teeb tihedat koostööd varjupaigapoliitikas <u>piirkondlikul</u> , riiklikul, ELi või rahvusvahelisel tasandil tegutsevate valitsusväliste organisatsioonide ja kodanikuühiskonna organisatsioonidega ning moodustab sellise koostöö jaoks nõuandva kogu.

Motivatsioon

Ka selle muudatusettepanekuga tunnistatakse piirkondlike omavalitsuste tähtsust seoses varjupaigapoliitikaga.

Brüssel, 7. oktoober 2009

Regioonide Komitee
president
Luc VAN DEN BRANDE

Regioonide Komitee arvamused teemal „Mikrokrediidirahastu „Progress”

(2010/C 79/12)

REGIOONIDE KOMITEE

- toetab komisjoni ja Euroopa Investeeringupanga (EIP) vahetut tegevust tagamaks Euroopa Liidu vahendite tõhusa kasutamise, et aidata ettevõtteid käesoleval piiratud likviidsuse perioodil. Komitee rõhutab, et hiljutine finantskriis on väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete (VKEd) ja mikroettevõtete jaoks kaasa toonud krediidikitsikuse, mis ühelt poolt süvendab majanduslangust ja teiselt poolt takistab majanduse hilisemat elavnemist;
- väljendab muret seoses sellega, et 100 miljoni euro ümberjaotamine programmist PROGRESS uuele mikrokrediidirahastule „Progress” võib ohustada programmi eesmärgi, mõju ja tõhusust, ning kutsub komisjoni üles kaaluma muu asjakohase rahastamise võimalusi rahastu elluviimiseks;
- kutsub komisjoni üles ratsionaliseerima Euroopa Liidu olemasolevaid algatusi ning selgitama sidusust uue mikrokrediidirahastu „Progress” ja teiste Euroopa Liidu finantsinstrumentide, eelkõige selliste programmide nagu PROGRESS, ESF, JASMINE, JEREMIE ja CIP vahel;
- soovib komisjonil täpsemalt eristada eri sihtrühmi ning käsitleda töötuid ja ebasoodsas olukorras olevaid inimesi, sh noori, naisi, eakaid inimesi ja etniliste vähemuste kogukondi sihtrühmadena ning anda neile rühmadele eriline ja asjakohane positsioon mikrokrediitidega seotud programmides ja algatustes;
- tuletab komisjonile ja EIP gruppidele meelde, et mikrokrediidirahastu on tõhusam, kui seda koordineeritakse ja rakendatakse kõrvuti Euroopa olemasolevate finantsinstrumentide ning liikmesriikide kohalike ja piirkondlike programmidega.

Raportöör: David Parsons (UK/EPP), Leicestershire'i krahvkonnakoogu juhataja

Viitedokumendid

Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsus, millega luuakse ELi tööhõive elavdamise ja sotsiaalse kaasamise mikrokrediidirahastu (mikrokrediidirahastu „Progress“)

KOM(2009) 333 lõplik

ning

Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsus, millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsust nr 1672/2006/EÜ, millega kehtestatakse ühenduse tööhõive ja sotsiaalse solidaarsuse programm Progress

KOM(2009) 340 lõplik

I. POLIITILISED SOOVITUSED

REGIOONIDE KOMITEE

Meetmete vajadus

1. toetab komisjoni ja Euroopa Investeeringuspanga (EIP) vahetut tegevust tagamaks Euroopa Liidu vahendite tõhusa kasutamise, et aidata ettevõtteid käesoleval piiratud likviidsuse perioodil. Komitee rõhutab, et hiljutine finantskriis on väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete (VKEd) ja mikroettevõtete jaoks kaasa toonud krediitkitsikuse, mis ühelt poolt süvendab majanduslangust ja teiselt poolt takistab majanduse hilisemat elavnemist;

2. tunnistab, et finantsperspektiiv 2007–2013 piirab komisjoni võimalusi eraldada uusi vahendeid väljapakutud uuele mikrokrediidirahastule „Progress“;

3. väljendab muret seoses sellega, et 100 miljoni euro ümberjaotamine programmist PROGRESS uuele mikrokrediidirahastule „Progress“ võib ohustada programmi eesmärgi, mõju ja tõhusust, ning kutsub komisjoni üles kaaluma muu asjakohase rahastamise võimalusi rahastu elluviimiseks;

4. juhib komisjoni tähelepanu sellele, et väljapakutud 100 miljoni euro suuruse mikrokrediidirahastu „Progress“ ei ole tõenäoliselt piisav pakkumaks 500 miljoni euro ulatuses täiendavaid vahendeid, mis on vajalikud selleks, et leevendada praegusi laenupiiranguid, edendada väikerahastamist ja vastata nõudluse praegusele tasemele;

5. tervitab asjaolu, et mikrokrediidirahastu „Progress“ tegevus on kooskõlas subsidiaarsuse põhimõttega ja täiendab seega liikmesriikide või kohalike ja piirkondlike omavalitsuste mikrokrediitiasutusi;

6. juhib tähelepanu sellele, et rohkem kui 90 % Euroopa Liidu ettevõtetest on mikroettevõtted ja et kõnealuste ettevõtete suurim innovatsioonitakistus tuleneb piiratud juurdepääsust mikrokrediidile;

7. nõustub, et enamik ebasoodsas olukorras olevatele inimestele antavatest mikrokrediitidest Euroopa Liidus pärineb mittekaubanduslikest mikrokrediitiasutustest ja et kõnealuseid krediitipakkumaid tuleks täiendavalt toetada, et vastata nõudluse praegusele tasemele;

8. leiab, et komisjoni jõupingutused mikrokrediidi arendamisel Euroopa Liidus osutuvad kasulikus vahendiks, mis võimaldab traditsioonilistelt krediititurgudelt väljatõrjututel alustada uusi ettevõtteid ja toetada töökohtade loomist;

9. avaldab kahetsust, et komisjoni poolt läbi viidud eelhindamise käigus ei võetud täielikult arvesse kohalike ja piirkondlike omavalitsuste rolli ja nende avaldavat mõju;

Keskendumine elluviimisele

10. kutsub komisjoni üles suunama oma tegevuse eelkõige teadmistemahukatele uuendusmeelsetele mikroettevõtetele eesmärgiga edendada uuendustegevust ja tootlikkust Euroopa Liidus;

11. kutsub komisjoni üles ratsionaliseerima Euroopa Liidu olemasolevaid algatusi ning selgitama sidusust uue mikrokrediidirahastu „Progress“ ja teiste Euroopa Liidu finantsinstrumentide, eelkõige selliste programmide nagu PROGRESS, ESF, JASMINE, JEREMIE ja CIP vahel ⁽¹⁾;

⁽¹⁾ Euroopa Ühenduse tööhõive ja sotsiaalse solidaarsuse programm (PROGRESS), Euroopa Sotsiaalfond (ESF), komisjoni ühismeede mikrokrediidiga tegelevate asutuste toetamiseks Euroopas (JASMINE), Euroopa ühisressursid mikro-, väikestele ja keskmise suurusega ettevõtetele (JEREMIE), konkurentsivõime ja uuendustegevuse raamprogramm (CIP).

12. soovib komisjonil täpsemalt eristada eri sihtrühmi ning käsitleda töötuid ja ebasoodsas olukorras olevaid inimesi, sh noori, naisi, eakaid inimesi ja etniliste vähemuste kogukondi sihtrühmadena ning anda neile rühmadele eriline ja asjakohane positsioon mikrokrediitidega seotud programmides ja algatustes;

13. kutsub komisjoni üles rõhutama ettevõtete senisest ulatuslikumate toetusmeetmete olulisust lisaks rahalistele toetustele, mis on ette nähtud uutele ja tegutsevatele ettevõtetele. Rahaliste vahendite eraldamisega uutele ja tegutsevatele ettevõtetele peaksid lisaks intressimäära toetusele ESFi programmist kaasnema aktiivsed ettevõtluse toetusmehhanismid, nagu juhendamine, koolitus, väljaõpe ja suutlikkuse suurendamine, et julgustada ettevõtluse jätkusuutlikku kasvu ning tagada ettevõtluse ebaõnnestumise määra vähenemine;

14. märgib, et mikrokrediidi andmise tingimuste ja selle nõudluse vahel on Euroopa Liidus suured erinevused ning kutsub komisjoni üles tagama, et mikrokrediit oleks samavõrra kättesaadav piirkondadele, kes ei saa kasu struktuurifondidest, kuivõrd vaesunud ja ebasoodsas olukorras aladid võib olla isegi jõukates piirkondades;

15. meenutab komisjonile, liikmesriikidele ning kohalikele ja piirkondlikele osapooltele, et 100 miljoni euro suurust mikrokrediidirahastut tuleks vaadelda teiste programmide ja algatuste kontekstis. Konkreetsemalt öeldes on rahastu piiratud vahendid kättesaadavad järgmise nelja aasta jooksul kõigile 27 liikmesriigile. Seega tuleks vahendeid jaotada selliste konkreetsete kriteeriumide alusel, millel oleks maksimaalne mõju;

16. meenutab Regioonide Komitee arvamust „Majanduse taastamise kava ning kohalike ja piirkondlike omavalitsuste roll” (CdR 12/2009), milles palutakse komisjonil „esitada ELi-sisese mikrokrediidi andmise eeskirja ettepanek [ja] ... sätestada mikrokrediidi andmise peamised parameetrid”;

Teatis

17. tuleb komisjonile ja Euroopa Investeeringuspanga (EIP) grupile meelde, et rahastu edu sõltub partneritest, finantsasutustest ja võimalikest toetusesaajatest, kes on süsteemist täielikult teadlikud;

18. nõuab, et komisjon ja EIP grupp tutvustaksid koostöös kohalike ja piirkondlike omavalitsustega aktiivselt oma rolli ja rahastamisele juurdepääsu meetodeid eri programmide raames;

19. kutsub komisjoni ja EIP gruppi üles selgitama mikrokrediidirahastu „Progress” lisaväärtust ja täiendavust olemasolevatele ettevõtlustoetusalgatustele Euroopa, riiklikul, piirkondlikul ja kohalikul tasandil;

20. rõhutab, et komitee on eelnevalt kutsunud komisjoni ja EIP gruppi üles aktiivsemalt tutvustama teiste ettevõtlustoetusprogrammide, nagu JEREMIE ja CIP rolli, lisaväärtust ja võimalusi (vt aramus väikeettevõtlusalgatuse „Small Business Act” kohta, CdR 246/2008);

Elluviimise koordineerimine

21. tuleb komisjonile ja EIP grupile meelde, et mikrokrediidirahastu on tõhusam, kui seda koordineeritakse ja rakendatakse kõrvuti Euroopa olemasolevate finantsinstrumentide ning liikmesriikide kohalike ja piirkondlike programmidega;

22. meenutab Regioonide Komitee arvamust „Lissaboni strateegia majanduskasvu edendamiseks ja töökohtade loomiseks” (CdR 245/2008), milles korrati vajadust „kooskõlastada struktuurifondid ja teised asjaomased Euroopa programmid ... et suurendada Euroopa lisaväärtust ning kaasata piirkondlikud ja kohalikud omavalitsused”;

23. teeb ettepaneku, et komisjon toetuks mittefinantsasutuste abil elluviidava rahastu paindlikkusele, tehes vajadusel koostööd mikrokrediiti pakkuvate kohalike ja piirkondlike omavalitsustega;

24. kutsub komisjoni, liikmesriike, kohalikke ja piirkondlikke omavalitsusi ning organeid, kellele on usaldatud rahastu rakendamine, üles toetama võimalikke toetusesaajaid laenufondide taotlemisel, et minimeerida fondide taotlemise, töötlemise ja väljavõtmisega seotud bürokraatiat, ja pakkuma täiendavat toetust kõnealuste fondide saamisest tuleneva bürokraatia vähendamiseks;

Hindamine ja järelevalve

25. teeb ettepaneku, et komisjon viiks läbi vahe- ja lõpphindamisi omal algatusel ja tihedas koostöös rahvusvaheliste finantsasutustega ning konsulteerides kohalike ja piirkondlike omavalitsustega ja toetuse lõppsajatega. Lõpphindamise käigus uuritakse eelkõige, mil määral on rahastu tervikuna saavutanud oma eesmärgid ning täiendanud teisi olemasolevaid Euroopa Liidu finantsinstrumente, nagu PROGRESS, ESF, JASMINE, JERMIE ja CIP. Lõpphindamine peaks hõlmama ka analüüsi vahendite jaotamise kohta 27-liikmelises Euroopas Liidus;

26. teeb ettepaneku, et kuivõrd mikrokrediidirahastu on praeguses eelarveraamistikus sisalduv ajutine meede, peaksid komisjon ja EIP rahastu edukaks osutumisel kaaluma programmi jätkamist pärast 2013. aastat.

II. MUUDATUSETTEPANEKUD

Muudatusettepanek 1

KOM(2009) 333, artikkel 2

Euroopa Komisjoni ettepanek	Regioonide Komitee muudatusettepanek
1. Rahastu tagab ühenduse vahendid, millega suurendatakse mikrokreidiidi saamise võimalust a) isikute jaoks, kes on oma töö kaotanud või keda ohustab töökaotus ja kes soovivad alustada oma mikroettevõtet, sealhulgas füüsilisest isikust ettevõtjad; b) ebasoodsas olukorras olevate isikute, sealhulgas noorte jaoks, kes soovivad alustada oma mikroettevõtet, sealhulgas füüsilisest isikust ettevõtjad; c) mikroettevõtete ja sotsiaalsete ettevõtete jaoks, mis võtavad tööle inimesi, kes on kaotanud töö, või ebasoodsas olukorras olevaid inimesi, sealhulgas noori.	1. Rahastu tagab ühenduse vahendid, millega suurendatakse <u>lihtsustatakse</u> mikrokreidiidi saamise võimalust a) <u>töötute või nende jaoks, keda ohustab töökaotus Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi asutamist käsitleva EÜ määruse nr 1927/2006 artikli 2 tähenduses, mida muudeti EÜ määrusega nr 546/2009, ning kes soovivad alustada või edasi arendada oma mikroettevõtet, sealhulgas füüsilisest isikust ettevõtjad;</u> a) isikute jaoks, kes on oma töö kaotanud või keda ohustab töökaotus ja kes soovivad alustada oma mikroettevõtet, sealhulgas füüsilisest isikust ettevõtjad; b) ebasoodsas olukorras olevate isikute, sealhulgas noorte, naiste, eakate inimeste ja etniliste vähemuste kogukondade jaoks, kes soovivad alustada oma mikroettevõtet, sealhulgas füüsilisest isikust ettevõtjad; c) mikroettevõtete ja sotsiaalsete ettevõtete jaoks, mis võtavad tööle inimesi, kes on kaotanud töö, või ebasoodsas olukorras olevaid inimesi <u>punkti b tähenduses, sealhulgas noori.</u>

Motivatsioon

- i) Lauseosal „keda ohustab töökaotus” puudub ühtne määratlus ja seda on raske üheselt mõista. Seetõttu on vajalik viide määratlusele, mis esitati hiljuti avaldatud ühenduse määruses nr 1927/2006, millega muudetakse ühenduse määrust Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi loomise kohta.
- ii) Lisaks noortele on mitmeid teisi ebasoodsas olukorras olevaid elanikkonnarühmi, keda tuleks eraldi mainida.
- iii) Viide noortele jäetakse punktist c välja, kuna ebasoodsas olukorras olevad rühmad on juba määratletud punktis b.

Muudatusettepanek 2

KOM(2009) 333, artikkel 4

Euroopa Komisjoni ettepanek	Regioonide Komitee muudatusettepanek
1. Rahastu rakendamiseks kasutatakse vajadusest lähtuvalt järgmisi meetmeid: a) tagatised ja riskijagamisvahendid; b) kapitaliväärtpaberid; c) võladokumendid; d) toetusmeetmed, nagu teabevahetus, järelevalve, kontroll, audit ja hindamine, mis on otseselt vajalikud käesoleva otsuse tõhusaks ja tulemuslikuks rakendamiseks ja selle eesmärkide saavutamiseks. 2. Rahastut võivad kasutada kõik liikmesriikides asuvad avalik- ja eraõiguslikud organid, mis annavad mikro krediiti isikutele ja mikroettevõtetele liikmesriikides.	1. Rahastu rakendamiseks kasutatakse vajadusest lähtuvalt järgmisi meetmeid: a) tagatised ja riskijagamisvahendid; b) kapitaliväärtpaberid; c) võladokumendid; d) toetusmeetmed, nagu teabevahetus, järelevalve, kontroll, audit ja hindamine, mis on otseselt vajalikud käesoleva otsuse tõhusaks ja tulemuslikuks rakendamiseks ja selle eesmärkide saavutamiseks. 2. Rahastut võivad kasutada kõik liikmesriikides asuvad avalik- ja eraõiguslikud organid, mis annavad mikro krediiti isikutele ja mikroettevõtetele liikmesriikides. 3. <u>Liikmesriikides asuvad avalik-õiguslikud ja eraõiguslikud organid, kes võimaldavad juurdepääsu rahastule, peaksid koostama täiendavad juhised toetuse lõppsaajate abikõlblikkuse kohta.</u>

Motivatsioon

- i) Arvestades olemasolevate vahendite piiratust ning tagamaks rahastu maksimaalse kasu on oluline, et sätestataks selged abikõlblikkuse kriteeriumid ning et neid rakendataks järjepidevalt kõigis 27 liikmesriigis.
- ii) Selged abikõlblikkuse kriteeriumid toetaksid tõhusat teabevahetust ja toetuse eristamist teistest programmidest ning koordineerimist nendega.

Muudatusettepanek 3

KOM(2009) 333, artikkel 5

Euroopa Komisjoni ettepanek	Regioonide Komitee muudatusettepanek
1. Komisjon haldab rahastut kooskõlas nõukogu määrusega (EÜ, Euratom) nr 1605/2002. 2. Et rakendada artikli 4 lõikes 1 nimetatud meetmeid, v.a artikli 4 lõike 1 punktis d nimetatud toetusmeetmeid, sõlmib komisjon rahvusvaheliste finantsasutustega, eelkõige Euroopa Investeerimisfondiga (EIF), kokkulepped kooskõlas nõukogu määruse (EÜ, Euratom) nr 1605/2002 artikliga 53d ja komisjoni määruse (EÜ, Euratom) nr 2342/2002 artikliga 43. Need kokkulepped sisaldavad üksikasjalikke sätteid neile asutustele antud ülesannete täitmise kohta, sealhulgas vajadust tagada vastastikune täiendavus riiklike kavadega. 3. Lõikes 2 osutatud finantsasutused võivad saadud tulud, sealhulgas dividendid ja tagasimaksed, alates rahastu alustamiskuupäevast kuue aasta jooksul uuesti investeerida artikli 4 lõike 1 punktides a, b ja c osutatud meetmetesse. Rahastu sulgemise korral makstakse Euroopa ühendustele võlgnetav osa Euroopa Ühenduste üldelarvesse. 4. Käesoleva artikli lõikes 2 nimetatud finantsasutused sõlmivad kirjalikud kokkulepped artikli 4 lõikes 2 nimetatud avalik- ja eraõiguslike mikrokreediidi väljastajatega, sätestades nende kohustused, mille kohaselt nad peavad kasutama rahastu rahalisi vahendeid kooskõlas artiklis 2 sätestatud eesmärkidega ja esitama teabe artikli 8 lõikes 1 osutatud aastaaruannete koostamiseks. 5. Artikli 4 lõike 1 punktis d osutatud toetusmeetmete eelarvet haldab komisjon.	1. Komisjon haldab rahastut kooskõlas nõukogu määrusega (EÜ, Euratom) nr 1605/2002. 2. Et rakendada artikli 4 lõikes 1 nimetatud meetmeid, v.a artikli 4 lõike 1 punktis d nimetatud toetusmeetmeid, sõlmib komisjon rahvusvaheliste finantsasutustega, eelkõige Euroopa Investeerimisfondiga (EIF), kokkulepped kooskõlas nõukogu määruse (EÜ, Euratom) nr 1605/2002 artikliga 53d ja komisjoni määruse (EÜ, Euratom) nr 2342/2002 artikliga 43. Need kokkulepped sisaldavad üksikasjalikke sätteid neile asutustele antud ülesannete täitmise kohta, sealhulgas vajadust tagada vastastikune täiendavus <u>ja kooskõla riiklike, piirkondlike ja kohalike kavadega</u>. 3. Lõikes 2 osutatud finantsasutused võivad saadud tulud, sealhulgas dividendid ja tagasimaksed, alates rahastu alustamiskuupäevast kuue aasta jooksul uuesti investeerida artikli 4 lõike 1 punktides a, b ja c osutatud meetmetesse. Rahastu sulgemise korral makstakse Euroopa ühendustele võlgnetav osa Euroopa Ühenduste üldelarvesse. 4. Käesoleva artikli lõikes 2 nimetatud finantsasutused sõlmivad kirjalikud kokkulepped artikli 4 lõikes 2 nimetatud avalik- ja eraõiguslike mikrokreediidi väljastajatega, sätestades nende kohustused, mille kohaselt nad peavad kasutama rahastu rahalisi vahendeid kooskõlas artiklis 2 sätestatud eesmärkidega ja esitama teabe artikli 8 lõikes 1 osutatud aastaaruannete koostamiseks. 5. Artikli 4 lõike 1 punktis d osutatud toetusmeetmete eelarvet haldab komisjon.

Motivatsioon

Oluline on rõhutada, et mikrokreediidirahastu „Progress” on tõhusam, kui seda kooskõlastatakse riiklike, piirkondlike ja kohalike kavadega.

Muudatusettepanek 4

KOM(2009) 333, artikkel 9

Euroopa Komisjoni ettepanek	Regioonide Komitee muudatusettepanek
1. Komisjon korraldab omal algatusel ja tihedas koostöös artikli 5 lõikes 2 nimetatud rahvusvaheliste finantsasutustega vahepealseid ja lõpphindamisi. Vahehindamine viiakse ellu neli aastat pärast rahastu tegevuse algust ja lõpphindamine hiljemalt üks aasta pärast artikli 5 lõikes 2 nimetatud rahvusvaheliste finantsasutustele antud mandaadi lõppemist. Lõpphindamise käigus uuritakse eelkõige, mil määral on rahastu tervikuna saavutanud oma eesmärgid. 2. Hindamiste tulemused edastatakse teavitamiseks Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ja Regioonide Komiteele.	1. Komisjon korraldab omal algatusel, ja tihedas koostöös artikli 5 lõikes 2 nimetatud rahvusvaheliste finantsasutustega <u>ning kohalike ja piirkondlike omavalitsuste ja toetuse lõppsaajatega konsulteerides</u> vahepealseid ja lõpphindamisi. Vahehindamine viiakse ellu neli aastat pärast rahastu tegevuse algust ja lõpphindamine hiljemalt üks aasta pärast artikli 5 lõikes 2 nimetatud rahvusvaheliste finantsasutustele antud mandaadi lõppemist. Lõpphindamise käigus uuritakse eelkõige, mil määral on rahastu tervikuna saavutanud oma eesmärgid <u>ning täiendanud Euroopa Liidu teisi olemasolevaid finantsinstrumente, nagu ESF, JASMINE, JEREMIE ja CIP, ohustamata seejuures programmi PROGRESS eesmäärke, mõju ja tõhusust.</u> 2. Hindamiste tulemused edastatakse teavitamiseks Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ja Regioonide Komiteele.

Motivatsioon

- i) Mikrokrediidirahastu „Progress” elluviimine peaks toimuma koostöös kohalike ja piirkondlike omavalitsustega. Seega tuleks igasugune hindamine läbi viia kohalike ja piirkondlike omavalitsuste ning toetuse lõppsaajatega konsulteerides, kuna neil on ideaalne positsioon, et anda nõu mikrokrediidirahastu „Progress” üldmõju ja tõhususe küsimuses.
- ii) Rahastu on tõhus vaid juhul, kui see täiendab Euroopa Liidu teisi olemasolevaid finantsinstrumente. See peaks täiendavuse ulatus olema hindamisraamistiku üks osa.

Brüssel, 7. oktoober 2009

Regioonide Komitee
president

Luc VAN DEN BRANDE

Tellimishinnad aastal 2010 (ilma käibemaksuta, sisaldavad tavalise saatmise kulusid)

<i>Euroopa Liidu Teataja</i> L- ja C-seeria väljaanne ainult paberkandjal	ELi 22 ametlikus keeles	1 100 eurot aastas
<i>Euroopa Liidu Teataja</i> L- ja C-seeria paberkandjal + CD-ROMil aastane väljaanne	ELi 22 ametlikus keeles	1 200 eurot aastas
<i>Euroopa Liidu Teataja</i> L-seeria väljaanne ainult paberkandjal	ELi 22 ametlikus keeles	770 eurot aastas
<i>Euroopa Liidu Teataja</i> L- ja C-seeria igakuiselt ja kumulatiivselt CD-ROMil	ELi 22 ametlikus keeles	400 eurot aastas
<i>Euroopa Liidu Teataja</i> lisa (S-seeria – avalikud hanked ja pakkumismenetlused) CD-ROMil, kaks väljaannet nädalas	mitmekeelne: ELi 23 ametlikus keeles	300 eurot aastas
<i>Euroopa Liidu Teataja</i> C-seeria – värbamiskonkursid	konkursside keeled	50 eurot aastas

Euroopa Liidu Teatajat saab tellida Euroopa Liidu 22 ametlikus keeles. Teataja on jaotatud L-seeriaks (õigusaktid) ja C-seeriaks (teave ja teatised).

Iga keeleversioon tuleb tellida eraldi.

Vastavalt nõukogu määrusele (EÜ) nr 920/2005, mis avaldati ELTs L 156 18. juunil 2005 ja milles sätestatakse, et Euroopa Liidu institutsioonid ei ole ajutiselt kohustatud koostama ja avaldama kõiki õigusakte iiri keeles, müüakse ELT iirikeelseid väljaandeid eraldi.

Euroopa Liidu Teataja lisa (S-seeria – avalikud hanked ja pakkumismenetlused) tellimus sisaldab kõiki 23 keeleversiooni ühel mitmekeelsel CD-ROMil.

Soovi korral saab koos *Euroopa Liidu Teataja* tellimusega mitmesuguseid *Euroopa Liidu Teataja* kaasandeid. Kaasannete ilmumisest teavitatakse tellijaid teadaande vahendusel, mis avaldatakse *Euroopa Liidu Teatajas*.

CD-ROM asendatakse 2010. aasta jooksul DVDga.

Müük ja tellimused

Erinevate tasuliste perioodikaväljaannete tellimusi, k.a *Euroopa Liidu Teataja* tellimust, saab vormistada meie edasimüüjate kaudu. Edasimüüjate nimekiri on kättesaadav järgmisel veebilehel:

http://publications.europa.eu/others/agents/index_et.htm

EUR-Lexi (<http://eur-lex.europa.eu>) kaudu pakutakse otsest ja tasuta juurdepääsu Euroopa Liidu õigusaktidele. Nimetatud veebilehel saab tutvuda *Euroopa Liidu Teatajaga* ning ka lepingute, õigusaktide, kohtupraktika ja ettevalmistatavate õigusaktidega.

Lisateavet Euroopa Liidu kohta saab veebilehelt <http://europa.eu>

Euroopa Liidu Väljaannete Talitus
2985 Luxembourg
LUKSEMBURG

ET